

Wël Jethu cï Luka gõt Wët nhom

Wël Jethu cï Luka gõt, aa Jethu nyuöth lön ë yen raan wäär cï Nhialic lueel ka bi tuöc pinynhom, bi kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel bën luök. Acï Luka gõt lön Jethu acï Wëi Nhialic cööl bi, “Wët Puöth Yam bën nyuöth kəc nõn nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic käk wïc raan ëbën. Käk miest puöu aa rëer wël cï Luka gõt yiic aya, cimën bën Jethu pinynhom, acï luëel thïn cök tueñ yiic, ku tē thöök wël thïn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tueñ ë wët kënë, ku juëñ bi gam kəc cï gam rot juak la nhial Jethu cök, aaci raan töñ kënë gõt aya athör Luoi Atuuc Jethu yic.

Aban 2 ku 6 (tiñ käk cï gõt athöör yic bö ciëen) aatö käjuëc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cimën anyikööl diët atuuc nhial, ku këwäär cï abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luan Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaria ku manh cï mää. Ee wëlkä yiic, ee röök yen acï ber yic bi tæet kəc puöth. Ku Wëi Nhialic, ku käk cï diäär looi ë luoi Jethu yic, ku pël bi Nhialic adumuööm päl piny.

Käk tö thïn

Wët Nhom 1:1-4

Dhiëth ku mæeth Joon raan kəc muöc nhüim ku jöl a Jethu 1:5–2:52

Luoi Joon raan kəc muöc nhüim 3:1-20

Miëc ë nhom ku thëm Jethu 3:21–4:13

Luoi Jethu ëbën pan Galilia 4:14–9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51–19:27

Nin ciëen kadhrou thuənde nom tueŋ 19:28–23:56

Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny 24:1-53

¹ Tënë Thiöpiluth, cit tē ye piēŋ ye, aci kəc juēc them bik kək cī röt looi kamkua gət.

² Aaci gət kək cī kəc cī ke tīŋ, ku kəc lui wēt Nhialic lək yo tēwäär jək kək kək röt.

³ Këya, Bānydiē, wən cī ɣen kək cī röt looi muk cök tēwäär jək kek röt, aca tak ba ke gət apath tənē yī,

⁴ rin bī yīn kajuēc cī piöc tənē yī jəl ŋic lən cīi kek ye lueth.

Atuny Nhialic aci dhiēnh Joon lueel

⁵ Wäär ye Ƴerot bēnyŋaknom pan Judia, raan kək Nhialic cəl Dhākaria ē tō thīn, ku yeen ē ye raan akut kək kək Nhialic cəl Abija, ku yeen ē la tinđen cəl Elithabeth, nyen kuat Aron.

⁶ Dhākaria ku Elithabeth aake ye kəc path tənē Nhialic, rin keek aake rēer ke cīn gup awuəc ke thek lööŋ Nhialic.

⁷ Ku keek aake cīn mīth rin Elithabeth ecīi dhiēth, ku keek aake cī dhiəp kedhie aya.

⁸ Nayon akäl tək, yen ke kuēer kəc akut Dhākaria bik luui luanŋ Nhialic,

⁹ ke kəcken akut cuet gek, go lööny tənē ye bī ya yen la adöŋ ŋir took ariäk nom luanŋ Nhialic. Go la luək.

¹⁰ Ku tēwən took yen adök luək, ke kəc juēc awən cī guēer aake rök ayeer.

¹¹ Kaam wən, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc ləŋ cuēc ariäk nom tēwən took yen adöŋ ŋir thīn.

12 Tëwën tîŋ Dhäkaria ye, go riöc apei ku muum nhom.

13 Go atuny Nhialic lëk ye, “Dhäkaria! Duk riöc, röökdu aci Nhialic piŋ, ku emën tienđu Elithabeth abi manh moc yök. Na la dhiëeth, ka bi cöl Joon.

14 Wek aabi puöth miët wedhie wek tienđu të le ye dhiëeth. Ku kəc juëc aabi puöth miët ke we aya,

15 rin yeen abi ya raan tönŋ ril kam kəc käk Nhialic tîŋ. Ku yeen acii bi ya dek kuat muön la yic luou. Ku yeen abi Wëi Nhialic la yeguöp ke cək ŋoot man yäc,

16 ku yeen abi kəc Itharel cöl adhuk Nhialic Bännyden.

17 Abi kaŋ tuöl tənë Bëny kek riel thönŋ cimen riel Nhialic wäär tä tənë Elija. Ku Joon abi wärken ë mieth cöl anhiar miëthken. Ku kəc ril nhüim emën cie wët Nhialic ye piŋ, aabi kenhüim waar. Ku këya, yen ë të ci Joon kəc cöl aa guir röt thin rin bën Bännyda.”

18 Go Dhäkaria lueel tənë atuny Nhialic ëlä, “Ba ŋic kädë lön bi kënë rot looi? Yen aci dhiöp ku tienđië aci dhiöp aya.”

19 Go atuny Nhialic dhuök ye, “Ee yen Gabriel, rëer Nhialic lööm ku yen aci tooc ba yi bën lëk wët puöth kënë.

20 Rin këc yin wët ca lueel gam, yin abi rëer yi cie jam, yet të bi kënë rot kaŋ looi akölden bi yen rot looi ke cüt tède.”

21 Tën awën, kəc aake tit Dhäkaria ke ci gai kë rëer yen luanŋ Nhialic apei këlä.

22 Nawën le bën bei ke cii jam, gokë njic lön le yen kë cï rot nyuõth ye, tẽwën ye yen nyuuth yecin ku cii jam.

23 Nawën la nïn luui Dhäkaria luanj Nhialic thök, ke dhuk paande.

24 Nawën ke tienjde Elithabeth yök meth, ku jöl reër baai pëi kadhiëc ke cie la ayeer.

25 Ku jöl ya lueel, “Nhialic aci kënë looi tënë ya bi piathde nyuõth ya, ku aci kë ye ya dhöl guöp rin ci yen rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic aci dhiënh Jethu lueel

26 Tẽwën ye pëi Elithabeth dätem, ke Nhialic tooc atuõnyde Gabriel gen Nadharet tã pan Galilia,

27 tënë nyan bim cöl Maria, ku ë thieæk mony cöl Jothep, raan dhiënh Bënyñaknhom Debit.

28 Go atuny Nhialic bën tënë ye ku lueel ëlä, “Madho, yin athiän dhëëj Nhialic. Bányda atö ke yi!”

29 Go Maria riöc ku muum nhom wën pin yen wëlkä, ku thöön yepuõu käk tã ë wët kënë yic.

30 Go atuny Nhialic lueel tënë ye, “Duk riöc Maria, yin anhiëer Nhialic.

31 Yin abi meth yök, manh moc. Ku na la dhiëeth ka ba cäk ke cöl Jethu.

32 Abi ya raandit apëi Nhialic nhom. Ku abi cöl Wën Nhialic Madhöl. Ku Nhialic Bányda abi bääny Debit wundit yiëk ye,

33 ku abi ya bëny pan yi Jakop akölrüëc ëbën, ku bäänyde acii bi thök alanden!”

34 Go Maria lueel tēnē atuny Nhialic, “Bī rot looi kēdē. Ƴen ē nyen bīm kēc thiaak?”

35 Go atuny Nhialic bēn lēk ye, “Wēi Nhialic abī lööny yīguōp ku rielde abī bēn yīnhom. Manh thin dhēŋ ba dhiēeth abī cəl Wēn Nhialic.

36 Ku dēt akīn aya, molēn Elithabeth cī dhiōp acī meth jāl yök cək a wäär ye ye tīŋ ke ciēt cī rol. Päike aa dātem ēmēn.

37 Rin ŋic Nhialic kāŋ looi ēbēn. Acīn kē gök ye.”

38 Go Maria lueel, “Ƴen alony Bānyda, abī looi tēnē Ƴa cimēn wētdu.” Go atuny Nhialic jāl.

Maria acī Elithabeth la neem

39 Nawēn nīn lik cök, ke Maria lööny dhöl ke cīn gāau bī la pan yī Dhākaria rēēr tēthōny pan Judia.

40 Ku ler pan Dhākaria ku muōth Elithabeth.

41 Kaam wēn piŋ Elithabeth Maria ke muōth ye, ke manh liēc yen riāŋ yeyic. Ku go Wēi Nhialic guō lööny yeguōp.

42 Ku lueel röldīt tēnē Maria, “Yīn aye leec diäär yiic ēbēn, ku lec manh yānydu.

43 Yenō thieek Ƴayic abī man Bānydiē Ƴa bēn neem?

44 Kaam wēn piŋ Ƴen yiröl yī muōth Ƴa, ke manh tō Ƴayic mit puōu ku le nyooŋ-nyooŋ.

45 Yīn amit guōp rin cī yīn wēt Bānyda gam, lōn bī wēt cī lēk yī rot tiēcŋ!”

Waak Maria

46 Go Maria lueel, “Yīn Bānyda yīn apiaany Ƴapuōu,

47 ku Ƴen acī puōu miēt tēnē Nhialic pīr Ƴen,

48 rin cī yen aluᵛnyden cie kuëëc nom lieec.

Ku akölë le tuen,

riëc ëbën abä leec rin cī Nhialic γen ᵛᵛᵛ,

49 rin cī Nhialic Madhəl

kädīt looi tēnē γen.

Yen aril ku adhēη.

50 Ku yeen alir puᵛu tēnē kuat raan ëbën,

kuat riöc ë yeen.

51 Nhialic acī kᵛc bāη nhiam

thiäi pinynhom köηden ril.

52 Ku acī bāny ril piëk piny thöcken nhïim,

ku jᵛt kᵛc cïi nhiam cie kuëëc nhïim nhial.

53 Ku ee kᵛc ηᵛη wïc kāη,

yiëk käjuëc ku nyiëη ajiëk.

54 Ku acī wëtten cī thön wärkuan dīt tiëηη nom

ku kony aluᵛnyke, kᵛc Itharel.

55 Cīmën wäär cī yen ye lëk wärkuan dīt,

Abaram ku mïth cī lök dhiëëth!”

56 Ku jᵛl Maria rëer kek Elithabeth tēcīt pëi

kadiäk ku dhuk panden.

Joon acī dhiëëth

57 Nawën ke pëi Elithabeth thök, ku dhiëëth
manh moc.

58 Nawën piη kᵛc akeu nom ku kᵛc ruäai ke ye
lᵛn cī Nhialic ye lieec, ke mit puᵛth apëi.

59 Nawën aköl ye nïn bët, ke kᵛc bᵛ bï meth bën
ηoot. Ku wickë bik cäk rin wun Dhäkaria.

60 Go man kuc ku lueel, “Acᵛl Joon.”

61 Gokë lueel tēnē ye, “Acïn raan ruäai ke we cī
cäk ë rinkä.”

⁶² Ku nieukë wun nyin, ku thiëckë tē bī yen meth cāk thīn.

⁶³ Go Dhākaria agen gëtgët cəɔl ku gët, “Acɔl Joon.” Gokë gäi ëbën.

⁶⁴ Ku kaam thiin awën ke go ɲiɛc jam ku leec Nhialic.

⁶⁵ Go kɔc thiäak ke ke gäi, ku thiëi wëlkä pan Judia yic, ku ye kɔc ëbën jam ë ke.

⁶⁶ Ku kuat raan cī wëlkä piŋ ë gäi ku lueel, “Manhë, bī jäl yiëndë aköldä?” Rin ë yic, riɛl Bänyda arëër kek ye.

Waak Dhākaria

⁶⁷ Go Wëi Nhialic lööny Dhākaria guöp, ku lueel maany cī Nhialic nyuöth ye ëlä,

⁶⁸ “Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin cī yen bën bī kacke bën luök.

⁶⁹ Ku cɔl raan pīr ɣo atul ɣön Debit aluonyde.

⁷⁰ Wëtde acī kɔc kärke tīŋ lueel thɛɛɛɛ,

⁷¹ lɔn bī yen ɣo kony alɛikua ku kɔc man ɣo.

⁷² Acī Nhialic lueel lɔn bī yen wärkuan dīt lieec, ku muk lɔŋ ë döör cī yen mäath dɔm ke ke nhom.

⁷³⁻⁷⁴ Cīmën cī yen mël kuëŋ tënë Abaram wädītda, ku thɔn lɔn bī yen ɣo kony alɛikua, ɣok aabī këde ya looi ke cīn diɛɛɛɛ,

⁷⁵ tē ɣer ɣok puöth ku lok cök yenhom akölaköl tē pīr ɣok.

⁷⁶ Ku yīn manhdië, yīn abī ya raan kāk Nhialic tīŋ, yīn abī la tuen yenhom ba dhöl la guiir tënë yeen.

⁷⁷ Ba lëk kɔc tē bī kek pīr akölrïëc ëbën yök thīn, tē pël adumuöömken piny.

⁷⁸ Nhialic alir puöu, ku yen abī raan cīt ruɛl cɔl abö pinyhom.

⁷⁹ Ku yeen abī ruel tēnē kəc tō muöōth yic, rēēr thou yic, bīk dhöl ye kəc dōör ke Nhialic jäl yök.”

⁸⁰ Ku Joon aci jäl dīt ku yīk Wēi Nhialic riəl dīt. Ku pīr roor tē cīi ceŋ ē rot yet aköl tul yen Itharel nhom.

2

Jethu aci dhiëeth

(Mk 1:18-25)

¹ Bēnyŋaknhom cəl Cithēr ēcī wēt lueel bī kəc bēēi mēc ke kueen.

² Ku kēn yen ē tē jəək kuēn ē kəc rot tēwäär ye Kuirino bēny pan Thiria.

³ Go raan ēbēn la bī la gət rin, ŋək pan wundīt ku ŋək pan wundīt.

⁴ Go Jothep jäl Nadharet tō Galilia bī la gen Bēnyŋaknhom Debit, tō pan Judia cəl Bethalem, rin ye yen raan dhiēnh Debit.

⁵ Acī la bīk riēnken la gət kek Maria wīc kacken bīk gām ye, ku ē liac.

⁶ Tēwēn rēēr kek Bethalem, ke nīn bī Maria dhiēth thök.

⁷ Ku dhiēeth wēnde, ku der kəu alath ku tēēu diaany yic wēn liiu tēnē anīn yōn jööl.

⁸ Ku kəc biöök aake rēēr pan wēn, ku aake ruu tiēt ē thäkken.

⁹ Kaam wēn ka atuny Nhialic tul kelōm ku ruel yet Nhialic kekōth bī ke riaal. Gokē riöc apeī.

¹⁰ Go atuny Nhialic lək ke, “Duökkē riöc, ee wēt path yen alək we, wēt bī thāi ēbēn puōth miēt thīn.

¹¹ Rin akölē, gen Debit tēn, Bēny Pīr kəc aci dhiēeth, ku yen ē Raan cī Nhialic ləc ku dəc.

12 Ku abäk ñic kälä, wek aabi meth yök, manh cï der köu alath, ku aci tööu gäl cök.”

13 Kaam awën ka atuuc juëc kök met röt thïn ku leckë Nhialic ku luelkë,

14 “Yeku Nhialic door, Aciëñ tö nhial, ku döör pinynhom tënë kɔc nhiεε.”

15 Nawën cï atuuc juëckä dhuk nhial, go kɔc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk käk cï lëk yo la tïñ, ku käk cï Bányda nyuöth yo.”

16 Gökë la ke ban keköth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke cï tääu gäl cök.

17 Nawën tïñ abiök meth, ke lëk kɔc ëbën käwën cï atuny Nhialic lueel ë rienke.

18 Go kɔc cï wël kɔc abiök piñ gäi apëi.

19 Go Maria wëlkä ëbën piñ apath, ku muk ke yepušu.

20 Go kɔc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin käk cïk piñ ku tïnkë ke, kecït tëwäär cï atuny Nhialic lëk ke.

Jethu aci cäk

21 Nawën aköl ye nïn bët, aköl yen bi ye ñoot, go cäk ke cöl Jethu, rin wäär kek cï atuny Nhialic lueel wäär ñot këc Maria liëc ë ye.

Jethu aci yäth luanj Nhialic

22 Nawën cï nïn thiärñuan thök cït löñ Mothith, ke Jothep kek Maria la luanj Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuöth,

23 cïmën löñ cï Mothith nyooth thεεr ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.”

24 Ku keek aya aaci kuör karou juaar cimën löŋ Bëny.

25 Ku mony cöl Thaimon ë ciëŋ Jeruthalem, ku ë raan path apɛi ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pír kɔc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tö yeguöp.

26 Ku ëci Wëi Nhialic lëk ye lön ciï yen bi kan thou, tɛ këc yen Raan ci Nhialic lɔc ku dɔɔc kan tɪŋ.

27 Nawën yëth Maria ku Jothep Jethu luan Nhialic, bik kë ye löŋ Mothith lueel la looi, ke tɛëu Wëi Nhialic Thaimon puöu bi la luan Nhialic aya.

28 Go Thaimon Jethu jɔt ku leec Nhialic ku lueel,

29 “Ee yin Bëny, yin aci wëtdu tiεŋ nom, jəl aluonydu puöl bi jäl, ke ci la läŋ.

30 Tɛ bi yin kacku kuony thïn aca tɪŋ nyiënkië,

31 ku aca guiir thëi nom

32 ku ee piny mer bi kɔc cie kɔc Itharel kan tɪŋ ku bi Itharel thändu aleec thïn.”

33 Kaam wën këc Jothep kek Maria ke ci gai wël lueel Thaimon rin meth Jethu,

34 go Thaimon ke dɔɔc ku lueel tënë Maria, “Yen manh këne aci Nhialic lɔc bi kɔc juëc Itharel muör ku piir kɔc kök. Ku yeen abi ya raan bi wët Nhialic nyuöth, ku abi kɔc juëc wël rɛc aa lueel yeguöp.

35 Ku yin Maria, yin abi reem puöu ciët yi ci gut pal, bi wët tö kɔc juëc puöth jäl ŋic thïn.”

36 Ku tɪŋ kək Nhialic tɪŋ cöl Ana ë tö thïn, ku ë ye nyan mony cöl Panuel, raan dhiënh cöl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apɛi, ku ëci thiaak ku rëer kek muonyde run kadhorou ku thou muonyde.

37 Ku jəl Ana lök rëer ke ye lëer ruöön thiärbët ku nuan. Ęcie jəl luan Nhalic, Ę ye cool ku ruu ke loi kāk Nhalic, ku röök ku theek miëth.

38 Ku akölë guşp aci rot mät kəc wën, ku leec Nhalic ku lueel wëtde rin meth, tënë kəc ye tiit lən bi Nhalic thänden Itharel wëer bei.

Jethu aci dhuşk Nadharet

39 Nawën cik keriëec ëbën jəl looi cimen löŋ Nhalic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden.

40 Ku jəl Jethu dit ku ril apëi, ku nïc kăŋ ku döc Nhalic.

Jethu ë tş luan Nhalic

41 Ruöön ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandit Ayum cin yic luou.

42 Naŋon ci run Jethu jəl aa thiäär ku rou, ke cath ke ke bik la yai yic Jeruthalem.

43 Nawën ci yai thök ke dhuk ciëen, ku kuckë lən ci Jethu döŋ geeu,

44 Ę cik tak lən cieth yen ke kəc kök, ku ciethkë yet thei. Nawën ke wickë kam kəc ruääi ke ke ku kəc nïckë.

45 Nawën cik yök, gokë dhuk Jeruthalem bik ben la wïc thin.

46 Na aköl ye nin diäk, ke jölkë yök luan Nhalic Jeruthalem, ke ci nyuc kam kəc piöoc lööŋ Nhalic ke piŋ wëlken, ku yeke thiëec.

47 Go kəc ëbën gäi wën piŋ kek ye ke jam cimen raan nïc kăŋ apëi, ku tş bëer yen wëlken aya.

⁴⁸ Nawën tîjkë manhden ke gëi ku lueel man, “Yenjö manhdië looi yin kënë tënë γo? Yin acuk wic apëi yok wuur.”

⁴⁹ Go lëk ke, “Yenjö wiëckë γa? Kuöckë lön dhil γen käk ë Wä looi?”

⁵⁰ Ku aa këc wët cï lueel deet yic.

⁵¹ Go Jethu jäl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jölkë ceñ ke ye wëlken piñ, ku jöl man kakkä muk yepuöu.

⁵² Ku jöl Jethu dit ku ηic käh apëi. Ku Nhialic ë mit puöu tënë ye, ku yen lön kəc aya.

3

*Piöoc ë Joon raan kəc muöc nhïim
(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)*

¹ γon yen ruöön thiäär ku dhiëc ke Tiberiöth ye bëny, ku Pilato ke ye bënydit mac Judia, Antipäth γërot ë ye bëny Galilia ku Pilipo wämënh ë mac Ituria kek Trakonitith, ku Lithaniath ë ye bëny Abilene,

² ku Anath kek Kaipa aake ye bënydit käk Nhialic. Tëënë, ke Nhialic lëk wët Joon wën Dhäkaria tö roor.

³ Go Joon bëëi tö wär Jordan γou kueny yiic ke wëët kəc, “Pälkë luoi käreç, ku calkë röt aa muöc nhïim, rin bi adumuösmkun päl piny tënë we.”

⁴ Cïmën cï ye gät athör Ithaya yic raan käk Nhialic tîñ ëlä,

“Raan käkkië tîñ abi këcït löör gut yic bi yen kəc caal tède ë rot,

ku lëk keek ëlä,

‘Guiërkë dhël ë Bëny, luoi kënë dhölke bik la cök.

⁵ Thönykë γον la tiäm piny
ku dhuökkë γον thöny nhïim piny,
ku cökkë dhël cie yic neer,
ku thöönkë dhöl la yiic ηονy nhïim.

⁶ Ku raan ëbën, abï tē ye Nhialic γook luäk thïn tñj!
”

⁷ Ku lëk κας juëc bö tënë ye bï ke bën μουσc nhïim,
“Awek dhiënh käpieny! Yeηa lëk we bäk kat këρεc
bö?”

⁸ Luöikë kāk ye nyooth lön cï wek muöl kärεc
yakë ke looi. Ku duökkë wepuöth təη ku luëlkë
γok aa mïth Abaram. Alëk we lön alëu Nhialic bï
aleelkä cöl aaye mïth Abaram.

⁹ Ku ëmën yëp aci ther bï ke tiim yep, rin na ye
tim cie luök, ka yep ku cuet ë mεεc.”

¹⁰ Go thän awën Joon thiëëc ëlä, “Na ye këya, buk
ηö looi?”

¹¹ Go Joon bëër, “Raan la alëth karou, adhil tök
yiëk raan cïn alath, ku raan la miëth adhil looi
këya.”

¹² Go κας ajuër kut bën tënë ye aya bï ke bën
μουσc nhïim, ku thiëckë, “Raan piöoc buk ηö looi?”

¹³ Go lëk ke, “Duökkë wëëu ye lööm ë ruëeny tënë
κας.”

¹⁴ Go apuruuk bën ku thiëckë ëlä, “Na γook, buk
ηö looi?” Go lëk ke, “Duökkë κας ye rum, ku duökkë
κας ye gaany wët ë lueth, ku yakë puöth la yum
ariöpdun yic.”

¹⁵ Go ηäthden jäl düt, ku yekë tak lön nadë ke
mony abï dhiel a Raan cï Nhialic lac ku δασc.

¹⁶ Go Joon lək ke ebën elä, “Wek aa ya muəc nhüim piü ë path, ku raan dīt ku ril apeī tēnē ya abö, raan na cək aa warke ka cä lëu ba ke dök. Ku ë yic yen aciī path ba lëu, ba ya aluonyde. Ku yeen abi kəc kək weyiic muəc nhüim Wëi Nhialic, ku muəc kəc kək nhüim ë mac.

¹⁷ Yeen acit raan muk lək kām ye rap kööm, bī rap tek thook kek miël. Ku wiiu rap ku tšu ke. Ku yəot miël many cie thou.”

¹⁸ Wël kək cit kakkä aaci Joon lək kəc apeī bī yen Wēt Puəth Yam piöc thīn.

Joon raan kəc muəc nhüim aci mac

¹⁹ Ku Joon ecī Antipäth Yërot, bēny Galilia jām guöp käreç apeī, rin cī yen Yërodia tiñ wämēnh rum bī ya tieñde, ku looi kajuēc reç kək aya.

²⁰ Go Antipäth Yërot Joon mac, ku kēnē ë kēreçc dēt cī mat kāracken cī looi yiic.

Jethu aci muəc nhom

(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹ Nawēn cī thān awēn muəc nhom ebën, ku Jethu ke cī muəc nhom aya. Kaam wēn röök yen ke nhial liep rot.

²² Ku bö Wëi Nhialic yenhom kecīt kuur ë dīt. Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yīn ë manhdiēn nhiaar. Yen amit pušu kek yī.”

Kuat Jethu

(Mt 1:1-17)

²³ Wäär jəək Jethu piöcde cök, ke ruönke aake ye thiärdiäk.

- Ku ë ye raan ëbën tak lön ë yen wën Jothep, wäär
wën Yeli,
24 wën Mathat, wën Lebï, wën Melki, wën Janai,
wën Jothep,
25 wën Matathia, wën Amoth, wën Nayum, wën
Ethli, wën Nagai,
26 wën Manth, wën Matathia, wën Themein, wën
Jothek, wën Joda,
27 wën Joanan, wën Retha, wën Dherubabel, wën
Cealtiel, wën Neri,
28 wën Melki, wën Adi, wën Kotham, wën El-
madam, wën Er,
29 wën Jocua, wën Eliedher, wën Jorim, wën
Mathat, wën Lebï,
30 wën Thaimon, wën Juda, wën Jothep, wën
Jonam, wën Eliakim,
31 wën Meliea, wën Mena, wën Matatha, wën
Nathan, wën Debit,
32 wën Jethe, wën Obet, wën Boath, wën Thalmon,
wën Nacon,
33 wën Aminadap, wën Admin, wën Arni, wën
Yedhron, wën Peredh, wën Juda,
34 wën Jakop, wën Ithäk, wën Abaram, wën Tera,
wën Nayör,
35 wën Theruk, wën Reu, wën Pelek, wën Eber, wën
Cela,
36 wën Kainan, wën Arpakcat, wën Cem, wën Noa,
wën Lamek,
37 wën Methuthela, wën Enok, wën Jaret, wën
Malaleel, wën Kenan,
38 wën Enok, wën Theth, wën Adam wën Nhialic.

4

Jethu aci jəŋrac them
(Mt 4:1-11)

¹ Go Jethu jäl wär Jordan ke cī Wëi Nhialic la yeguöp, ku yëth roor tē cīi ceŋ,

² tē cī jəŋrac ye bën la them thīn nīn thiārŋuan. Ku ěcie mīth ě nīnkā yiic ěbën, nawën cīk thök ke jəl cək nök.

³ Go jəŋrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke lëk alēl kēnē bī ya ayup.”

⁴ Go Jethu bëër, “Acī göt thēer ělä, ‘Raan acie pīr ayup ě rot.’ ”

⁵ Go jəŋrac yāth tēthōny, ku nyuth bēi pinyhom ěbën nyin yic.

⁶ Ku lueel tēnē ye, “Käkkā ěbën aacī gām ya, ku alēu ba ke gām raan ca tak.

⁷ Kēya, na dor ya ka bī ya kākku ěbën.”

⁸ Go Jethu bëër tēnē ye, “Acī göt ělä, ‘Yīn abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”

⁹ Go jəŋrac yāth Jeruthalem, ku tēu luan Nhialic nhom ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke yī cuet rot piny tēmec kēnē,

¹⁰ rin ěcī göt ělä Nhialic abā atuöcke lëk bīk yī tiit,

¹¹ ku mukke yī kecin, ba yicök cīi cək dēeny alēl.”

¹² Go Jethu bëër, “Acī lueel thēer ělä, ‘Duk Nhialic Bānydu them ě path.’ ”

¹³ Nawën cī jəŋrac Jethu jäl them ě dhölkā yiic ěbën, ke nyiēēŋ piny ku pël kaam koor.

*Jethu aci luɔide jɔɔk Galilia**(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)*

¹⁴ Go Jethu ke tɔ Wēi Nhialic yeguɔp, dhuk Galilia. Go guɔ piŋ Galilia ēbēn,

¹⁵ rin piɔɔcde tɛ ye kɔc Itharel kenhīim mat thīn, ee ye leec raan ēbēn.

*Kɔc Nadharet aa kɛc Jethu gam**(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)*

¹⁶ Go Jethu jāl tēden awēn ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thīn. Nawēn aköl löŋ, ke la tēn amat kɔc Itharel cīt tɛ ye luɔi ye akölaköl. Nawēn jɔt rot bī wēt Nhialic kueen,

¹⁷ ke gēm athör Ithaya, raan kāk Nhialic tīŋ. Go athöör pet yic ku yök tɛ cī ye gät thīn kēlä,

¹⁸ “Wēi Nhialic atɔ ke ɣen rin acä löc, ba Wēt Puɔth Yam lɛk kɔc ŋöŋ. Bēny acä tooc ba lɛk kɔc cī loony ku kɔc mac, ku kɔc rēēr wīn jɔŋrac yic,

lɔn bī keek lony, ku lɔn bī kɔc cī cɔɔr bēn daai, ku ba lääu nom tēnē kɔc gum, bēn lɛk keek.

¹⁹ Ku ba ruɔɔn bī Nhialic kɔc bö tēnē yeen dɔɔc, bēn lɛk keek.”

²⁰ Ku mat Jethu athör yic ku gēm ku nyuuc. Go kɔc ke tɔ amat yic kenyīn wēl ye ēbēn.

²¹ Go Jethu lɛk ke, “Wēt cāk piŋ ca kueen athör thɛɛr wēl Nhialic yic acie nom tiɛɛŋ ya aköl.”

²² Go kɔc ke tɔ thīn gäi ēbēn ku leckē rin wēl puɔth cī lueel. Ku yekē röt thiēc ēlä, “Kēnē, lēu bī rot looi kēdē, yeen cie wēn Jotheɸ?”

²³ Go Jethu bēēr, “Ee yic, wek aaba lɛk kääŋ ye lueel ēlä, ‘Akīim kɔŋ rot cɔl apuɔl,’ Ku abäk lɛk ya ba

käk cäk piŋ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ë tən.

²⁴ Ku le tuenŋ ku lueel, ‘Acin kəc käk Nhialic tiŋ ye wël yekë lueel gam panden.’

²⁵ Ku cimën ŋic wek ye lön cï Elija, raan käk Nhialic tiŋ, tiŋ lëer cəl Dharepath kony.

²⁶ Ku Dharepath ë ye tiŋ wundët cəl Thidon. Ku diäär lër Itharel aake wïc kuɔony wäär nək cək kəc, rin kəc deŋ tueny run kadiäk ku abak bï cək dīt apei pan Itharel. Ku Elija akəc bën tuśc ke.

²⁷ Ku dët aya, wäär ye Elica raan käk Nhialic tiŋ, kəc juəc cï tuet aake tō pan Itharel, ku acin atuen tōŋ cï Elica bën kony, aci bën la kony Naman raan pan Thiria.”

²⁸ Go kəc ke tō tən amat puōth riääk ëbën wën piŋ kek wëlkä,

²⁹ ku jatkë röt ku göömkë piny. Ku yëthkë ayeer geeu ke yekë pik bik yet gət nom tē cï geu buth thïn, ku yëthkë agala nom rin wïc kek ye bik la piëk wïir.

³⁰ Go bak keciël yiic ku jiël.

Jethu ala riel ë yen jəŋrac cuɔp wei

(Mk 1:21-28)

³¹ Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kəc piöc thïn aköl cïi kəc Itharel ye luui.

³² Ku piöcde ëcï kəc göi ë tən aya, rin käk ye lueel aa wël yith ye nyuɔth lön le yen riel Nhialic.

³³ Naɣən akäl tək tēwën piöc yen, ke raan tō kam kəc tən amat, ke la guöp jəŋrac jam ke cï yeröl jot apei ëlä,

34 “Yeŋö wïc tēnē yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba yo bēn rac? Yīn aŋיע, yīn ē raan puoṯh la cök bö tēnē Nhialic.”

35 Go Jethu jəŋrac duöm thok piny, “Bietē, ku bäär bei yeguṣp.” Go jəŋrac mony awēn wiet piny kenhīim ku bīi bei yeguṣp ke cīn tətök cī yiēk ye.

36 Go kəc gāi apēi ku thiēckē röt, “Yeŋö kēnē? Ye piöoc yam kek riēl Nhialic. Mony kēnē ala riēl ye yen jak yöök ku gamkē wētde aya.”

37 Go ləc ku piathde guṯ thiēi baai yic ēbēn.

Jethu acī kəc tuany kony

(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

38 Kaam awēn jiēl yen tēnē amat kəc Itharel ke la pan yī Thaimon. Go man tiŋ Thaimon yök ke cī juāi göök, gokē lək Jethu.

39 Go la ku kēec yelööm tēwēn cī yen tōc thīn ku yöök juāi bī jāl. Go juāi guṯ pāl piny ku looi miēth tēnē ke.

40 Ye thēn kēnē, wēn cī akəl lööny piny, ke kəc guēer kek kəcken tuany tēnē Jethu, ku tēxu yecin kenhīim, gokē pial ēbēn.

41 Ku bö jakרע bei kəc juēc gup ke dhiau ēlä, “Yīn ē Wēn Nhialic.” Go Jethu ke yöök bīk cīi jam, rin ŋic kek ye lən ye yen Raan cī ləc ku dəc.

Jethu ē kəc Galilia lək wēt Nhialic

(Mk 1:35-39)

42 Naṯon nhiäk riēl, akēc piny bak ke Jethu jiēl baai ku le tēde ē rot. Go kəc juēc la wïc. Nawēn lek yök, gokē ləŋ bī rēer Kapernaum ku cīi ke nyiēeŋ piny.

⁴³ Go bëer, “Үен адһил Wët Puōth Yam rin bääny Nhialic la piöc bëi kək yiic aya, yen ë kën tuuc ҫa ba bën looi.”

⁴⁴ Go pan Galilia kuany yic ke piöc kəc tən amat.

5

Kəc cï Jethu kaᅇ buōth

(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Үөн акäl төк тәwән piöc Jethu wär cəl Jenetharet ҫou, ke kəc juęc apei wët bik wët Nhialic bën piᅇ.

² Go riäth karou tiᅇ agör ҫou ke cï amëi nyään piny ku jiëlkë bik biaiken la thuak.

³ Go Jethu thuεet riän төк yic, ku ë ye riän mony cəl Thaimon, ku lək ye bi piək wïr tēthin-nyōt. Ku jəl nyuc riäi yic ke piöc kəc.

⁴ Nawën cï thök ë jam, ke lək Thaimon, “Gεεrkë riäthkun tēthiän ku cuatkë biaikun bāk rec dəm.”

⁵ Go Thaimon bëer, “Bëny, ҫok aaci ruu mäi wën akou ku acin kë cuk dəm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.”

⁶ Ku cuatkë buoi. Gokë rec juęc apei dəm abi buoi yiic duër rεεt.

⁷ Gokë amëiken kək tō riän dēt yic cəl bik ke bën kony. Gokë bën, ku tekkë rec riäth karou yiic ku thiᅇkë kedhie abik duër diir.

⁸ Nawën tiᅇ Thaimon kë cï rot looi, ke gut yenhiəl piny Jethu nhom ku lueel, “Bëny, jäl tēnë ҫa, Үен ë raan la guᅇp adumuööm.”

⁹ Rin yen Thaimon, ke kəc awën mäi kek ye aake cï gai rec juęc cik dəm.

¹⁰ Ku kacken cath kek ye Jemith ku Joon, wëët Dhubedi, aake ci gai aya. Go Jethu lek Thaimon, “Duk rioc, emen le tuen aa koc kek aaba ya dam.”

¹¹ Gokë riath goc war thok ayeer, ku nyieënkë keriëec ebën piny ku buothkë Jethu.

Jethu acä atuet cöl apuol

(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Yon akal tok Jethu eci la keny gen det, ku raan ci tuet e to thin. Nawen tin Jethu ke gut yenhial piny ku len, “Beny aniec alëu ba ya kony ba pial, kony ya.”

¹³ Go Jethu naän nyinde tin ku wic bi kony. Ku jot yecin ku goot ku lueel, “Awiëc, piaalë!” Kaam thiin awen ke tuet jiel.

¹⁴ Ku cöl Jethu ajiel ku thon ape, “Duk kenë la lek raan det. Lær ku nyuoth rot raan kak Nhialic, ku bi caath, ku juar kan cit te ye lon Mothith ye luel thin, bi raan ebën nic lon ci yin pial.”

¹⁵ Ku tewen ci Jethu ye cak thon keya, ke wet go thiëi piny abi koc juëc aa guëer tenë Jethu bik piöcde ben pin, ku kony ke bik pial.

¹⁶ Ku ye la tede e rot te cin yic koc e reer thin bi la roök.

Jethu aci raan ci ruai kony

(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷ Naçon akal tok, ke koc koc akut Parathi, ku koc piöc löön nyuc bik pin te piöc Jethu koc thin. Ku aake bö bëyi yiic Galilia ku Judia ku Jeruthalem. Ku Nhialic eci Jethu yiëc riel bi koc tuany kony.

¹⁸ Kaam wen ke koc bö ke ket raan aduany alom. Ku wic koc awen ket ye bik yath got tenë Jethu.

19 Nawën cïn tē yēth kek ye tēnē Jethu rin cī yōt thiāḡ kəc, gokē la nhial ku ḡanykē yōt nhom ləḡ awēn rēēr Jethu thīn. Ku luεεckē raan aduany piny kek biōḡde yenhom.

20 Ku wēn tīḡ yen gamdīt tō ke ke, ke lueel, “Māthdiē, adumuōōmku aaci pāl piny.”

21 Go kəc piōōc löōḡ kəc Itharel ku kəc akut Parathī wēn rēēr thīn, jāl tak ku luelkē kepuōth, “Yeḡa kēnē Nhialic jāām guōp kēlā? Yeḡa adumuōōm pāl piny, ee Nhialic ē rot.”

22 Go Jethu kāk yekē tak guō ḡic ku lueel, “Yeḡō ye wek ye tak lən lueel yēn lueth?”

23 Ye kēnen puəl yic kākā yīc ba lueel, ‘Adumuōōmku aaci pāl piny’ tēdē ke luεel, ‘Jət rot ku cathē?’

24 Ku aba nyuōth we ēmēn lən le Manh Raan riel pinynhom bā adumuōōm pāl piny.” Ku lēk raan aduany, “Alēk yī, jət rot ku kuany biōḡdu ku ləər baai.”

25 Go rot jət nyin yic kenhīim ke dεei kek ēbēn, ku kueny biōḡden awēn cī ye tāac thīn, ku ler baai ke lec Nhialic.

26 Ku jəl kuat raan tō thīn ēbēn gāi ku riōōckē. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Yok aaci kēdiit jāḡ gōi tīḡ ya akōl.”

Jethu aci Lebī cəəl

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

27 Nawën ke Jethu jiēl geeu, ku tēwēn ciēth yen ke tīḡ raan ajuēr kut cəl Lebī ke rēēr tēden ē luōōi. Go Jethu lēk ye, “Buōth ya.”

28 Go Lebī luōide puəl ku buōth.

29 Nawën ke Lebī loi miëth paande bī yen Jethu gōōη. Go kəc juēc bën, kəc ajuër kut ku kəc kək, ku nyuuckë ke ke bīk mīth.

30 Go kəc akut Parathī ku kacken piöoc löōη la ηoomηoom ku luelkë tēnë kəc Jethu buōōth, “Yenō ye wek mīth ku dëkkë kek kəc ajuër kut, ku kəc la gup adumuōōm?”

31 Kaam wën pin Jethu ë wët kēnë, ke lëk ke, “Acie kəc puol kek akīim wīc, aa kəc tuany.

32 Yen akēc bën ba kəc ye tak lön puōth kek bën kony. Yen acī bën bī kəc rēc la gup adumuōōm kepuōth dhučk ciēn.”

Wët löη thëk ë miëth

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

33 Gokë bën lueel tēnë ye, “Kəc Joon buōōth aa lac thek ë miëth ku rōökkë. Ku aye kəc akut Parathī buōōth looi aya, ku kəc kun yī buōōth aa mīth ku dëkkë.”

34 Go Jethu bëer ku lueel, “Yakë wīc bī kəc cī bën ruāāi yic rëer ke cīi mīth? Acie tēde! Na rëer raan thiëk ke ke, ka cīk loi këya.

35 Aköl bī athiëek dām ku nyiēei keyiic, yen aköl bī kek thek.”

36 Ku ben Jethu kääη dët bën thōōth aya tēnë ke, “Acīn raan bī abanη alath rēt wei alanh yam kōu bī la buōōp ë dhiāth alath kōu.

37 Ku acīn raan bī muōn abiēc ë yam pučk tōny thëer yic. Na looi këya, ke muōn abiēc yam abī tōny puōt yic, ku muōn abiēc abī luuη wei ku tōny abī kuēm.

38 Acie këya, muōn abiēc yam adhil pučk ë tōny yam yic.

39 Ku acin raan wic bi muon abięc yam dek tē cī yen muon abięc cī ceŋ kaŋ dek, abi lueel, ‘Muon abięc cī cien aŋuēn.’ ”

6

Jethu aci kuc lōŋ akōl lōŋ kōc Itharel
(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Naŋon akōl cīi kōc Itharel ye luui, Jethu kek kōcken ye buoŋth aake cath ke kuany dhēl yic kam dum. Go kōcken ye buoŋth rap thoŋ ku koikē ke kecin, ku camkē ke.

² Go kōc akut Parathī kōk lueel, “Yeŋō ye wek luui akōl cī lōŋdan Itharel pēen bi kōc cīi ye luui thīn?”

³ Go Jethu bēer, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēer kaŋ kueen? Wāār nēk cōk ye kek kacke,

⁴ go la luanŋ Nhialic ku lōm ayum yaath cī tōŋu tēnē Nhialic ku ciem, ku gēm kacke aya bīk cam. Ku ayum kēnē ēcī lōŋda pēen bi kuat raan ē path cīi cam. Ee raan kāk Nhialic yen ē ye cam ē rot.”

⁵ Ku wit Jethu wētde ēlā, “Manh Raan ē bēny kēriēc ēbēn agut akōl lōŋ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony
(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Naŋon akōl dēt, akōl cīi kōc ye luui ke Jethu la tēn amat kōc Itharel ku piōoc. Ku mony cī cin cuēc ruai ē tō thīn.

⁷ Go kōc kōk piōoc lōŋ Mothith, ku kōc kōk akut Parathī ke tō thīn wic bīk tīŋ, lōn bi Jethu mony kēnē kony bīk la luom, rin cī yen ye kony akōl cīi kōc ye luui.

⁸ Ku Jethu ë ñic kě tő kepuəth, go lək mony awën cī cin ruai, “Jət rot ku bäär tuen tən kəc nhīim.” Go bën ku kēęc.

⁹ Go Jethu ke thięc, “Yeñö ye lönda päl yo buk looi aköl cīi kəc ye luui? Ye kəpath aye kėrac, bī raan kony bī pīr, kua pəl wei bī thou?”

¹⁰ Ku döt ke ebën ku lək mony awën cī cin ruai, “Nyoth yīcin.” Go yecin nyooth. Go ciεende piath.

¹¹ Tēñë, go kəc ater Jethu puəth riääk apēi, ku matkë kě bīk looi tənë ye.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹² Naçon akäl tők ë nīnkä yīic, ke Jethu la gət nhom tē cīi ceñ bī la röök, ku jəl ruu röök tənë Nhialic.

¹³ Nawën bak piny ke cəl kacken ye buəth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciäk ke ke cəl atuuc.

¹⁴⁻¹⁶ Kəc ke cī kuany ayī, Thaimon (cī Jethu bën cäk ke cəl Pīter), Andria (mēnh koor ë Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebī, Thomath, Jemith wën Alpawuth, ku Thaimon (raan la puəu ater), Juda wën Jemith ku jəl a Juda Ithkariöt, raan wäär cī Jethu bën luəm bī dəm.

Kəc juęc aa Jethu buəth

(Mt 4:23-25)

¹⁷⁻¹⁸ Go Jethu bën piny ku kēęc tēthöñ nhom gət cök kek kacken ye buəth, ku kəc juęc kək ke bö Judia ku Jeruthalem. Ku kəc bëi kək tő wärkəu cīmēn Tire ku Thidon, aake cī bën bīk bën piñ piöoc Jethu, ku bī ke bën kony tueny tő kegup. Ku kəc ke la gup jakrəc aake cī bën aya go Jethu ke kony.

19 Ee wïc kuart raan ëbën bï gəət, rin riël yen kəc kony bik pial ë ye yök yeguəp ë path tō cï ye gəət.

Kēη miēt ë puəu ku rēēc ë puəu
(Mt 5:1-12)

20 Go Jethu yenhom wël kəcken ye buəəth ku lueel,
“Wek aa mit gup wek kəc ηəη, rin ye bääny Nhialic kədun!

21 Wek aa mit gup wek kəc nək cək ëmën, rin wek aabï kueth aköldä!
Wek aa mit gup wek kəc dhiau ëmën, rin wek aabï dəl.

22 Wek aa mit gup tō mεen week, ku cop week wei ku lat week,
ku yekë kueth week ciēt yakë jakrεc rin ye wek kackië γen Manh Raan!

23 “Wäthεer wärken dīt aake cï kək cīt kəkä looi tənë kəc kək Nhialic tīη. Kēya, tē looi kəkä röt tənë week, ke we mit puəth rin wek aabä ariöpdīt yök tənë Nhialic.

24 Tē rεc yen thīn tənë week, wek kəc cï jak ëmën, rin cï wek pīr path yök thīn.

25 Tē rεc yen thīn tənë week, wek kəc cï kueth ëmën, rin wek aabï cək nək.

Ku tē rεc yen thīn tənë week, wek kəc dal ëmën, wek aabï təu tīəp nhom ku dhiaaukë!

26 Ku tē rεc yen thīn tənë we tē bï kəc ëbën jam kəpath ë rienkun,
rin wärken dīt aake ye jam kälä,
wäthεer tənë kəc aa lueth röt cəl aye kəc kək Nhialic tīη.

Nhiar kəc man yï
(Mt 5:38-48; 7:12)

²⁷ “Ku wek alëk kënë wek kəc piŋ wëlkië, Nhiarkë kəc aterdun, ku yakë käpath looi tënë kəc man we.

²⁸ Thiëc Nhialic bi kəc ye wïc diët yï yök kërac döc, ku röök rin kəc yï bui.

²⁹ Të maŋ raan yigëm, ke wël gëm dët aya. Këya cimen ë kënë, na wïc raan alath tënë yï ke duk pën alanh dët aya.

³⁰ Na wïc raan kädän tënë yï ke gäm ye, ku duk raan ci këdu nyaai thiëc bi cool tënë yï.

³¹ Loi këpath tënë kəc kök cimen nhieer yin këpath bi looi tënë yï aya.

³² “Na ye ke nhiaar kəc nhiaar yï kepëc, ke yï yök læc Nhialic? Ayi kəc käreç looi aa nhiaar kəc nhiaar ke aya.

³³ Ku na ye käpath looi tënë kəc käpath looi tënë yï kepëc, ke yï yök læc Nhialic? Ayi kəc käreç looi aa käpath looi tënë kəc nhiaar ke.

³⁴ Ku na ye këdu gam tënë raan ye nõöth ciët bi cuööt aköldä, ke Nhialic mit puöu tënë yï? Agut kəc käreç looi aa kækken gäm kəc rëc kök cit ke, rin ye kek ye tak ciët kækken bi dhuök ke ëbën aköldä.

³⁵ Na ye këya, nhiaar kəc aterdun, ku loi käpath tënë ke. Yakë kækken gam ë path ku duökkë ye nõöth lön bi we cuööt. Wek abä acutdit apeï yök. Ku wek aabi ya mith Nhialic Madhəl, rin alir puöu tënë kəc ëbën, agut kəc na cök këpath looi tënë ke, ke cii ke tiŋ puöth, ku kəc rac aya.

³⁶ Lierkë puöth cimen ye Wuurdun puöu lier.

Duökkë kəc ye luək wei

(Mt 7:1-5)

³⁷ “Duökkë kəc ye luək wei bī Nhialic we cīi ye luək wei. Duökkë kəc kək ye tēm awuəc bī Nhialic we cīi ye tēm awuəc. Pälkë wět piny tēnë kəc kək bī Nhialic wět päl piny tēnë we.

³⁸ Na ye kəc kək muəəc ke Nhialic abī muəəc aya. Abä athēmdit cīi cienku lëu bīk muk yiək yī, rin kək ye looi tēnë kəc kək, kek aabī Nhialic looi tēnë yī.”

³⁹ Ku lək Jethu ke kääŋ ëlä, “Lëu raan cī cəər bī cəər dēt thel? Cīk lëu bīk lööny adhušm yic kedhie?

⁴⁰ Acīn manh piöök dīt tēnë raanden piöök. Ku manh piöök na le pišcde thöl ka cīt raanden piöök.

⁴¹ Yenö ye yīn kërəc dīt ye looi kuc, ku ye tīŋ kërəc cī wāmuuth looi?

⁴² Acīi lëu ba wāmuuth wëēt bī kërəc thiin ye looi puəl, tē cīi yīn rot kəŋ wëēt ba kərəc ye looi puəl. Awëəŋkui! Kaŋkë kərəc yakë ke looi puəl, ku abäk lëu bäk wämāthkun jäl wëēt bīk kərəc thii yekë ke looi puəl.”

⁴³ Ku la Jethu tueŋ ku lueel ëlä, “Tim cī cil tēpath acie luək mīth rəc, ku tim cī cil tērac acie luək mīth path.

⁴⁴ Këya, tim aye ŋic ë miēthke. Acīi lëu ba mīth tim dēt la kuany tim dēt cök.

⁴⁵ Raan path ë luui kəpath, rin kəpuəth tō yepuəu. Ku raan rac ë luui kərəc, rin kərəc tō yepuəu. Wël ye ke lueel, aa kək tō yīpuəu nyuəəth.

Kääŋ rin kəc karou cī bēi keer

(Mt 7:24-27)

46 “Yeŋö ye wek ya cɔɔl, ‘Bëny, Bëny’ ku wek aa cie kë ca lueel ye looi?”

47 Kuat raan ë bën ku piŋ wëtidië ku theek ya ku looi,

48 acit raan ci yönde ɲiɛc buth tětthöny. Nawën la aboor bën, ku cɔk piŋ yöt gööl piny, ku yöt cii yic cɔk päk rin ci ye ɲiɛc buth.

49 Ku raan wëlkië piŋ ku cii ya thek bi ke looi, acit raan yöt buth tō ye aboor tēëk. Na la aboor bën ke wit yöt!”

7

Jethu aci raan lui pan bëny apuruuk kony (Mt 8:5-13)

1 Tëwën ci Jethu kënë wic bi lëk kɔc thöl, ke la Kapernaum.

2 Ee gen kënë raan lui pan bëny apuruuk ë tuany, ka tiit piny. Ku bëny ë nhia raanden luɔi apɛi.

3 Nawën piŋ Jethu, ke toc kɔcdit Itharel bik Jethu la thiëc bi bën bä aluɔnyde bën kony.

4 Gokë la tënë Jethu ku länjë ku luelkë ëlä, “Apath ba bëny apuruuk kënë kony.

5 Anhia kackua, ku ë yen buth tēdan ye yok mat thin.”

6 Go Jethu la ke ke. Ku kaam wën bi yen baai dööt, ke bëny apuruuk toc mähke bik la lëk ye ëlä, “Bëny, duk rot näk cäth rin yen acie raan path nadë ke yi bö atiëmdië yic.

7 Ku yen akëc la tënë yi rin ɲic yen ye lɔn ye yen raan rac. Luel wët ë path ku aluɔnydië abi pial.

8 Rin yen aya, yen arëër bënydit cök, ku yen ala apuruuk rëër yacök. Aya lëk ɲek, ‘Lɔɔr!’ Ka la, ku

lëk ηεκ, 'Bäär tēn,' Ka bö, ku aya lëk aluonydië, 'Loi kënë!' Ka looi."

⁹ Go Jethu gäi wēn piŋ yen wēlkä, ku wēl yenhom thän awēn buōth ye ku lueel, "Acin raan ca kaŋ yök kam kɔc Itharel la gam cīt gam ē mony kënë."

¹⁰ Nawēn dhuk kɔc awēn cī tooc baai, ke yök alony bēny ke cī pial.

Wēn lēer gen Nain cī thou aci pūr

¹¹ Nawēn ke Jethu la gen Nain, ku ē cath kek kɔcken ye buōth ku kɔc juēc kök.

¹² Nawēn dötkē γευ ke räm kek kɔc ket raan cī thou. Ku raan cī thou ē ye wän tōŋ. Ku kɔc juēc aake cath kek tiŋ lēer kënë.

¹³ Nawēn tiŋ Jethu tiŋ kënë, ke ηεεr yic ku lëk ye älä, "Duk dhiau."

¹⁴ Ku lëk kɔc bīk köc ku gɔot biöŋ awēn cī raan kuöm piny, ku lueel, "Riēnythii, jɔt rot."

¹⁵ Go riēnythii awēn cī thou rot jɔt ku jiεem ku cɔl Jethu ajiël kek man.

¹⁶ Go raan ebēn riöc ku leckē Nhialic ku luelkē, "Raan kāk Nhialic tiŋ ril apēi aci tuöl ē kamkua. Ku Nhialic aci bēn bī kacke bēn luök."

¹⁷ Ku jɔl kē cī Jethu looi piŋ raan ebēn pan Judia, ku wuöt kök thiääk ke ye.

Joon aci kacke tuöc Jethu

(Mt 11:2-19)

¹⁸ Go kɔc Joon buōth käckith ye lueel rin Jethu lëk Joon. Go kɔc karou kamken tuöc tēnē Jethu bīk la thiēc älä,

¹⁹ "Ye yin raan bī bēn aye raan dēt yen buk tiit?"

20 Nawën yëetkë tënë Jethu ke luelkë, “Joon raan kɔc muɔc nɥiim aci ʔo tooc buk yi bën thiëc, ee yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

21 Ku kaam awën thiëc kek, Jethu ë kony kɔc juëc tuany apɛi, ku kɔc ci jakrɛc dɔm. Ku kɔc ci cɔɔr.

22 Go wëtten bëër ku lueel, “Lak ku lëkkë Joon kāk cāk tɨŋ ku kāk cāk piŋ, cɔɔr aci bən daai ëmën, ku aduany aci ya cath ku kɔc ci tuet aci tuet jal kegup, ku miŋ aci ya piŋ, ku kɔc ci thou aaci röt jət. Ku Wët Puɔth Yam alëk kɔc ŋɔŋ nyin.

23 Ku raan mit guöp ë raan cie pušu ë rou wëtdië yic.”

24 Nawën ci kɔc Joon jäl, ke Jethu jam ku tët kɔc Joon, “Ye raan yindë yen ci wek la ror ciï ceŋ bāk la tɨŋ? Ye raan puɔl yic ye wel nɥom ë path cimën ye yom aruöör wel nɥom?”

25 Ye raan yindë yen cāk la tɨŋ? Ye raan ceŋ alëth path apɛi? Kɔc ciëŋ alëth dhëŋ ku yekë müith path cam akölaköl aa kɔc pan bënydit.

26 Lëkkë ʔa, yeŋö cāk la tɨŋ? Ye raan kāk Nhialic tɨŋ. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tënë raan kāk Nhialic tɨŋ.

27 Rin Joon yen aye athör thɛɛr wël Nhialic jam rienke ëlä,

‘ʔɛn abi raan tök kam kɔc kākkië luɛɛl,

cɔl alëk kɔc bi dhël la guiir tënë yün.’ ”

28 Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acin raan kuat kɔc ci dhiëeth pinynɥom dit tënë Joon. Ku yeen aŋot wër raan koor tö bääny Nhialic yic.”

29 Kwat kəc cī wētde piŋ, agut kəc ajuēr kut aaci kəpuəth looi Nhialic ŋic, ku cəlkə röt aa muəəc Joon nhüim.

30 Ku kəc akut Parathī ku kəc piöoc lööŋ Mothith, aaci jai kə wic Nhialic bī guiir tənē ke, rin cī kek kuc bī Joon ke cī muəəc nhüim.

31 Ku ben Jethu thiēc, “Yenjö ba thöŋ kek riēc akölē? Thöŋkē kek ŋö?”

32 Keek aa cīt mīth cī kenhüim mat laar yic len kegup, ye lueel älä,
 ‘Yok aaci waak pəth ye keek ket tē looi ruäai ket,
 ku wek aa kəc dier!
 Yok aaci kək ye looi thuəəu yic thöŋŋ,
 ku wek aakəc dhiau!’

33 “Rin Joon raan kəc muəəc nhüim ecie bēēi kuany yiic ke mīth ku dək ē məu, ku ayakē lueel, ‘Lən le yen guəp jəŋrac!’

34 Ku Manh Raan aci bən ku ye mīth kek kəc ku dək ke ke, ku ayakē lueel, ‘Jethu akok, ku a dək määu. Ku amäath kek kəc ajuēr kut ku kəc la gup adumuəəm!’

35 Ku luəi puəth Nhialic ē rot nyuəəth kək ye kəc ke buəəth yiic looi.”

Tiŋ rac cī jäl piath

36 Nayən akäl tök ke raan tök kəc akut Parathī cəl Jethu bīk la mīth. Go Jethu la pan raan akut Parathī ku nyuuc bī mīth.

37 Nawən piŋ tiŋ adējöök, ŋic geu yic ebən, lən cī raan akut parathī Jethu caal paande, ke bö kek töny koor cī cuēc tiəm ril apēi, la yic miök ŋir ye yəəc wēəu juēc apēi.

³⁸ Ku le γöt, ku nyuuc Jethu lööm, ku dhiεeu ke cie nom guät Jethu cök. Go pïu awën dhiεeu yen Jethu luak cök. Goke weec nhïmken nom. Ku ciim cök ku təc cök miök ñïr awën muk.

³⁹ Nawën tiñ raan akut Parathï wën cï Jethu gəəñ ë kënë, ke jam yetök ëlä, “Na mony kënë ye raan kāk Nhialic tiñ, ñuət aci tiñ ye gəət ñic, ye tiñ yïndë, rin adëjöök.”

⁴⁰ Go Jethu wët Thaimon guə ñic ku lueel tënë ye, “Thaimon! Ala kë więc ba lëk yï. Päl yiyic piny.” Go bëër, “Ye kënë ñö, Raan ë piöök?”

⁴¹ Go Jethu lëk anyïköl kënë, “Monytui ë kőny kəc karou. Raan tők kek wëeu ye döm raan rušön tők, ku raan dët kek wëeu ë pən tők.

⁴² Ku akëckë lëu kedhie bïk wëeu cool. Go wëeu pušl, ku cïi ke ben kőny. Na ye yï, yeña kamken bi mony kënë nhiaar apeï?”

⁴³ Go Thaimon bëër, “Aya tak ë raan cï wëeu juęc päl piny tënë ye.” Go Jethu bëër, “Këdu ë yic!”

⁴⁴ Ku wël yenhom tik ku lëk Thaimon, “Ca kë looi ë tiñ tënë ya tiñ? γen aci bën paandu ku yïn akęc ya yiěk pïu ba cök lək. Ku yen tiñë acä lək cök piuken nyin, ku wuuny ke nhïmken nom.

⁴⁵ Yïn akęc ya ciim wën bi γen cit tē ye miäth kəc ë ciεenɗa yic. Ku yeen ë ya ciim cök ëmën ku ëmën, tēwën rëer γen ë tən.

⁴⁶ Yïn akęc ya cak lor apath ba təc nom, ku yeen acä təc cök miök ñïr.

⁴⁷ Ku alëk yï lən nhiërdit cï nyuəəth thïn aye nyooth aya lən cï adumušmken juęc päl piny.

Rin raan cī kāklik pāl piny tēnē ye, ee nhiēr koor nyuəəth.”

⁴⁸ Ku lək tik, “Adumušömkü aaci päl piny.”

⁴⁹ Go kəc awēn mīth kek ye aa jīem wei ku yekē lueel əlä, “Yeŋa kēnē jam lən ē yen adumušömkü päl piny?”

⁵⁰ Ku ben Jethu lək tik, “Gamdu aci kony. Ləor ke döör Nhialic.”

8

Diäär ke ye cath kek Jethu

¹ Nawēn ke jīel, ku kuəny gəeth yiic ku bēēi ke piöoc Wēt Puəth Yam rin bääny Nhialic. Ku atušöcke kathiäär ku rou aake cath kek ye.

² Diäär juēc aake cath kek ye aya. Diäär kök kamken aake cī Jethu kony jakrəc ku tuaany, Maria Magdalena cī jakrəc kadhorou jäl yeguöp.

³ Ku Joanan tiŋ mony cəl Kudha raan kāk pan bēny Antipäth Yērot tiit, ku Thuthana ku diäär juēc kök ē Jethu kek kəcken ye buəəth kony wēəuken.

Kääŋ dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴ Go kəc juēc aa guēer tēnē Jethu gəeth yiic, go ke lək kääŋ kēnē,

⁵ “Raan puör əci la dom bi la pur. Ke wēn ye yen rap wəer dom yic ke köth abək lööny dhöl yic tē ye kəc tēek thīn, ku tet diət ke aya.

⁶ Ku lööny köth kök aləl nhom tē koor tiəp thīn. Nawēn ciilkē, ke ke go guə riau rin kēc meiken yet piny apath.

⁷ Ku lööny köth abëk tē ye tiim la kuəəth cil thīn, na la tiim juäk ke ke dec rap ku cik lok apath.

⁸ Ku lööny köth kək tiam path yic, ku ciilkē ku lokkē apath ke dīt nhīim apēi.”

Ku wit Jethu lōŋde ēlä, “Piēŋkē tē le wek yīth.”

Wēt thəəth ē kääŋ

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Go kəcken ye buəəth thiëc, “Kääŋ kēnē wētde yic yenjö?”

¹⁰ Go Jethu bēēr, “Wek anyuth Nhialic bäänyden cäk ŋic thēer. Ku kək kək aabī kāŋ ŋic ē kēŋ ya lək ke yiic, rin na cək alən ye kek daai, ka cīi kāŋ bī tīŋ. Ku na cək alən ye kek wēt piŋ, ka cik bī deet yiic.”

Jethu acī kääŋ raan puər teet yic

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Ku lək Jethu ke, “Kääŋ kēnē wētde yic akīn. Köth cī com aa cīt wētdiēn ya piöc tēnē we.

¹² Kək kək aa cīt köth cī lööny dhēl yic, ye diēt ke tet. Tē piŋ kek lōŋ Nhialic, ke jəŋrac bō ku nyiēi lōŋ awēn kepuəth bīk wēt Nhialic cīi piŋ, ku bī ke kony bīk pīr.

¹³ Kək kək aa cīt köth cī com aləl nhom, aa lōŋ Nhialic gam nyin yic ke mit puəth. Ku aacie kepuəth ē dēet, aa lōŋ Nhialic guə wai wei tē nək ke rin wēt Nhialic.

¹⁴ Kək kək aya aa cīt köth cī lööny tē ye tiim la kuəəth cil thīn, keek aa lōŋ Nhialic piŋ. Ku kajuēc ke diir rin pīr pinynhom ē tēn, nhiēr jiēek ku kəpuəth yekē wic kepuəth aa bēn thīn, ku rəkē lōŋ Nhialic kepuəth.

15 Ku kɔc kɔk aa cīt kōth cī puur tiəm path yic. Keek aa löŋ Nhialic piŋ ku gamkë apei, ku käjuëc path aaye yök tēnë ke rin ye kek kepuōth dεεt.”

Kääŋ ë mermer

(Mk 4:21-25)

16 Ku ben lëk ke, “Acīn raan cī mermer kaŋ yāth yöt ku kum nyin, tēdë ke tēËu agen tōc cök. Aye tōËu yöt ciel yic rin bī yöt amer yic tēnë kɔc bö yöt.

17 Këriëc ëbën cī thiaan abī bēËi bei kɔc nhīim, ku këriëc ëbën cī kum nhom, abī yēth ayeer ruel yic.

18 Piεŋkë ku dεtkë apath tē ye wek wël piŋ, rin raan la kēdāŋ abī bēn muɔc, ku na ye raan cīn kēdāŋ, ke këthiin ye tak lɔn tō yen tēnë ye, abī nyaai aya.”

Man Jethu ku wämāthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

19 Go man Jethu kek wämāthakën bēn tēnë ye, ku cīn tē le kek tēnë ye rin juëc kɔc yōöt apei.

20 Go raan tōk lëk Jethu, “Moor ku wämāthakui aa kääc ayeer, ku aa wīc yī.”

21 Go Jethu lueel tēnë ke, “Ma ku wämāthkië aa kɔc wēt Nhialic piŋ ku loikë.”

Jethu aci yom cəl akääc

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

22 Naŋɔn akäl tōk, ke Jethu la riäi yic kek kɔcken ye buōth ku lëk ke, “Lok teemku wār alɔŋtui.” Gokë riäi gεεr wīr.

23 Tēwën gër kek, ke Jethu go nin. Kaam awën niin yen ke yomdit apei jɔt rot, ku loi atiaktiak rot abī riäi duër thiāŋ pīu, ku duërkë dīr.

24 Gokë puöc ku luelkë, “Bänyda, Bänyda! Ýok aa muou.” Go Jethu rot jət ku rël yom ku atiaktiak. Gokë köc ku la wär dıl.

25 Ku thiëc ke, “Të gamdun tənən?” Gokë nhüim la cöt ku riöckë riöldit cit kënë, ku jiεmkë kamken, “Ye raan yändë kënë, na cök a yom ku atiaktiak ë ke piŋ wëtde?”

Jethu acı raan la guöp jakrεc kony

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

26 Gokë wär Galilia teem ku lek tö cöl Jeratha tö wär Galilia aləŋtui.*

27 Tëwën keεc Jethu piny riäi yic, ke mony ë gen kënë la guöp jakrεc bö tənë ye. Mony kënë ëcie ceŋ aləth ku ëcie rëer baai, ee ye rëer rəŋ nhüim.

28 Nawën tiŋ Jethu ke lor nhom ke loi wuou, ku cuεt rot piny yenhom ku looi kiεeu apεi, “Jethu, wën Nhialic Madhəl yeŋö wic ba looi tənë ya? Yin aləŋ duk ya tēm awuöc.”

29 Ee jam kälä rin cı Jethu jəŋrac yöök bi jal yeguöp. Ee ye jəŋ kënë dəm arak juëc, na cök dər piny bi rek cin ku cök ku tit, ke ɲot ke tueny ku dhoŋ luəŋ köth yecök. Ku yəth jək roor tē cii ceŋ.

30 Go Jethu jäl thiëc, “Cöl yi ŋa?” Go bëer, “Ýok aa kut.” Ee lueel këya rin cı jak juëc la yeguöp.

31 Go jakrεc jam ku ləŋkë Jethu bi ke cii cop tēthuth dıt yic, ye kəc rεc yəth thın.†

32 Ku duut dır baai ë nyuäth gət cök ë tən awën. Go jakrεc Jethu ləŋ bi ke cöl aa la dır gup. Goke puöl.

33 Go jakrεc bən bei yeguöp ku lek dır baai gup, ku riŋkë agör yic, ku thoatkë wiir ku moukë ebën.

* **8:26** Jeratha acöl Gadara aya, tiŋ Mt 8:28 † **8:31** Eye tak lon jakrεc aaye mac piiny tēthuth bi ke jal tēm awuöc.

34 Nawën tiŋ röȫr ke biöȫk dīr kē cī rot looi, ke kat bik wēt la lēk kōc rē̄r geeu ku kōc tō bē̄i yiic.

35 Go kōc ēbēn jal wēt bik kē cī rot looi la tiŋ. Nawën lek yet tēnē Jethu, ke yök mony wāār la guöp jakrēc ke cī nyuc Jethu cōk, ke ceŋ alēth, ke la nhom cōk. Gokē riöȫc.

36 Ku kōc ke cī kēnē tiŋ, aaci tē cī mony la guöp jakrēc kuony thīn la lēk kōc kōk.

37 Go kōc Jeratha ēbēn riöȫc, ku lēkkē Jethu bī jāl panden. Go Jethu la riāi yic ku dhuk.

38 Go mony wēn cī Jethu jakrēc cāl ajiēl yeguöp, Jethu thiēc bī cath kek ye. Go Jethu jai ku lēk ye,

39 “Lō̄r baai tēnē kacku ku lēk ke kajuēc cī Nhalic looi tēnē yī.” Go mony kēnē jāl ke kuany geu yic, ke ye kōc lēk kāk cī Jethu looi tēnē ye.

*Jethu aci tik kony ku cāl nya aben pīr
(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)*

40 Wēn cī Jethu tem ku dhuk wār alō̄ntui, ke lor kōc juēc apei, kōc ke tit ye.

41 Tēwēn ke mony cāl Jariōth, bēny tēnē amat kōc Itharel bō aya. Nawën tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecōk ku lēŋ bī la paande,

42 rin nyanden tōŋ ye ruōnke thiāār ku rou ēcī dhal apei. Go Jethu gam ku lööny dhöl. Ku buōth kōc juēc ke cik kum apei.

43 Ku tiŋ tuany kēc thēkde kōu kaŋ tēem ruōn thiāār ku rou ē tō kōc yiic. Ku yeen ēcī wē̄u juēc gām akīm, ku acīn akīm tōŋ cī tuaanyde cāl aŋuē̄n.

44 Go bēn Jethu kōu ku gōot alanhde thok. Go riēm kōöc nyin yic.

⁴⁵ Go Jethu thiëc, “Yeŋa cä gəot?” Nawën cïn raan gëm ye rot, go Piter lueel, “Bëny aa kəc juëc cï kum kek aa yï pik.”

⁴⁶ Go Jethu bën lueel, “Ala raan cä gəot rin aca ŋic lən le yen raan ca kony?”

⁴⁷ Nawën tiŋ tiŋ awën lən cï ye ŋic, go bën tənë Jethu ke cï riöc, ke leth ku cuet rot piny yecök. Ku lëk Jethu, kəc nhïim ëbën yen kënë gəot yen ye, ku tē cï tuaanyde guə ŋuëën thïn ë kaam thiin awën.

⁴⁸ Go Jethu lueel tənë ye, “Nyaandië gamdu aci kony. Ləər, ke döör Nhialic.”

⁴⁹ Kaam wën jiem Jethu, ke raan riŋ pan Jariöth ku lëk ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöc ben rääm nhom.”

⁵⁰ Ku Jethu ëcï wët ë mony piŋ, go lëk Jariöth, “Duk riöc, dæet yïpuəu ku gam wët yic. Nyaandu abi pial.”

⁵¹ Wën yeet yen baai, ee cïn kəc cïi puöl bik la yöt kek ye, ee Piter ku Joon ku Jemith, ku jəl aa wun ku man meth kepëc.

⁵² Tëwën le Jethu yöt, ke yök kəc ke näk röt, ke dhiau. Go lëk ke, “Duökkë dhiau. Meth akëc thou, anin.”

⁵³ Gokë dəl guəp rin ŋic kek ye lən cï yen thou.

⁵⁴ Go meth dəm cin ku lëk ye, “Manhdië jət rot.”

⁵⁵ Go wëike dhuk ku jət rot nyin yic. Ku lëk Jethu ke bik yiëk miëth.

⁵⁶ Go kəc ke dhiëth meth gäi apeï, ku thən Jethu ke bik kē cï rot looi cïi lëk kəc kək.

9

*Jethu acä atuöcke kathiäär ku rou tooc
(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)*

¹ Ku cəl Jethu kəc ye buəθh kathiäär ku rou, ku yik ke riel bi kek jakrɛc aa la cuəp wei, ku riel bi kek kəc cəl aaye pial aya,

² ku tooc ke bik aa la piöoc wət bääny Nhialic ku konykë kəc tuany.

³ Ku lək ke, “Duökkë muk käk la keny, cımən wai ku jəkgəə ku miith yakë cam dhöl yic, ku wëeu ku duökkë muk aləth kək.

⁴ Yakë rëer pan ye we lor thın yet tɛ bi wek jäl.

⁵ Ku na ye pan ciı we lor thın, ke we jiël ku tanjë wecök, bi nyooth lən ci wek ku ec ë ke.”

⁶ Go atuuc jäl, ku kuenykë bëei yiic ke piöoc Wət Puəθh Yam ku konykë kəc bik pial kuat pan ci kek la thın.

Antipäth Yërot aci diɛr
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷ Antipäth Yërot, bënydit pan Galilia, ee ci käjuëc loi röt piñ ëbən. Go diɛr rin ë ye kəc kək lueel lən Joon raan wäär kəc muəc nhıim aci bən pır.

⁸ Ku lueel kəc kək ë Elija yen aci bən tuöl, ku kəc kək ë yekë lueel, lən ë yen raan tək kam kəc käk Nhialic tiñ yen aci bən pır.

⁹ Go Antipäth Yërot lueel, “Yen aci Joon cəl atëem nhom bei! Yenə kënë ye yen wëlke piñ ë bak?” Ku ë wic bi rəm kek ye.

Jethu aci mieth koor juak bi kəc juëc cam
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰ Go atuuc Jethu dhuk ku lëkkë käk cik looi ëbən. Ku jiëlke ë röt ku lek gen cəl Bethaida.

¹¹ Nawën piŋ kɔc juëc tē cī yen la thīn, ke buo̯thkē. Go Jethu ke lor ku jiem tēnē ke rin wēt bääny Nhialic, ku kony kɔc cī ye thiëc, bik pial.

¹² Nawën la piny cuɔl, ka atušöcke kathiäär ku rou bö tēnē ye ku luelkē, “Cɔl kɔc aa jiël bik la bēi yiic bik la wic tē niin kek thīn, ku lek ɣɔc miëth camkē, rin tē rēer ɣok thīn ē ror cii ceŋ cīn kē kuany thīn.”

¹³ Go Jethu bēer, “Miackē ke miëth.” Gokē lēk ye, “Käk mukku aa yuöp kadhiëc ku rec karou. Wic buk miëth ɣɔc tēnē ē kɔc juëckä?”

¹⁴ Kɔc ke tš thīn aake rōör tiim kadhiëc. Go lēk kɔcken ye buo̯th, “Calkē kɔc aa nyuc, thiär dhiëc akuöt tök yic.”

¹⁵ Go kɔc ye buo̯th kɔc cɔl anyuc piiny këya.

¹⁶ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic, ku gēm ke kɔcken ye buo̯th bik ke tek agut rec tēnē kɔc.

¹⁷ Ku mīthkē abī miëth ke göök, ku jɔl kɔcken ye buo̯th awuthueei ayuöp ku rec cī döŋ kuany gäädit kathiäär ku rou.

Pīter aci Jethu ŋic

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸ Naɣɔn akäl tök, tēwën rōök Jethu ē rot, ke kɔc ye buo̯th bö tēnē ye. Go Jethu ke thiëc, “Lēkkē ɣa, ye jāŋ tak, ye ɣen ē ŋa?”

¹⁹ Gokē lueel, “Ayekē lueel lɔn ye yīn Joon raan kɔc muɔc nhīm. Ku lueel kuat dēt lɔn ye yīn Elija. Ku kɔc kāk ayekē lueel, lɔn ye yīn raan kam kɔc kāk Nhialic tiŋ thēer cī ben pīr.”

²⁰ Goke thiëc, “Na week yakë lueel lön ye γεν ηα?” Go Pīter bēer, “Yiin nhom guöp, yin ë raan cī Nhialic lóc ku dōc.”

²¹ Kë ca lueel ë yic Pīter. Ku thən ke apei ëlä, “Duökkë lëk raan dët.”

Jethu ee jam Arεmde ku Thuonde
(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

²² Nawën ke lëk Jethu ke ëlä, “Manh Raan abī dhiel reem, ku abī kōcdit baai ku bāny kāk Nhialic, ku jəl aa kōc piöc löη kōc Itharel jai, ku abik nök, ku yeen abī nīn kadiäk nök piiny ran yic ku ben jot bī pīr.”

²³ Ku lueel tēnē ke ëbën, “Na ye raan wīc bā buōth, ka dhil nhom määär kāpuōth bī yök piërde yic pinynhom ë tēn. Ku dhil puōu riel ku buōth γa akōlakōl, cōk alön wīc kōc kōk ye bīk nök ë rienkië.

²⁴ Rin raan wīc ye bī wēike kony abī muör. Ku na ye raan mār wēike ë rienkië, ka bī wēike muk akōlriëc ëbën.

²⁵ Yenō bī raan kuany thīn bī jak apei pinynhom ku mēr wēike?

²⁶ Na ye raan guöp yār ë γa ku piöcdië, ke Manh Raan abī guöp yār ye aya, akōl dhuk yen diεekde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic.

²⁷ Ku le tueη ku lueel, wek alëk yic ala kōc kōk rēer ë tēn, aaciī bī thou agut tē bī kek γa tīη, kek riel ye nyuōth lön ye γεν bēny cī Nhialic lóc.”

Jethu aci guäpde rot waan
(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

28 Nawën nin kabët cök cï yen kâkkâ lueel, ke Jethu cäl Pïter ku Jemith ku jöl a Joon, ku lek gət nhom bik la röök.

29 Tëwën röök yen ke waŋ yenyin, ku Ʒer aläthke apɛi bik la diardiar.

30 Kaam thiin awën ke röör tul ku jïɛmkë kek ye. Ku keek aake ye yï Mothith ku Elija.

31 Keek aaci bën ke la gup dhëëŋ Nhialic ku jïɛmkë tënë Jethu tē bï yen la thou thïn Jeruthalem, rin bï yen kē wïc Nhialic jäl thöl.

32 Ku Pïter kek kɔc awën cath ke ye, aake ye nin muör puöth. Nawën liepkë kenyin ke tiŋ læc Jethu, ku röör karou ke kääc yelööm.

33 Nawën jiël ë röörkä, ke lueel Pïter tënë Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tën. Ʒok aabi duël kadiäk looi tök tënë yï, ku tök kek Mothith ku tönj dët kek Elija.”

(Kënë jïɛm yen këya, ee kuc kënë bï lueel.)

34 Kaam wën Ʒot jïɛm yen, go kecït rur piny paat abi ciën tē yekē tiŋ. Gokë riöc wën kum rur ke piny.

35 Ku piŋkë Nhialic ke jam luäät yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca læc, piŋkë wëtde.”

36 Nawën cïk röl ben piŋ, ke ye Jethu yen tiŋkë ë rot. Go kɔc Jethu buöth kâkkâ muk kepuöth ku cïk ke lëk raan dët.

Jethu aci dhöŋ la guöp jəŋrac kony

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

37 Nawën dhukkë piny gət nhom aköl dëëtë, ke lor kɔc juëc apɛi.

38 Kaam awën ke raan tök thän awën yic, cöt ke cie röl jət ku lueel, “Raan piöoc, yin aläj bä manhdië tiŋ, yen ë mänh tōŋ tō ɣanhom.

39 Të däm ë jəŋ ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku læth ku yik thok ayök. Jəŋ kënë aciï ye lac päl piny, ku aye cəl anäk rot apɛi.

40 ɣen aci kockun yi buəth ləŋ bik cuəp wei yeguəp, ku akëckë lëu.”

41 Go Jethu lək ke, “Wek kəc cie lac gam, ba rëer ke we, ke ɣa cii guəp la cut wəlkun?” Ku lək wun meth, “Bëëi manhdu tən.”

42 Kaam wën le dhök tənë Jethu, ke wit jək piny ku læth. Go Jethu jək yök bi jäl yeguəp, ku kony dhök bi pial. Ku lək wun bi jäl kek ye.

43 Ku jəl raan ëbën gäi riel Nhialic.

Jethu aci ben jam ë Thuənde

(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën ɲot rëer kəc ke ci gäi käjuëc ci looi, ke lueel tənë atuöckke,

44 “Piɛŋkë wəlkä apath ku calkë ke aa lööny wəpuəth, rin Manh Raan abi thön kəc bi ye nök.”

45 Ku kocken ye buəth aake këc wët kënë deet yic, wët ëci moony tənë ke rin bik cii det yic. Ku keek aake ci riöc bik thiëc kë ci lueel.

Kəc Jethu buəth aaci wët tɛɛr

(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

46 Nawën ke kəc ye buəth teer wët lən yeŋa kamken yen dit apɛi.

47 Ku Jethu ë ɲic kë tō kepuəth. Ku däm meth ku cəl akäac yelööm.

48 Ku lëk ke, “Raan manh koor cīt manh kënë lor ë riənkië, acä lor. Ku raan ya lor, acie yen ye lor, ee Wä Aciëŋ ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandit.”

Raan cii ɣo man ë raanda

(Mk 9:38-40)

49 Nawën ka atuny cäl Joon bö tənë Jethu ku lëk ye, “Bëny, ɣok aaci mony dët tiŋ keye jakrɛc cuɔp wei kɔc gup ë riənku, ku acuk pëen rin acie raanda.”

50 Go Jethu lëk ye kek atuuc kök aya, “Duökkë ye pëen, rin raan cii we man ë raandun.”

Jethu akëc kɔc Thamaria lor

51 Nawën cī nīn bī Jethu ɣäth nhial thiök, go tak bī dhiel la Jeruthalem.

52 Ku tooc kɔc yenhom tuenɟ bīk tɛ bī kek la nyuc thīn la guir pan tō wun Thamaria.

53 Go kɔc pan awën kuc rin ŋic kek ye lɔn Jethu ala Jeruthalem.*

54 Nawën le kɔc Jethu buɔth, Jemith ku Joon, ŋic lɔn cī kɔc baai kuc bīk Jethu lor ke luelkë, “Bëny, cuk mac cäl abö piny nhial bī pan kënë rac?”

55 Go Jethu ke duɔm thook piny,

56 ku bɛrkë pan dët tō tuenɟ.

Raan buɔth Jethu adhīl puəu riël

(Mt 8:19-22)

57 Tëwën kuɛny kek dhël yic, ke räm kek mony dët cī ye bën lëk Jethu ëlä, “Yīn aba biaath kuat tɛ ler yīn thīn.”

9:48 Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20 * 9:53 Kɔc Itharel la luan
Nhialic Jeruthalem, aake cii kɔc Thamaria ye lor rin mɛɛn kek röt.

9:54 2Bŋ 1:9-16

58 Go Jethu bëër, “Luony aa la yöötken yekë ke wuut, ku diet pär aa la yöötken aya. Ku yen Manh Raan yen acin baai pinyinhom tën.”

59 Ku lueel Jethu tënë mony dët, “Buoth ya.” Go bëër, “Bëny, cöl yen akəŋ wä la thiök.”

60 Go Jethu bëër, “Cöl kəc cīt kəc cī thou aa thiäk kacken, ku yiin bäär ba Wët Puoth Yam bën la piöc.”

61 Ku lueel mony dët, “Yin aba buoath Bëny, ku cöl yen akəŋ kackië la tööŋ.”

62 Go Jethu lək ye, “Yin acit raan dhie pur, na tün raan dët cath, ke cuet pur piny ku keeŋ nom ku ruec. Këya, raan ye kək kək nyaai luoi ca guiër ye yic, acin këpuoth lëu bi looi rin bääny Nhialic.”

10

Luoi kəc thiärdhorou ku rou

1 Nawën ë kënë cök, ke Jethu kuany kəc kək kathiärdhorou ku rou kam kəc ye buoath, ku tooc ke tueŋ bi kəc karou aa cath, bik la geeeth ku bëi ke bi yen la thin yiic.

2 Ku lək ke, “Käk tem ajuëc ku kəc luoi aa lik. Röökkë Bëny la nom kək tem bi kəc luoi cöl aa juak röt.

3 Lak! Ku ηieckë, wek atuöc cimen amël ë kam gal.

4 Duökkë wëeu ku jəkgəə ku war kək muk. Ku duökkë ye köc dhəl yiic bək kəc aa muöth.

5 Të yeet wek baai ke kaŋkë lueel, ‘Kəc baai yakë döör.’

⁶ Ku na ye kəc rëer ë pan kəc nhiar döör, ke röökkun aabi ke döac. Ku na yekë kəc man döör, ke röökkun aacii ke bi kony.

⁷ Ku yakë rëer ë pan ku miëthkë ku dëkkë käk yekë yiëk we, rin apath bi raan lui ariöpdë yök. Duökkë ye jäl pan ku lak pan.

⁸ Na lor kəc gen ci wek la thïn we, ke we cam kuat miëth cik gäm we.

⁹ Ku kuonykë kəc tuany ku lëkkë ke, ‘Bääny Nhialic aci thiök ke we.’

¹⁰ Ku na lak gen cii we ye lor thïn, ke we jiël ku luëlkë,

¹¹ ‘Yök aabi tər gendun tən wei yocök bi döng kek we.’ Ku dhiëlkë deet apath, bääny Nhialic aci thiök.

¹² Awuöc bi Nhialic tëm kəc Thidon aköl luñdīt abi kuur tënë awuöc bi tëm kəc ë gen.

*Gεεth këc luoi kërec puäl thin
(Mt 11:20-24)*

¹³ “Wek kəc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit kërec apeï, rin käjuëc jän göi cäk tñ ci ke looi gεεthkun yiic, ku ke ci looi Tire ku Thidon, gεεth wäär ceñ kəc rac, nuöt kəc ë gεεthkä aaci kepuöth dhuök ciëen thëer, ku pälkë luoi kërec.

¹⁴ Ku Nhialic abi we tëm awuöcdīt Aköl luñdīt, awuöc bi dīt apeï tënë awuöc bi tëm kəc Tire ku Thidon.

¹⁵ Ku wek kəc Kapernaum yakë tak lön bi we jat nhial? Wek aabi cuat pan mac.”

10:7 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 **10:11** Luoi 13:51 **10:12** Cäk 19:24-28; Mt 11:24; 10:15 **10:13** Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhäk 9:2-4 **10:15** Ith 14:13-15

16 Ku lueel Jethu tēnē kəc wēn cī tooc, “Raan piŋ wētɖun ē wētɖiē piŋ, ku raan we dhəl gup acā dhəl guöp, ku raan dhəl ɣaguöp ē raan toc ɣa dhəl guöp.”

Kəc wēn cī tooc aaci dhuk

17 Go kəc thiārɖhorou ku rou wēn dhuk ke cī puōth miēt ku luelkē, “Bēny agut jakrɛc aya aaci wētɖa piŋ ē rienku.”

18 Go Jethu lək ke, “Riel jəŋrac acī riāäk ku tiēŋ ke lööny piny cīmēn many nhial.

19 Wek aca yiək riel bi wek aa cath kəpieny ku kith nhiiim ē path. Ku wek aca yiək riel wēr wek aləikun ku kəc man we. Ku acin kē kəŋ we nək.

20 Ku duəkkē puōth jəl miēt rin cī jakrɛc wētɖun piŋ, miēt kē puōth rin cī rienkun gət pan Nhialic.”

Jethu amit puəu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

21 Nawēn ke Wēi Nhialic cəl Jethu amit puəu ku lueel, “Wä, Bēny nhial ku piny! Yin alɛɛc rin cī yin kək cī thiaan tēnē kəc ŋic kəŋ cī piöc, nyuōth kəc kor kēc piöc. Ee tēde, Wä, yen ē kēn yī yuum puəu.

22 Kəriēec ebēn aaci Wä gām ɣa. Acin raan ŋic Wēnde ē Wun ē rot, ku acin raan ŋic Wun ē Wēnde ku kəc cī Wēnde ləc bi nyuōth ke.”

23 Tēwēn rēer Jethu kek kəkken ye buōth ē röt, ke wəl yenhom ke ku lueel, “Wek aala gup duaar bək kək tiēŋkē tiŋ.

24 Ku alək we, ēci kəc juēc kək Nhialic tiŋ ku bānyɖit wic bik kək yakē tiŋkə tiŋ, ku aa kēckē ke tiŋ. Ku ē cik wic aya bik kək yakē piŋ, piŋ, ku aa kēckē ke piŋ.”

Kääŋ raan path pan Thamaria

25 Raan piöoc ë löŋ kɔc Itharel, ëci bën ku wïc bi Jethu deep ë wët ku thiëc, “Raan piöoc, yeŋö ba looi ba pîr akölrîëc ëbën pan Nhialic?”

26 Go Jethu bëër, “Ye Löŋ Mothith lueel kädë ë wët kënë? Yeŋö ye deet yic thîn?”

27 Go bëër, “Yin adhil Nhialic Bánydu nhiaar yïpuöu ëbën, ku wëiku ëbën, ku yinhom ëbën, ku nhiaar raan dët cimën nhiëer yin rot.”

28 Go Jethu lueel, “Aca ηιεc bëër. Loi kakkä, ku pîr pan Nhialic akölrîëc ëbën aba yök.”

29 Go monytui wïc bi wët deet apath rin wïc yen ye bi rot kony, ku ben Jethu thiëc, “Raandiën ba nhiaar yeŋa?”

30 Go Jethu bëër ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ëci jäl Jeruthalem bi la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëëuke ëbën, ku näkkë ku jölkë nyääŋ piny ke duër thou.

31 Nawën ke raan käk Nhialic, ke ye raan Itharel, bö ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiŋ ku wεen thok piiny.

32 Nawën ke raan dhiënh Lebî ben bën, go mony kënë tiŋ ku bëer.

33 Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tiŋ mony kënë piiny ke ηεer yic.

34 Go rot cušt ye, ku muɔɔc yöntöök yiic miök ku muön abiëc ku der keyiic, ku jət akaja kəu ku yëth pan jööl, ku rëer yelööm ë wëër wën.

35 Nayon nhiäk, ke gem wëëu tënë raan lui pan jööl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk

ku le wëëu ca lök muör ë rienke tē lik wëëukië, ka ba bën cool.’ ”

³⁶ Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yī, ke raan cī cuër bañ, yeña kam kəc awën kadiäk ë raande?”

³⁷ Go lueel, “Raan cī ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Ləər, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸ Tëwën ciëth Jethu kek atuöccke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tō dhël yic. Go tiñ cəl Martha ke yäth baai.

³⁹ Ku Martha a la nyankën cəl Maria, cī bën nyuc Jethu lööm bī piöcde piñ.

⁴⁰ Go Martha puöu riääk rin këc Maria ye kony luoi miëth tënë jööl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cī yen ya päl luoi ë rot tēthëer awën? Lëk ye bā bën kony.”

⁴¹ Go Bányda bëër ku lueel, “Yīn Martha, yīn adieh rin awic ba käjuëc tō yīpuöu looi ëbën,

⁴² ku ë tök yen aril, Maria acä abañ nuëën kuëny bei, ku acī bī nyaai tënë ye.”

11

Jethu anyuth yo tē bī yok aa röök thīn

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹ Yən akäl tök Jethu ë röök, nawën cī röökde jal thök, ke lueel raan tök kam kəcken ye buöth tënë ye, “Bëny, piöc yo tē bī yok aa röök thīn, cīmën wäär cī Joon raan kəc muöc nhīim kəcken ye buöth piöc.”

² Go Jethu lëk ke, “Yakë lueel këlä tē röök wek, ‘Wädan tō nhial, bī rienku aleec.

Bī bäänydu bēn γoyiic.

³ Muɔc γook miēth akōlakōl.

⁴ Ku pāl adumušmkua piny tēnē γook, rin ye γok wēt puəl tēnē kɔc rɛc γook. Ku duk γook cəl athem kērac.’ ”

⁵⁻⁶ Ku ben Jethu lēk kɔcken ye buɔth, “Tēdē, na yīn ala mǎthdu ku lɔr tēnē ye wakou wēer ciel yic ku luel tēnē ye, ‘Mǎthdiē gām γa ayuōp kadiäk. Rin mǎthdiēn cī la keny aci bēn paandiē, ku γen acīn miēth gām ye.’

⁷ Ku bēer γōöt alɔŋ thīn ku lueel, ‘Duk γa rēēm nhom. γōt aci gur thok, ku γok aaci tōc γok miēthkiē. γen acīi rot ben jɔt ba yī gām ayuōp.’

⁸ Ku la Jethu tueŋ ku lueel, na cɔk alɔn cīi monyē rot jɔt bī gām ayuōp rin yen mǎthdu, ka ŋot bī rot jɔt bī gām kuat kē wīc, rin yīn acīi guōp bī rišōc ē ye, ku lɔr tueŋ ke thiēc.

⁹ Kēya alēk we, thiēc, ku abi Nhialic gām yī, na wīc kēdāŋ tēnē Nhialic ka yök. Ku ē tēde aya, na gut γōt thok, ka ŋany thok tēnē yī.

¹⁰ Raan thiēc aye gām ke wīc, ku raan la kē wīc aye yök. Ku γōt aye ŋaany thok tēnē raan wīc ye.

¹¹ Yeŋa kamkun na le meth, ku thiēc manhde miēth ke gēm kēpiiny tē wīc yen rɛc.

¹² Ku na wīc tuɔŋ ajīth, ke dɔm kieth ku gēm ye.

¹³ Na ŋiɛckē wek kɔc ē luui käreɛc bāk miēthkun aa gām kǎpath, ke cäk lēu bāk ŋic lɔn bī Wuurdun tš nhial ye ŋic apēi bī Wēi Nhialic tuōc kɔc thiēc ye.”

*Jethu aye yōök lɔn le yen guōp jɔŋrac
(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)*

14 Naʔon akäl tók ke Jethu ë cop jəŋrac wei raan guöp, ku ëcie jam. Nawën cï jəŋjäl yeguöp ke mony awën jam. Go thän awën tō thïn gäi apɛi,

15 ku lueel kɔc kɔk, “Ee Beldhebul bəny jakrɛc yen ë ye yiëk riel bi ke aa cuəp wei.”

16 Ku ë wïc kɔc kɔk bik deep wët, ku thiëckë bi kënë jəŋ göi looi, bi nyuöth ke lön ye Nhialic kärke gam.

17 Ku Jethu ë ŋic kë yekë tak, go lëk ke, “Na tek kɔc paan tók keyiic ku thërkë ë kamken, ke pan kënë abi riääk. Ku na tuum dhiënh tók yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh kënë abi wɛɛɛ aya.

18 Këya, na tek jakrɛc keyiic ku thërkë ë kamken ke cii thök? Ayakë lueel lön ye ʔen jakrɛc cuəp wei riel ye Beldhebul gäm ʔa.

19 Ku na ye riel Beldhebul yen ye ʔen jakrɛc cuəp wei, ke ye riel ʔa yen ye kockun yakë buöth ke cuəp wei? Calkë ke aa lëk we yic.

20 Ku na ye riel Nhialic yen ye ʔen jakrɛc cuəp wei, ke ŋiëckë lön cï bääny Nhialic bën tënë we.

21 “Na tit raan ril paande thok ë təŋ ku köt, ke kärke aaciï nyiɛi.

22 Ku na mët raan dët ril, ka wer ye. Ku jəl kək muk bi yen rot tiit nyaai ëbën, ku tek kək cï rum.

23 “Raan këc rot mät ʔa acie raandië, ku raan cii ʔa kony bi kɔc lëk wët Nhialic, ee kɔc thiïi.

24 “Të cï jəŋrac jäl raan guöp, ee piny yööp tädët bi yen ləŋ thïn. Na cïn të yök, ka lueel, ‘ʔen abi dhuk tënë raan wäär jiël ʔen thïn.’

25 Ku dhuk ku yök raan wäär, ke cït yön cï guiir yic apath,

26 ku dhuk ku le bën kek jakrɛc apɛi kək kadhorou wär ye, ku lek yeguöp. Ku pír ë raan kënë ë jäl rëëc apɛi tənë pirden tuenʝ.”

27 Kaam wën jɛɛm yen kələ, ke tik jam röldit kɔc yiic ku lək ye, “Tiŋ ë dhiëth yï ku muk yï amit guöp apɛi.”

28 Go Jethu bëër ku lueel, “Ee yic, ku kɔc mit gup alanden aa kɔc wët Nhialic piŋ ku loikë.”

Jethu akuec bi kënë jän gõi looi

(Mt 12:38-42)

29 Tëwën cï kɔc juëc kenhüim kut Jethu lööm, ke lueel, “Yeŋö be riëëc akölë rëëc kələ? Ee riëëc ye wïc bi kënë jän gõi tiŋ. Ku acïn kə bi nyuöth ke. Ee kënë jän gõi wäär cï rot looi tənë Jona yen abik tiŋ.

30 Cïmën wäär cï Jona raan kək Nhialic tiŋ jäl a kit tənë kɔc Ninibe, këya Manh Raan abi jäl a kit tənë kɔc akölë ëbën.

31 Tiŋ bëny wäär jiël pan Athia abi rot jɔt aköl lundit ku gëk riëëc akölë, rin cï yen jäl tēmec apɛi bi wël puoθh bënyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku ɣen jam kën, ɣen adit tənë Tholomon.

32 Aköl lundit kɔc gen Ninibe aabi we gök rin cï kek kepuoθh waar, ku pälkë luɔi kārɛc wäär cï Jona ke lək. Ku alək we, ɣen jam kënë, ɣen adit tənë Jona.

Kɔc cï gam aacit awai ku mermer

(Mt 5:10; 6:22-28)

33 “Acïn raan cï mermer kaŋ ɣäth ɣöt ku kum nyin. Aye tööu tən ye yen ɣöt mer yic thïn, bi piny amer tənë raan la ɣöt.

³⁴ Puõn path acit nyin path. Raan path nyin ë daai apath, acii thöŋ kek raan ci cœr cie daai apath.

³⁵ Këya, luɔikë röt bāk puõth la cök, ku duõkkë puõth cœr.

³⁶ Na yin aŷer puõu, ke yin acit raan këc cœr ë daai apath cimen dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ë kœc piöoc lööŋ ku Parathï lëk lœn nhiem kek

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Nawën ci Jethu thök ë jam, ke cœl raan töŋ akut Parathï paande bik la mïth, go la ku nyuuc ku mïth ke këc yecin ku yecök lœk cimen ciœŋ kœc Itharel.

³⁸ Kënë, aci raan akut Parathï wën la baai bën göi apɛi.

³⁹ Go Jethu lueel tënë ye, “Wek kœc akut Parathï, aa wegup aŷeer kek yakë lœk, ku piãthkun aaci thiãŋ kœrec apɛi.

⁴⁰ Kœc cïn kë ŋiœckë! Këc Nhialic yen cak guöp, puõu alœthïn cak aya?

⁴¹ Biökruœel aye nyuõth puõn ŷer tē muõœc yin kœc, ku acie miœc ye yin biökruœel nyuõth ë path.

⁴² “Të rœc yen thïn tënë we, kœc akut Parathï. Wek aa Nhialic juër kãlik, kãk cit tœk ë thiãr yic kãkkun yakë ke puur ë dum yiic, ku kuat wœl kœk ëbën. Ku wët la cök ku nhiër Nhialic akuõckë looi. Kãkkã aa dhiœlkë looi, ku luɔikë kãkkã aya.

⁴³ “Të rœc yen thïn tënë we, kœc akut Parathï. Ayakë nhiaar bāk aa nyuc tuœŋ thœc kœcdit nhïim tën amat, ku ye we muõõth athëœk ŷœn ë ŷœc yiic.

44 Tĕ rεεc yen thĭn tĕnĕ we, wek aa thōŋ kek rĕŋ cĭn kĕ ye ke ŋic, ye kɔc cath kenhĭim ĕ path, ku kăreε cĭk thĭaan keyiic piiny aaciĭ ŋic.”

45 Nawĕn, ke raan tōk kɔc piōōc ĕ lōōŋ jɔt rot ku lueel tĕnĕ ye, “Bĕny, tĕ jiεεm yĭn kĕlă, ke yĭn ĕ ɔo lat aya.”

46 Go Jethu bĕēr, “Wek kɔc piōōc ĕ lōōŋ, kăreε aa tit we aya. Wek aa kɔc piōōc kăril apĕi cie lĕu bĭ ke looi. Ku wek aacie kɔc kony aya ĕ luoiden.

47 Tĕ rεεc yen thĭn tĕnĕ we. Awĕēŋkui, wek aa rĕŋ path buth tĕnĕ kɔc kăk Nhialic tĭŋ, kɔc wăär nĕk wărkun dĭt.

48 Acăk gam lɔn kĕwăär cĭ wărkun dĭt looi apath, ku na we tō thĭn ŋuōt wek cĭ năk aya. Rin aaci kɔc kăk Nhialic tĭŋ nōk ku buōthkĕ răŋken.

49 Ku rin ĕ wĕt kĕnĕ yen aci Nhialic ye lĕk we ĕlă, ‘Wek aaba tuōc kɔc kăkkiĕ tĭŋ ku atuuc. Ku wek aabi kɔc kōk nōk ku cuɔpkĕ kɔc kōk wei.’

50 Riĕĕc akōlĕ abi tĕm awuōc rin cĭ yen kɔc kăk Nhialic tĭŋ nōk tĕwăär cĕk piny yĕĕt ĕmĕn,

51 jɔk ĕ năak Abel yet năak Dhăkaria wăär năk luŋ Nhialic. Ku ben Jethu lĕk ke, riĕĕc akōlĕ abi tĕm awuōc rin ĕ kăkkă ĕbĕn!

52 “Tĕ rεεc yen thĭn tĕnĕ we, wek aa yic moony tĕnĕ kɔc ku acăk ye gam kek week ĕ rōt. Ku wek aa kɔc kōk wĭc yic bĭk gam gĕl!”

53 Nawĕn wĭc Jethu bĭ jăl, ke jiĕĕm kɔc akut Parathĭ ku kɔc piōōc lōōŋ guɔp apĕi, ku thiĕckĕ wĕl juĕc ku wĭckĕ bĭ ke dhiel dhuk nhĭim,

54 rin wĭc kek ye bĭk deep wĕt bĭk dɔm, tĕ le yen wĕt rεεc lueel.

12

Duk rišc luelyic (Mt 10:26-27)

¹ Wën cī kākkā röt looi, ke kəc juēc apɛidit aake cī kenhīim kut Jethu lööm abī ciën tē ye cök cak la piny. Tēwën ke Jethu kəŋ jam tənē kəcəken ye buəth ku lək ke, “Tietkē röt, ku duəkkē ye luui cīmən kəc akut Parathī, kəc ē kəc ruēēny.

² Acīn kē ye moony arək abī cīi tiēc. Tēdē ke lēu bī kədāŋ thiaan abī cīi ŋic.

³ Na cək a wēt luəl wakəu ka ŋot piŋ nhiäk aköl. Ku kəriēēc ebən cäk ŋāai weyith yōöt aləŋthin ke yōt cī thiōök thok aŋot ye kəc kək piŋ.

⁴ “Ku alək we wek mǎthkiē, duəkkē rišc kəc guäpkun nək ē path. Aa we nək ku na lä ka cīn kədēt ben kē looi.

⁵ Ee Nhialic yen adhil kəc rišc, rin na cī nək ka la riel aya bī cuat pan mac. Alək we, ee Nhialic ē rot yen adhil kəc rišc.

⁶ Diēt thii kor kadhiēc cīt amuər, cīi ke ye yəəc wēu lik? Ku acīn tək ē kamken cī Nhialic kaŋ muər nhom,

⁷ agut nhīmkuŋ tō yīnhom aŋic Nhialic akuēnden. Duəkkē rišc, wek aa awār amuər juēc.

⁸ “Alək we, raan ye gam kəc nhīm lən ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lən ye yen raandiē atuuc Nhialic nhīm.

⁹ Ku raan jei kəc nhīm lən cīi yen ye raandiē, abī Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhīm.”

10 Ku ben Jethu lëk ke, “Kuat raan wët rac lueel Manh Raan guöp abï päl piny tënë ye, ku raan lueel kërac Wëi Nhialic guöp, acii bë kaṅ päl piny tënë ye.

11 “Të yëth yï tën amat luk yic, bëny dît ku bëny kor nhïim, duk diεer tē bë yïn rot kuony thïn ku wët ba lueel,

12 rin Wëi Nhialic abï cöl aṅic kë ba lueel.”

Raan ajak kuc käh

13 Go mony dët rot jət kəc yiic ku lueel, “Bëny lëk wämäath bë yiëk abäkkië käk cï wä nyäh ḡo yiic.”

14 Go Jethu bëër, “Mäthdië, yeṅa cä kuany ba ya bëny, ba käh tək we?”

15 Ku lëk kəc awën tō thïn, “Tietkë röt, duškkë jiεek cöl arum wepuöth. Acin raan rëer piërde yecin cök alon le yen käjuëc.”

16 Ku lëk ke kääṅ kënë, “Thεer raan ajak ë tō thïn, ku duəmde ëcï luək rap juëc apei.

17 Go jal jam ku lueel, ‘Yeṅö ba jal looi? Yen acin duël lääu yic bë yen ke tōöu thïn.’

18 Nawën ke tək ku lueel, ‘Kë ba looi akïn. Duël kënë aba ṅaany, ku ben duëldit apei looi bë yen rap ku käk kək baai tääu thïn.

19 Ku jal lëk rot yatök. Mony mit guöp, yïn ala miith juëc apei bë run juëc nök, jöl pïr apath, miëthë ku dëkkë, ku jöl puöu miët!’

20 Go Nhialic lëk ye, ‘Raan kuc käh! Ee wëër kënë, yïn abï thou ku käjuëc ca täu rot kë, bik lök aa käk ë ṅa?’ ”

21 Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Kënë, yen ë rot looi tënë kəc käjuëc tōöu ë rienken, ku acin jiεek Nhialic tō kepuöth.”

Raan adhil Nhialic ηῶθh
(Mt 6:26-34)

²² Ku wël Jethu yenhom kacken ye buῶθh ku lueel, “Këya alëk we, bäk röt cii cəl anëk diεεr kë bäk cam bäk pîr. Ku diεεrkë aya käk bäk ceη.

²³ Wëi anuëën tënë miëth, ku guῶp raan anuëën tënë alëth.

²⁴ Daaikë diet pār nhial, aacie pur rap ku temkë ke, ku tēukë ke atuak yic, ku aa ηot ke pîr rin ye Nhialic ke yiëk miëth. Ku wek aa ηuëën apsi tënë ke.

²⁵ Yeηa kamkun na diir ë wëike ke juak ruönke?

²⁶ Na cäk käk thiikä ye lëu, yeηö ye wek diεεr käk kök?

²⁷ Tiëηkë yök cil tē dhëēη kek thîn, aacie luui ku aacie luui alëth. Ku alëk we na cək a bēnyηaknhom Tholomon cimenden wäär ë bäänyde yic, ëcïi la alëth la kit dhëη cimën yäη tök ë yökkë yiic.

²⁸ Ku na ye Nhialic wël cil ë path cəl adhëη këlä, wël tō thîn akölë ku na nhiäk nîn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cïi we bi kuëc nhïim, wek aa kəc la gam thin koor.

²⁹ “Duökkë wenhïim ye yiëk kë bäk cam ku kë dεkkë akölaköl.

³⁰ Aa kəc kuc wët Nhialic pinynhom ë tēn kek aa kepuῶθh yiëk kakkä. Ku Nhialic Wuurdun anic lon wïc wek kakkä.

³¹ Na ye këya, yakë ke wïc käk bääny Nhialic, ku aabi yiëk we aya.

Jiεεk cie rop atö pan Nhialic
(Mt 6:19-21)

³² “Duökkë riöc wek kəc buəth ya rin Wuurdun amit puəu bi we yiək ë bäänyë.

³³ Yaackë kakkun ku gämke wëëu kəc nən. Kënë abī jaakdun juak yic pan Nhialic. Ku jiek pan Nhialic acie thök, ku acie riäk cimen jiek pinynhom, rin acin cuer tö thin. Ku aci aruap ye rac.

³⁴ Ku piändu abī ya rëer akölaköl tē tōu jaakdu thin.

Rëer yi ci rot guiir

³⁵ “Rëer yi ci rot guiir akölaköl, ku rëer yi muk mermer rin kuat kë bi rot looi bi yök waköu,

³⁶ cimen alony lui baai tit banyden ci la yan thiëk yic ke bi dhuk baai. Na bi ke go yöt guə naany thok tēnë ye.

³⁷ Aloony mit gup aa loony ye banyden yök ke tit tē dhuk yen baai. Alëk we alanden, bēny abā alanhden luoi ruök, ku cəl ke aa nyuc bik mith ku luui tēnë ke.

³⁸ Tēdē, ke bēny abī dhuk baai wëer ciel yic, tēdē ke dhuk bëk ë piny. Ku aloony mit gup aa loony bi bany yök ke tit.

³⁹ Wek aa lëu kënë bāk deet yic ë röt. Na raan ye wëer aləŋ bi cuär bēn njic, ka rëer ke yiēn bi cuär kärke ci kual.

⁴⁰ Ke week aya rëerkë we tit, rin wek aa kuc aköl bi Manh Raan bēn.”

⁴¹ Go Piter lueel, “Bēny, ye yök lëk ë kääŋ kënë aye kəc ebēn?”

⁴² Go Bēny dhuk nhom ku lueel, “Na ye këya, yeŋa alony path ku njic kəŋ apēi? Yeen alony bi

bëny nyäänj kække yiic paande, bi kacke ya gäm miëth akölaköl.

⁴³ Alony mit guöp alony bi bëny yök ke loi luäide apath tē dhuk yen.

⁴⁴ Alëk we, abi alony kënë tääu kække yiic ëbën.

⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lön cii bännde bi lac dhuk. Ku ye rëer ke näk aloony kök, röör ku diäär. Ku ye cool ke mīth ku dëk abi wiæt.

⁴⁶ Ke bännde abi la luät yeguöp aköl cii ye tak lön yen aköl bi yen bën. Ku yeen abi bëny tēm awuöcdit ku mæt tē rëer kəc rəc thīn.

⁴⁷ “Ku aluanj ηic kē wic bännde bi looi, ku rëer ke cii rot guir bi kē wic bëny looi, ka bi tēm awuöcdit apēi.

⁴⁸ Ku aluanj kuc kē wic bännde ku looi awuöc bi yen that thīn, ka bi ya awuöc koor. Käjuëc aa wic tēnē raan ci gäm käjuëc, ku raan ci gäm käjuëc apēi awic käjuëc apēi tēnē ye.

⁴⁹ Yēn aci bën ba piny bën cuöny. Ku anhiaar diët ci dēp thēr.

⁵⁰ Yēn atiit kërac apēi, yēn abi gum ku rem ya apēi yet aköl bi kënë thök.

⁵¹ Yakē tak lön ci yēn bën ba döör bën looi piny-nhom? Alëk we acie ye. Ee lön bi kəc keyiic tek.

⁵² Many la yic kəc kadhiëc abi yeyic tek. Kəc kadiäk aabä nhiaar ku man rou ya. Tēdē, kəc karou aabä nhiaar ku man kəc kadiäk ya.

⁵³ Mīth röör kek wärken aabi kenhūim tuööm ë rienkië. Ku yen ë lön nyiir kek märken. Ku man athiëk kek tīj wēnde aabi röt maan aya.”

⁵⁴ Ku ben Jethu lëk thän awën tō thīn, “Na tiënkē luät nhial, ka guökē lueel lön denj abi tueny, ku

tueny ayic.

⁵⁵ Ku na dɔm bī la dīl, ku ruel akōl apɛi, ka luɛlkē lɔn bī piny tuɔc, ku tuc ayic.

⁵⁶ Yeŋa wiɛckē bāk ruēēny! Awēēŋkui? Wek aa kē bī rot looi ŋic tē tīŋ wek kākā nhial. Ku cāk kē loi rot ɛmēn ŋic ayic?

⁵⁷ “Yeŋō cīi wek yic bāk looi ye ŋic?

⁵⁸ Cīmēn na ɣēth raan yī luk yic, ke yī lɔc wēt waar yic, ku dōrkkē ke kēc yī guɔ ɣāth luk yic. Na cīi lɔc looi kēlā, ka ɣēth yī luk yic tēnē bāny, ku bēny abī la thōn apuruuk, ku mac yī.

⁵⁹ Alēk yī, yīn acīi bī kaŋ lony, ɣet tē bī yīn kēthiin kōny tēnē yī kaŋ cool.”

13

Na cīi luɔi kārɛc pāl ke yīn acīi pīr

¹ Nawēn ke kɔc bō tēnē Jethu, ku lēkkē ye lɔn cī bānydīt Pilato kɔc Galilia cɔl anāk, kɔc ke cī kāk juērkkē Nhialic la nōk luanŋ Nhialic Jeruthalem.

² Go Jethu bēēr. “Yakē tak lɔn kɔc Galilia cī nōk ɛmēn aa kārɛc apɛi wēr kek kɔc Galilia kōk looi?

³ Acie yic! Ku cāk ŋic lɔn wek aabī thou aya cīmēnden, tē cīi wek kārɛc yakē looi pāl, ku wēlkē wepuōth Nhialic?

⁴ Ku na kɔc wäär kathiäär ku bēt wīk ɣōn bäär apɛi kenhīim Thiloam bik thou ɛbēn, ye kek kɔc kārɛc looi Jeruthalem kepɛc?

⁵ Aacie ke! Ku alēk we, na cāk luɔi kārɛc pāl, ke wek aabī thou ɛbēn cīmēnden.”

Kääŋ tim cie luɔk

⁶ Go Jethu ke lëk kääŋ kënë, “Monytui eci tim luək com duəmdē. Nawën thöōŋ tē cī yen luək, ke bə bī bēn bet. Go ciēn mīth yök yenhom.

⁷ Go puəu riääk apēi, ku lëk raan lui dom yic bī yep wei, ku lëk ye, ‘Aca tiit run kadiäk ku acin manh tōŋ ca yök yenhom. Yenö pəl ye bī dom rooc ē path ke cie luək?’

⁸ Go raan ē luəi bēēr, ‘Bēny, päl ē rušön tōŋ kënë ē path, aba guiir ku tāäu dhiäap yecök.

⁹ Na lok rušöntui ka path, ku na cīi lok, ka jəl cəl ayep.’ ”

Jethu aci tiŋ tuany kony aköl cīi kəc ye luui

¹⁰ Tēwën aköl cīi kəc ye luui ke Jethu pišöc tēn amat kəc Itharel,

¹¹ ke tik ē tō thīn ke la guöp jəŋrac cī ye dhoŋ kəu, bī yekəu cīi ye jət rušön thiäär ku bēt.

¹² Nawën tiŋ Jethu ke cəl ku lëk ye, “Tik, yīn aci kony.”

¹³ Ku tēäu yecin yekəu. Ku kaam thiin awën ke la kəu cök. Go Nhialic leec.

¹⁴ Ku raandit tēn amat eci puəu dak apēi rin cī Jethu ye kony aköl cīi kəc ye luui. Ku lëk kəc awën tō thīn, “Yök aa la nīn kadātem ye kəc luui. Ke raan alēu bī bēn akäl tək kam ē nīnkä yiic bī bēn kony, ku acie aköl cīi kəc ye luui.”

¹⁵ Go Bēny bēēr ke təon guöp, “Aa wek kəc la gup ruēeny! Le raan tək ē kamkun cie yäkke ye lony aköl cīi kəc ye luui bī ke la wiēc wal ku piū?”

¹⁶ Ku tiŋ kënë, nyan many Abaram cī bēny jak dhoŋ kəu, bī ya rēēr ke duəl ē runkä kathiäär ku bēt, cīi path bī kony aköl cīi kəc ye luui bī la cök?”

17 Tëwën lueel yen ye këlä, ke kəc awën man ye yär gup, ku mit thän diit awën tō thīn puōth kāk kəc göi cī Jethu looi.

*Kääŋ käu koor nyin ye tiemde diit apeī
(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)*

18 Ku la Jethu tueŋ ke jam ku lueel, “Bääny Nhialic cīt ŋö? Yeŋö ba thöŋ ke ye?”

19 Aba thöŋ manh tim koor nyin cī raan com duəmdə. Go diit abī ya tim diitet ye diēt yōōtken yīk kərke kōth.”

20 Ku ben lueel, “Yeŋö ba ben thöŋ bääny Nhialic?”

21 Acīt lon cī tik puər ayumdīt tet yic, na lä ke piäär ebën.”

*Kuany dhël la pan Nhialic yic
(Mt 7:13-14, 21-23)*

22 Ku bër Jethu ke kuany gεεth ku bëēi yiic ke la Jeruthalem.

23 Go raan tök thiëc, “Bëny! Le kəc lik bī poth bīk la pan Nhialic?”

Go Jethu bëër,

24 “Thamkë bāk bak dhël ye kəc gum thīn yic, rin alək we lən wīc kəc juēc ye bīk la aləŋthīn, ku acīk bī lëu.

25 Të jət wun baai rot ku riit yōt thok, wek aabi kōc ayeer ku jälkë yōt təŋ thok ku luēlkë, ‘Bëny, ŋany yōt thok tənë yo,’ ku abī bëër tənë we, ‘Akuōc tē bīi wek thīn.’

26 Ku abāk lək ye, ‘Yok aaci mīth ku dēkku kek yī, ku yīn aci piōōc ē gεεthkua yiic!’

27 Ku abī dhuk nhom ku lueel, ‘Alëk we bāk piŋ, wek aaciī bō yōt rin wek aacā ŋic. Jälkë, kəc luui ë kärɛc!’

28 Ku tē cī yī cuəp wei, ke yīn ariääk puəu ku dhiau aba yīthok a kac tē tīŋ yīn Abaram, ku Ithäk ku Jakop ku kəc käk Nhialic tīŋ, ke rëer bääny Nhialic yic pan Nhialic, ku gël yī wei thīn!

29 Ku kəc aabi bēn pinynhom ëbēn ku camkë yan bääny Nhialic.

30 Ku kəc tō ciëen emēn aabi tō tuenŋ. Ku kəc tō tuenŋ aabi dhuk ciëen.”

Jethu ku Antipäth Yërot

(Mt 23:37-39)

31 Tëen, ke kəc akut Parathī bō tēnë Jethu ku lëkkë ye, “Jäl ë tēn rin bēny Antipäth Yërot awic bi yī nök.”

32 Go Jethu lueel, “Lak ku lëkkë raan la guəp awandit lən yēn abi la tuenŋ akölë ayī nhiäk ya cop jakrɛc wei kəc gup, ku luoi käk jänŋ göi ye yēn kəc kony. Ku na ye nīn diäk ke yēn abi luoidië thöl pinynhom.

33 Ku akölë ku nhiäk ku aköl dëëtë, yēn ala tuenŋ ya lui rin aciī path bi raan käk Nhialic tīŋ nök tēdēt cie Jeruthalem.

34 “Kəc Jeruthalem! Kəc Jeruthalem! Kəc ë kəc käk Nhialic tīŋ nök, ku biökkë kəc cī tuöc we aleel. Ye arakdë cī yēn ye wic ba we kuööt yiic, ku kuony we cimēn adhie ye ajīth miēthke kuöm piny yewuök, ku wek aaciī kuc.

35 Nhialic abi we nyänŋ pandun. Ku athön we bāk ŋic, wek aaciī ya bi bēn tīŋ yet aköl bi wek röt

guiir, ku luørkë ya yai ke yakë lueel, 'Lecku raan bö rin Bányda.' ”

14

Jethu aci raan tuany kony

¹ Nawën ke Jethu la pan raan akut Parathï aköl cïi kəc ye luui bi la mïth. Ku kəc ke tō thïn aake dōt Jethu apeï.

² Go raan ci but yōōm ku kōk ebën bën tēnē ye.

³ Go Jethu jam ku thiëec kəc piōōc ē lōōŋ ku kəc akut Parathï, “Ci lōŋ pēen bi raan tuany kony aköl cïi kəc ye luui tēdē ke kony?”

⁴ Gokē cïi bēer. Go Jethu mony awën cōl ku kony ku cōl ajiël.

⁵ Ku jəl lək ke, “Yenja kamkun ē tēn, na ci manhde, ayi wēŋde lōōny yiith aköl cïi kəc ye luui, ke pəl yiith ku cïi biï bei nyin yic?”

⁶ Ku wēt kēnē aci ke nyōŋ nhïim kē bēer kek ye.

⁷ Wēn ci yen ye tīŋ aya ke jōl awën ci cōl aaye ŋek tēden nyuuc yen thïn ləc, ke luel kääŋ kēnē,

⁸ “Tē ci yi cōl yai yic, duk la ku nyuc tēn kəcđit, tēdē ke raan ben dīt tēnē yi aci cōl aya.

⁹ Na biï, ke raan awën cōl we wedhie abi yōōk ba rot jət ba thōōc pāl ye. Ku yīn abi jāl dhuk thōc tō ciēen yiic ke yi ci guōp yār.

¹⁰ Tē ci yi cōl, ke yi la ku nyuc thōc tō ciēen yiic rin na la raan la baai bën, ka bö tēnē yi ku lueel, ‘Jət rot, bäär tuenŋ tēn mātthdiē.’ Kēnē abi cōl athiek yic jōl nhïim ebën.

11 Këya, kua raan dīt puṣu rot ɣäth tuen̄ ë rot abī Nhalic dhuṣk ciëen, ku raan lir puṣu ë rot dhuṣk ciëen abī Nhalic ɣäth tuen̄.”

12 Ku lueel Jethu tēnē mony awēn cī ye gɔɔŋ, “Na loi miēth bī yīn kɔc gɔɔŋ, ke duk ke cɔl mǎthku ku paan moor, ku kɔc ruääi kek yī ku kɔc ajieek thiëek bääikun, rin aabī ben cɔl. Ku na looi rot këya, ke këwäär ca luṣi ke yen acolke tēnē yī.

13 Na loi miēth cɔl yīn kɔc, ke cɔl ke kɔc ŋɔŋ, ku kɔc cī duany, ku kɔc cī ŋɔl ku cöör,

14 rin na la kɔc röt jət thou yic aköldä, ke yīn abī Nhalic cuṣöt rin wäär cī yīn ke cɔl kɔc cī ye lēu bīk miëethku cool.”

*Jethu aci bääny Nhalic thöŋ yan thiëek
(Mt 22:1-10)*

15 Go mony dēt mīth kek kɔc lueel tēnē Jethu wēn piŋ yen kēnē, “Kɔc mit gup aa kɔc bī cɔl yai yic, bääny Nhalic yic.”

16 Go Jethu lək ye, “Monytui ëcī yandīt apēi looi ku cɔl kɔc juëc.

17 Nawēn cī mīth yai guiir, ke toc aluonyde bī kɔc wic ke yai yic la cɔl, ‘Bäk, këriëec ëbēn aci thök ë guiër.’

18 Gokë wël juëc lueel kedhie bī kek kenhīim kɔl. Ku lueel raan wēn cī alony kaŋ yök ëlä, ‘Ÿen aci piny ɣɔc, ku ɣen adhil la ba la tiŋ. Lɔɔr ku lək bëny lɔn acin kë maan yen cī ɣen la yai yic.’

19 Ku lueel raandēt, ‘Ÿen aci miöör kathiäär ye kɔc pur ɣɔc, ɣen ala ba ke la them, lɔɔr lək bëny lɔn acin kë maan tēnē ye.’

20 Ku lueel raan ye kɔc diäk, ‘Ƴen aci piac döm nya, acä lëu ba la yai yic.’

21 “Go alony dhuk baai ku le wëlkä lëk bännyde. Go bännyde puşu riääk ku lëk aluonyde, ‘Lɔər dhöl yiic ku kam bëëi geeu, ku cəl kɔc lım dhöl yiic ku kɔc cı duany, ku kɔc cı ɲəl ku cöör bik bën.’

22 Go alony lueel, ‘Bëny, kë ca lëk ɣa aca looi ku piny aɲot lääu.’

23 Go bëny bën lëk aluonyde, ‘Lɔər kuany baai yic ku dhöl yiic geeu, ku lëk kɔc ëbën bik dhiel bën bi paandië thiänj.

24 Alëk yi, kɔc wäär ca kaɲ cɔl acın miëth yai bik bën yök paandië!’ ”

*Kë dhil raan looi bi ya raan buəth Jethu
(Mt 10:37-38)*

25 Kɔc juëc aake cath kek Jethu. Nawën ke wël yenhom kɔc ku lueel,

26 “Na ye raan bö tënë ɣa, ku cii wun ku man ku tiɛnde ku miëthke, ku wämäthakën ku nyiërakën, ku wëike man, ka cie raan buəth ɣa.

27 Ku raan cie gum ku buəth ɣa, acii lëu bi ya raan buəth ɣa.

28 Na wïc raan bi yöndit bäär apei buth, yeɲö bi kaɲ looi? Nadë ke cii wëëu muk bi kaɲ kuëën nyin bi ɲic lɔn le yen wëëu juëc bi yen ɣöt buth bi thöl?

29 Na jɔk cök ku le ciën wëëu juëc bi yen ye thöl, ka bi kɔc ɣöt tiɲ ke këc thök aa bui, ku yekë lueel,

30 ‘Mony kënë aci ɣöt jɔk bi buth ku akëc thääp.’

31 “Na jət bënyɲaknhom tɔɲ ke la apuruk tim thiäär bi la thör kek bënyɲaknhom dët la apuruk tim

thiär-rou, ke cii bi kaŋ tak lɔn bi yen tɔŋ ləu kek ɛ
bɛny kɛnɛ?

³² Na yök ke cii tɔŋ bi ləu, ka toc kɔc ke
bɛnyŋaknhom tui ɲot mec kek apuruöökke bik döör
looi.”

³³ Kälä aya, acin raan kamkun ləu ye bi ya raan
buɔth ya agut tɛ bi yen kärke kaŋ puɔl.

³⁴ “Awai, apath. Ku na thöök kəu alɛi ke ben
dhuök thɪn kädɛ?

³⁵ Awan cit kɛnɛ acie ben piath. Aye puök wei.
Piɛŋkɛ tɛ le wek yith.”

15

Kääŋ aməl ci mää

(Mt 18:12-14)

¹⁻² Kɔc ajuer kut ku kɔc käreɔc looi aake ci bɛn tɛnɛ
Jethu bik piöcde bɛn piŋ. Ku kɛnɛ, ee kɛc kɔc akut
Parathɪ ku kɔc piöc lööŋ nhiaar, rin ye Jethu kɔc
rɛc mɛɛn jəŋ lor, ku miith ke ke aya.

³ Goke lək kääŋ kɛnɛ.

⁴ “Na la raan tök kamkun amääl buɔt, ku mär
amäl tök, ke cii thiärdhoŋuan ku dhoŋuan nyiëëŋ
piny roor, ku le amäl tɔŋ ci mää kaŋ wic yet tɛ bi
yen ye yök?

⁵ Ku na yök ka mit pušu apɛi ku jɔt yekɛt.

⁶ Ku na le yet baai ka cɔl mähke ku kɔcken
akeu nhom ku lək ke, ‘Yɛn acɪ pušu miɛt rin ci yɛn
amäldiɛn wäär ci mää yök. Loiku yai.’

⁷ Kälä aya, miɛt pušu dɪt abɪ tɔ pan Nhialic,
rin raan tɔŋ kɛrac looi ci yepušu dhuök ciëen rin
adumuöömke. Ku miɛt pušu kɔc tɔ pan Nhialic, rin
ɛ raan tɔŋ, acii bi thöŋ kek miɛt pušu rin kɔc path

kathiärdhoᵇuan ku dhoᵇuan cĭn awuöc cĭk looi, bĭ kek kepuöth dhuök ciëen.”

⁸ “Tädē, tik ala wēeth thiäär milāᵇ ᵇer, ku mär wēnh tök. Yenö bĭ looi? Abĭ mac dēᵇp ku wĭc apeĭ arēk bĭ ᵇöt a weec yic agut tē bĭ yen ye yök.

⁹ Tē cĭ yen ye yök ka cöl mähke ku kōc akeu ebēn ku lēk ke, ‘ᵇen amit puöu apeĭ, wēēukiēn wäär cĭ mää raaca yök. Loiku yai.’

¹⁰ Kälä aya, atuuc Nhialic aa puöth miēt rin raan töᵇ käreç looi cĭ yepuöu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääᵇ manh cĭ mää

¹¹ Ku la Jethu tueᵇ ku lueel, “Monytui ē tō thĭn ku ē la wät karou.

¹² Go wēn koor lēk wun, ‘Gäm ᵇa kāk ba tēk ᵇa aköldä?’ Go wun kāᵇ tek tēnē ke.

¹³ Nawēn nĭn lik cök ke wēn koor ᵇōc kākke ebēn, ku jiēl bĭ la wun dēt, wun cĭ yen wēᵇuke bēn la thöl thĭn dēᵇ ē määu ku wĭcwĭc adēᵇök.

¹⁴ Wēn cĭ yen wēᵇu thöl ke cōᵇdĭt apeĭ loi rot ye pan awēn, ku ᵇöl rēer ke nēk cök apeĭ.

¹⁵ Nawēn le kākke dhal ke luēek rot pan raan tök ē kōc pan awēn. Go raan la baai cöl aye dĭr baai biöök. Ku gēm ke kē camkē.

¹⁶ Ku ē ye wĭc diēt cök yeyäc thiöᵇᵇ kē ye dĭr cam, ku acĭn raan cĭi ye gäm ye.

¹⁷ Nawēn ᵇöl kēreç cĭ looi tak yic yepuöu ke lueel, ‘Ye kōc luai kadē tō tēnē wä ē kueth abĭ miēth döᵇ piny, ku ᵇen akĭn duēr thou ē tēn rin cök!’

¹⁸ ᵇen abĭ dhuk tēnē wä ku lēk ye, wä ᵇen acä awuöc looi tēnē Nhialic ku tēnē yĭ.

¹⁹ ᵇen acĭ ben a cöl yĭ, loi ᵇa ke ᵇa cĭt alony ye riop.’

20 Ku jəl jəl pan awən ku dhuk tənē wun.

“Təwən ɲoot yen tēmec ke baai, ke tiŋ wun ke bö. Go pušu la yum ku riŋ tənē ye ku pæet yic ku cim gēm.

21 Go wēnde lueel, ‘Wä ɣen aci kērac looi tənē Nhialic ku tənē yī. ɣen aci ben piath nadē ke ɣa cöl ē yī.’

22 Go wun aluɔnyke cɔl ku lueel, ‘Riēŋkē! Bēëikē alanh path ku tāäukē yekəu. Ku cuəthkē cin joth mīlāŋ tɔc ku tāäukē war yecök.

23 Ku bēëikē muɔr thiin cuai apeɪ ku näkkē bī ɣok yai looi,

24 rin manhdiēn kēnē ē cīt mǎnh cī thou ku aci bɛn pīr. Yeen ēcī mǎär ku aci yök.’ Ku jəlkē yai cam.

25 “Təwən looi kǎkkä röt, wëndit ēcī la luui dom yic. Nawən dhuk ku jəl bī baai dööt, ke piŋ löör yic ku diēr.

26 Go aluɔny tök cɔl ku thiëec kē diēr kɔc baai.

27 Go alony awən lək ye, ‘Wämuuth aci bēn, ku wuur aci muɔr wäär cuk muk apeɪ bī cuai nök bī yai looi rin cī yen dhuk ke puɔl guöp.’

28 “Go wëndit pušu riäak apeɪ ku kueec bī cīi la baai. Go wun bēn tənē ye ku lēŋ bī la baai.

29 Go lək wun, ‘ɣen aci luui apeɪ ē runkä ēbēn tənē yī, ku acin tōŋ ca lək ɣa ba looi cī ɣen kaŋ kuec ba cīi loi. Ku ē runkä ēbēn acin mēn manh ē thək ca kaŋ yiək ɣa bī ɣen luui yai ɣok mǎthkiē.

30 Ku wēn dhuk wēndu ke cī wēëuku la muör adējök kəth, ke yī loi yai ku näk muɔr tōŋ yen cuai apeɪ ɣakkua yiic.’

31 Go wun bēër, ‘Manhdiē, yin arēër kek ɣa akölaköl, ku kək muök ēbēn aa kəkku.

32 Ku ë yic buk yai looi rin wämuuth ë cīt manh cī thou, ku ëmën acī piir, ee cī mäǟr ku ëmën acī yök.”

16

Käǟn raan luoi kony rot ruë̄ny

1 Ku ben Jethu lueel tēnē kacken ye buōth ëlä, “Wäth̄er raan ajak ë tō thīn, ku yeen ë la raan kākke guir baai, ku raan kēnē ëcī luom tēnē ye rin cī yen wë̄̄uke muor.

2 Go cōl ku lueel, ‘Yenō kē ya piñ keye lueel ë rienku? Nyoth wë̄̄u ca dōm ku wë̄̄u cī mäǟr thook ëbēn, rin yīn acīi bī ben ŋot yī lui tēnē ya.’

3 Go mony wēn lueel yepuōu ëlä, ‘Ba ŋō looi tē cop bēny ya luoidiē yic? Yen akuc puor ë dom ku yen abi guōp yār tē ye yen lim.

4 Ēmën, kē ba looi aca jāl ŋic, kē bī yen cōl ala kōc juēc mäǟth ke ya, bīk ya aa lor bäǟiken tē cop ya wei luoidiē yic.’

5 “Go kōc la gup kāny bānyde cōl ku lueel tēnē raan cī kañ bēn, ‘Kāk bēny kōny tēnē yī yekē dē?’

6 Go lueel, ‘Yen akōny tōnydit miök bian tōk.’ Go raan kāñ guir baai lēk ye, ‘Kēnē acī ya akuēndu, nyuc ku gāt thiardhiēc.’

7 Ku thiēc raan dēt, ‘Na yīin, kēny tō yīguōp ye dē?’ Go lueel, ‘Ee gāny rap tiem tōk.’ Go lēk raan wēn, ‘Gāt buot kabēt.’

8 “Go wun baai raanden la guōp awan leec wēn cī yen rot kony. Rin tē ye riēc akölē kākken luoi thīn kamken aṇuē̄n tēnē mīth bäǟny Nhialic.”

9 Go Jethu la tuen̄ ku jīem, “Kēya alēk we, luoi kē jīek pinynhom bī wek ke la mēth, rin na la jaak-dun thök ke wek aabī lor pīr akōlriēc ëbēn yic.

10 Raan ɲic kälük muk apath ë käjuëc ɲiëc muk aya, ku raan kuc kälük muk, acie käjuëc ë ɲiëc muk.

11 Na yïn acie käk ciëɲ pinynhom ë tën ɲiëc muk, ke yï bï deet puşu kädë bï yï gäm jïëk tō pan Nhialic?

12 Na yïn acie ɲöõth puşu lön bï yïn kën raandä ɲiëc muk, ke yeɲa bï gäm kë cök a këdu?

13 “Acïn alony lëu ye bï luui tënë bänny karou, ka man raan tuen ku nhiëer raan ye kəc rou. Tädë ka thek raan tuen ku dhël raan dët guşp. Acii raan lëu bï Nhialic ku jïëk nhïar kedhie.”

14 Go kəc akut Parathï, kəc nhïar wëëu, käckä piɲ ëbën ku dälkë Jethu guşp.

15 Go Jethu lëk ke, “Wek aa röt nyuöõth kəc nhüim ciët wek kəc path ku Nhialic aɲic kë tō wepuõth. Rin käk ye kəc juëc yiëk kepuõth apëi ciët kek ril, aaye Nhialic tiɲ ke kor.

16 “Wäthëer agut tëwäär tul Joon, kəc aake ye löɲ Mothith ku wël cï kəc käk Nhialic tiɲ göt, theek. Ku ëmën, Wët Puõth Yam rin bäänny Nhialic alëk kəc, ku awic kuat raan ëbën bï rot riëny thïn.

17 Ee këya, apuəl yic bï käk tō nhial ku pinynhom riääk, tën tã bï wët thiin koor tō Löɲ yic cuat wei.

18 “Raan liöi tiënde ku thiëk tiɲ dët, ka cä akər looi. Ku mony thiak tiɲ cï muonyde liöi, ka cï akər looi aya.”

Raan cï jak kok miëth ku Ladhäro

19 Go Jethu kääɲ bën thöõth ku lueel, “Raan tök ë tō thïn ku ëcï jak apëi, ku ë ceɲ alëth dhëɲ ku ë ye yai looi paande akölaköl.

20 Ku raan laaŋ cəl Ladhäro la guöp tətöök juëc apɛi ë tō thīn aya. Ku ë ye nyuc yōn raan ajak thok,

21 bī lim awuthueei ë lööny piny. Ku jök aake ye bēn aya ku nyankē tətöök yiic.

22 “Nawēn ke laaŋ kēnē thou, go atuuc Nhialic wēike tāau Abaram yōu nhial pan kəc path cī thou. Nawēn ke mony ajak lök thou aya ku thiäk,

23 ku tēü wēike pan mac, ku rem thīn apɛi. Nawēn ŋēēr yenyin nhial ke tīŋ Abaram tēmec, ku Ladhäro ke tō yeyōu.

24 Go dhiau ku lueel, ‘Wä Abaram liec ya, ku toc Ladhäro bī ciēn tōk luöt thok piü yiic, ku goot yaliep bī liemdië liec, rin yen arem apɛi ë tēn!’

25 “Go Abaram bēēr, ‘Manhdië, tak lōn cī yīn kəpath yök wäär piir yīn ku yök Ladhäro käreç. Ku yeen awac puöu émēn ku yīn arem apɛi.

26 Ku dēt aya, tēthuth mec yic apɛi atō kamkua bī ciēn raandan la lōŋtui, ku cīn raandun bö tēnē ya ë tēn.’

27 Go mony ajak wēn lueel, ‘Wä Abaram yīn alāŋ ba Ladhäro tuōc panda,

28 tēnē mīth wä kadhiëc bī ke la wēt bik cīi bö ë tēn bī ke reem aya.’

29 “Go Abaram lək ye, ‘Mothith ku kəc kək Nhialic tīŋ aa tō thīn, cəl ke aa piŋ wēlken.’

30 Go mony ajak bēn lueel, ‘Kēnē acīi ye lēu, Wä Abaram! Ku na jət raan rot kəc cī thou yiic ku le tēnē ke, ka päl käreç yekē ke looi.’

31 Go Abaram lueel, ‘Na cīk wēl Mothith ku wēl kəc kək Nhialic tīŋ piŋ, ka cīi wēt raan cī thou ku ben piir piŋ aya.’ ”

17

*Ba raandët thöcc kërac yic**(Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)*

¹ Naɣon akäl tök ke lueel Jethu tənë kocken ye buəth, “Käk kəc cəl aloi adumuööm aa röt dhiel looi akölaköl. Ku raan kakkä cəl aloi röt abi kërac apɛi yök.

² Ee ɳuëñ tənë ye diët ci ruök yeth aleldit tet, ku pik wïir bi mou, bi kəc thiikä cïi cəl aloi adumuööm.

³ Tietkë röt!

“Na loi mɛnhkui adumuööm, ke nyieny, ku na dhuk yepuəu ciëñ kërɛɛc ci looi, ke yi pël wët piny tənë ye.

⁴ Ku na looi kërac tənë yi arak dhorou akäl tök, ku bii tənë yi arak dhorou aya, ku thiëec yi ba wët päl piny, ke yi pël wët piny tənë ye.”

⁵ Naɣon aköl dët ke lueel atuuc tənë Bëny Jethu, “Yök aa wïc gamdit, lëk ɣo tɛ bi yök ye yök thïn.”

⁶ Go Bëny bëer, “Na gamdun cək kuur bi ciët manh ɳaap, ka lëukë bäk tim diit tui yöök ëlä, ‘Nyuëñ rot bei piiny agut mei, ku ləor pith rot wïir!’ Ke wëtdun aloi rot.

⁷ “Na thöönku lən raan tök kamkun ala alony ci la pur, tädë ke ci la biöök amël. Na le dhuk dom yic, ye lëk ye, ‘Ləc bën ba bën mïth?’

⁸ Acii bi lëk ye këya! Tädë aba lueel tənë ye, ‘Guir miëth tənë ɣa, ku tit ba kaɳ mïth ku dëk, na lä ciëñ ke yin abi jäl mïth ku dëkë.’

⁹ Ku aloony aa cie leec tɛ looi kek luɔiden.

¹⁰ Athöñ kek we aya, na luɔikë kë ca lëk we bäk looi, ka luɛlkë, ‘Yök aa loony ë path, ee luɔida yen acuk looi ku acin dët.’ ”

Atuet thiäär aci kony

11 Nawën la Jethu Jeruthalem, ke tëk kam Thamaria ku Galilia.

12 Nawën yeet gen thiin tō dhël yic ke räm kek atuet thiäär. Gokë kööc tëmec,

13 ku luelkë, “Jethu Bëny, liec yo.”

14 Nawën tîj ke ke lueel, “Lak ku nyuöthkë röt kɔc kāk Nhialic.”*

Tëwën ɲoot kek dhël yic, ke tuet jiël kegup.

15 Go raan tök dhuk tənë Jethu wën cī yen ye tîj ke tuet cī jäl yeguöp, ku leec Nhialic apɛi röldit,

16 ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kënë ë raan Thamaria.

17 Kënë aci Jethu cɔl athiëc ku lueel, “Cie raan thiäär yen cī kony bī tuet jäl kegup? Kɔc kōk kadhoŋuan aako?

18 Yenjö yen raan wun dët yen dhuk bī Nhialic bën leec?”

19 Ku lëk ye, “Jot rot ku jäl. Gamdu aci pïir.”

Bääny Nhialic

(Mt 24:23-38, 37-41)

20 Naɣon akäl tök ke kɔc akut Parathi thiëc Jethu, “Bī bääny Nhialic yecök jɔk nɛn?” Go Jethu bëër ku lueel, “Bääny Nhialic acie kënë na bii ke tîj kɔc nyin?

21 Ku acin raan lëu ye bī lueel, ‘Daai tən, yen akīn, tädë ke lueel, yen akan.’ Rin bääny Nhialic atō wepuöth.”

22 Ku lueel Jethu tənë kɔcken ye buoöth, “Të bī wek ya, yen Manh Raan nhiaar diët ya cɔk rëer ke we akäl tök abö. Ku yen acii bī rëer tən.

* **17:14** Rin bī kɔc kāk Nhialic ke tîj lon cī kek pial bīk aa rëer ke kɔc. (Leb 14:1-32)

23 Abi kɔc kɔk lɛk we lɔn ci ɣen dhuk ɣen atɔ tɛn, ke duɔkkɛ gam, ku duɔkkɛ ɣa cɔk wic.

24 Rin tɛ dhuk Manh Raan, ka guɔ kɛ ŋic. Abak tiŋ cimeŋ bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ lɔŋ ku lɔŋɛ.

25 Ku ɣen abi kaŋ gum apɛi, ku riɛɛc akɔlɛ acii wɛtdiɛ bi gam.

26 Tɛ le Manh Raan bɛn, ke kɛ bi rot looi abi ciɛt kɛwɔar looi rot wɔar piir Noa.

27 Ee ninkɔ kɔc aake rɛɛr ke mit puɔth, keye miŋh ku dɛkkɛ ku loikɛ ruɛi ɣet akɔl le Noa riɔi yic, ku bɔ aboor ku moukɛ ɛbɛn.

28 Ku bɛndiɛ abi thɔŋ aya kek kɛwɔar looi rot wɔar piir mony cɔl Lot. Ee ninkɔ kɔc aake ye miŋh ku dɛkkɛ, ku ɣɔckɛ kɔŋ ku ɣɔckɛ ke wei, ku purkɛ ku loikɛ ɣɔɔt.

29 Ku akɔl wɛn jiɛl Lot Thodom, ke Nhialic cɔl deŋ atuɛny ɛ mac ku nɛk kɔc ɛbɛn,

30 yen abi ciɛt akɔl bi Manh Raan dhuk.

31 “Tɛ le akɔlɛ bɛn, ke raan rɛɛr aɣeer acii ben la ɣɔt bi la guik kɛ muk. Ku raan tɔ dom yic aci dhuk baai aya.

32 Takkɛ kɛwɔar ci rot looi tɛnɛ tiŋ Lot.†

33 Raan wic ye bi wɛike kony aabi muɔr, ku na ye raan mɔr wɛike ɛ riɛnkiɛ ka bi wɛike muk akɔlriɛɛc ɛbɛn.

34 Wakɔu ɛ ninkɔ kɔc karou aabi tɔ ɣɔɔt ke nin. Raan tɔk kamken abi lɔc ku nyɛi ku dɔŋ raan tɔk.

17:26 Cɔk 6:5-8 17:27 Cɔk 7:6-24 17:29 Cɔk 18:20-19:25

17:31 Mt 24:17-18; Mk 13:15-16 † 17:32 Tiŋ Lot ɣon ci yɛn hom wel bi riɔŋ Thodom tiŋ, nawɛn ke yuɔm abi ciɛt ŋɛnh awai. (Cɔk 19:26) 17:33 Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25

³⁵ Kälä aya, diäär karou aabi luui ë tök luaiden baai, tiëŋ tök abï yäth nhial ku nyiëëŋ tiëŋ tök piny.

³⁶ Ku abï rot looi kälä aya tënë kəc lui dom yic. Raan dët abï yäth nhial ku nyiëëŋ raan dët piny.”

³⁷ Go kacken ye buəəth thiëec, “Bëny, bi ke yäth tənən?” Go Jethu bëer, “Të rëer guəp kë ci thou thïn, aye cor yenhom mat thïn.”

18

Lëer ku bëny luək

¹ Naγon aköl dët ke Jethu lək kacken ye buəəth kääŋ bi ke piəoc bik dhiel aa rööc akölaköl ku cik dhör.

² Ku lueel, “Wäthëer bëny luək ë tö thïn gen tök. Ku ëcie riəoc Nhialic ku ë dhäl kəc gup ëbën.

³ Ku tiŋ lëer ë tö ë gen kënë aya. Ku ë ye lac bën tënë bëny, ku lëŋ bi luək yic tënë mony luk kek.

⁴⁻⁵ Go bëny wëtde cii kuëec nhom. Nawën le tak ke lueel, ‘Na cək alən cii γen ye riəoc ë Nhialic, ku cä kəc thek, ke rin ë tiŋ kënë ya räam nhom ë bak, aba tiŋ ba dhiel luək yic, na cä loi kälä, ka bi ya cool ë bën ku cut γaguəp.’ ”

⁶ Ku jəl Jethu lək ke, “Piëŋkë tē ye bëny kuc luk jiëem thïn.

⁷ Cii Nhialic lëu bi luk ŋiëc looi tënë kacken ci loc, kəc ye rööc aköl ku wëer? Bi ke cəl ke mec tënë ye?

⁸ Alëk we, abï luk ŋiëc looi tënë ke. Ku na la dhuk, γen Manh Raan, ye kəc kadë ba yök ke la gam pinynhom?”

Kääŋ raan akut Parathï ku raan ajuër kut

⁹ Ku lueel Jethu kääŋ kënë aya tënë kəc röt yök ciët kek path kepëc, ku dhälkë raan ëbën guəp.

10 “Kɔc karou aake cī la luan Nhialic bīk la rōök, raan akut Parathī nhiam apēi ku raan ē kut ajuēr kɔc tuōör nyin.

11 Go mony nhiam akut Parathī bēn ku kēēc ku rōök ē rot ēlä, ‘Yin alεεc Nhialic, γεν acīi thōŋ kek kɔc kɔk, kɔc kāk kɔc kɔk tuōör nyin, kɔc ē luui käreεc ē diäär kɔc kɔk kɔr. Yin alεεc rin γεν acīi thōŋ kek raan ajuēr kut kēnē.

12 γεν ē thek ba cīi mīth, arak rou nin kadhorou yiic, ku yin aya juēr tōk thiäär yic kākkiēn ya yök luoi yic ēbēn.’

13 “Ku raan ajuēr kut acī bēn ku kēēc tēmec ku cīi yenyin ηēēr nhial wēn rōök yen, ku gut yepuōu amääth bī nyuōth lɔn ē yen käreεc looi ku lueel, ‘Nhialic liec γα, γεν ē raan la guōp adumuōōm.’ ”

14 Ku jɔl Jethu lēk ke, “Mony kēnē, ku acie raan akut Parathī, acī dhuk baai ka adumuōōmke cī päl piny tēnē ye. Rin raan nhiam rot γāth tuen abī dhuōk ciēēn, ku raan lir puōu rot tōōu ciēēn abī γāth tuen.”

Jethu adɔc mīth

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

15 Kɔc kɔk aake mīth bēēi tēnē Jethu bī ke bēn dɔc. Go kɔc Jethu buōth ke läät.

16 Go Jethu mīth caal yelōōm ku lueel, “Calkē mīth aa bö tēnē γα, duōkkē ke pēn. Rin raan wīc ye bī la bääny Nhialic yic adhīl gam cīmēn ē mīth thiikā.

17 Alēk we, raan wīc ye bī bääny Nhialic yök adhīl wēt Nhialic gam, cīmēn ye manh koor wēt kɔc ke dhiēth ye gam.”

*Raan ajak**(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)*

18 Go raandit kɔc Itharel Jethu thiëc, “Raan piöc path, yeñö ba looi ba p̄ir akölriëc ebën yök?”

19 Go Jethu lëk ye, “Yeñö ye yin ya cɔal raan path? Acin raan path, ee Nhialic ë rot.

20 “Ku na bëer wëtdu, ke yin anic käk ye löönj Nhialic lueel,

‘Duk tinj raandä kɔr, duk raan näk, duk cuëer, duk kuëenj wët lueth.

Thek wuur ku moor.’ ”

21 Go mony wën bëer, “Löönkä aaca muk nhüim ebën tēwäär koor yen agut emën.”

22 Nawën piñ Jethu kënë, ke lueel tēnē ye, “Ala löñ ñot kɔc ë looi. Yaac kākku ebën ku gam wēu tēnē kɔc ñöñ, yin abī jīeek la yök pan Nhialic ku bäär buəth ya.”

23 Nawën piñ mony kënë ë wëlkä, ke mɛɛn rin ë jak apɛi.

24 Go Jethu tinj ke cī puəu dak ku lueel, “Abī yic riɛl tēnē kɔc ajīeek bik la bääny Nhialic yic.

25 Alëk we alanden, apuəl yic bi thöröl bak with cök, tēn tē bi raan ajak la bääny Nhialic yic.”

26 Go kɔc awën piñ ë wëlkä Jethu thiëc, “Na ye këya, yeña bi la pan Nhialic?”

27 Go Jethu bëer, “Käk cīi raan ke lēu aaye Nhialic looi.”

28 Go Piter lueel, “Na yook, yok aaci kākku nyään wei ku buəthku yī!”

29 Go Jethu lëk ke, “Wek alëk yic, raan nyiëenj panden wei, ku tienje ku wämäthakën ku kɔc ke dhiëth ye, ayi miëthke rin bääny Nhialic,

³⁰ abī kājuēc yök ë riëc kënë yic, ku pīr akölrïëc ëbën bī bën aköldä yic.”

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk

(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)

³¹ Nawën ke Jethu cœl kœcken ye buœth kathiäär ku rou tēden röt ku lëk ke, “Ëmën yok aa la Jeruthalem, tē bī kāwäär cī kœc kāk Nhialic tīŋ gôt rin Manh Raan kenhīim la tiεŋ thīn.

³² Abī la thōn kœc cie kœc Itharel bīk bui ku lëtkë, ku ŋuutkë nyin,

³³ ku abīk that ku näkkë, ku na ye aköl ye nīn diäk, ke yeen abī pīir ku jœt rot raŋ yic.”

³⁴ Ku kœc ye buœth aake kœc käckä deet yiic. Wētde yic acī thiaan tēnë ke, ku keek aacī kën jiεm Jethu kuc.

Jethu acī cœr kony bī daai

³⁵ Nawën dœtkë Jeriko, ke mony cī cœr ë rëer dhël you ke līm.

³⁶ Nawën piŋ kœc cath röt, ke thiëc, “Yenö loi rot?”

³⁷ Go lëk ye lœn ë Jethu raan Nadharet yen atëk dhël yic.

³⁸ Go cœt, “Jethu, wën Debit liec ya.”

³⁹ Go kœc ke tœ tuen lăät ku lëkkë ye bī biεt. Go ŋœt kiu apēi, “Wën Debit kony ya.”

⁴⁰ Go Jethu kœc ku lëk kœc bīk mony kënë thël tēnë ye. Nawën cī yëet tēthiœk, ke thiëc Jethu,

⁴¹ “Yenö wīc ba looi tēnë yī?” Go bëer, “Bëny awiëc ba bën daai.”

⁴² Go Jethu lëk ye, “Daaië! Gamdu acī kony.”

⁴³ Go guœ daai nyin yic, ku buœth Jethu ke lec Nhialic. Nawën tīŋ kœc juëc ke tœ thīn kē cī rot looi, ke lec Nhialic ëbën.

19

Jethu ku Dhäkeo

¹ Nawën cï Jethu yet Jeriko ku ber yic.

² Ke raan ajak cöl Dhäkeo ë tö thïn ke ye raandit kam kəc ajuër kut,

³ ku yeen ë wïc bï Jethu tiŋ ku ë ciek apɛi. Go ciën tã tiŋ yen Jethu rin kəc aake juëc.

⁴ Go rinŋ tuenŋ ku ler ŋaap nhom, ŋam bïi Jethu tääk yecök.

⁵ Nawën yëët Jethu ŋam awën cök ke tiŋ Dhäkeo nhial, go cöl ku lueel, “Dhäkeo, ləc bën piny, yaköl ɣen abï cool paandu.”

⁶ Go Dhäkeo bën piny ku lor Jethu ke cï puşu miət apɛi.

⁷ Nawën tiŋ kəc ke tö thïn ë kënë, ke la ŋoomŋoom ku luelkë, “Mony kënë acï la cool pan raan rac.”

⁸ Go Dhäkeo wëlken cïi kuëëc nhïim ku jət rot ku lək Bányda, “Bëny, ëmën thiin ɣen abä abäk ë wëëukië yiëk kəc ŋõŋ, ku na ca kën raandä cam ruëëny, ka ba dhuk arak ŋuan.”

⁹ Go Jethu lək Dhäkeo, “Yaköl, yïin ku kacku wek aacï pïr akölrïëëc ëbën yök, rin yïin aya yïn ë manh Abaram,

¹⁰ rin Manh Raan acï bën bï kəc cï määär wïc, ku kony ke.”

Kääŋ aloony kathiäär

¹¹ Tëwën pïŋ kəc ë wëlkä, ke Jethu thöth kääŋ rin ëcï thiëk ke Jeruthalem. Ku ë yekë tak lön bï bääny Nhialic rot guo la jöök thïn.

12 Ku jəl lueel, “Monytui, ke ye raan gəl bəny, ěcī la wun dēt mec apei bī la rušk bī ya bənyᅇaknhom. Ku jəl dhuk wuōnden.

13 Ku wən kēc yen guo jəl, ke cəl aluōonyke kathiäär, ku ye ᅇk gām wēēu ku lək ke, ‘Lōkkē luui ě wēēukā yet akōl bī ᅇn dhuk.’

14 Ku yeen ě mēn kōcken mēc, gokē kōc tuōac yecōk bīk la lueel, ‘Mony kēnē acuk wīc bī ya bənyᅇaknhom.’

15 “Cək awən cīi kacke ye wīc ka ᅇot cī ya bənyᅇaknhom, ku dhuk ku cōl aloonyken wäär cī gām wēēu, bī bēn ᅇic ye wēēu kadē cī raan tōk ya juak wēēu wäär cī yiēk ye yiic.

16 Go alony tuēᅇ bēn ku lueel, ‘Bəny, wēēu wäär ca gām ᅇa, ᅇen aci wēēu juēc tēnē ke arak thiäär yōk thīn.’

17 Go bəny lək ye, ‘Aca ᅇiēc looi, yīn alony path, ku rin cī yīn kälīk ᅇiēc muk apath, yīn abī ya bəny gēeth kathiäär.’

18 Go alony ye kek rou bēn ku lueel, ‘Bəny, ᅇen aci wēēu juēc arak dhiēc yōk tēn wēēu wäär ca gām ᅇa.’

19 Go bəny lək alony kēnē aya, ‘Yīn abī ya bəny gēeth kadhiēc.’

20 “Ku ben alony dēt bēn ku lueel, ‘Bəny, wēēnkun wäär aa kīk. Aake ca der yiic alanhthiin ye kōc kenyīn wuuny ku tāāu ke.

21 ᅇen ᅇa cī riōc yī, rin ye yīn raan cie kēdu puōl. Yīn ě kē cie kēdu lōōm, ku yīn ě tem rap kēc ě puur.’

22 Go bəny lək ye, ‘Yīn alony rac, dak rot. Wēlkun ca lueel kek aabī lušk wei. Anᅇ lōn ye ᅇen kē cie kēdiē lōōm, ku ᅇen ě rap tem rap kēc puur.

23 Yeᅇō kēc yīn wēēukiē gām kōc ᅇic luui wēēu rin na la dhuk akōldā ke yōk ke cī keyiic juak?’ ”

24 “Ku yöök bēny kɔc wēn kääc thīn, ‘Nyaaike wēu tēnē ye ku gamkē ke tēnē raan la wēu juēc.’

25 Gokē lēk ye, ‘Bēny yeen ala wēu juēc apɛi.’

26 Go bēny lēk ke, ‘Raan la kāŋ abī gām kājuēc kōk, ku raan cīn kāŋ, abī kēthiin tō tēnē ye nyaai aya.

27 Ku kɔc man ɣen kā, kɔc cīi ɣen wīc ba ya bānyden, bēiikē ke ɣanhom tēn ku nākkē ke ɣa daai ē ke.’ ”

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

28 Wēn cī Jethu kääkä lueel, ke jiēl bī la Jeruthalem ke wat atuöccke nhūm.

29 Tēwēn cī kek thiök ke Bethpeec ku Bethani, tēthiääk kek ɣon Olip, ke tooc kɔc ye buoath karou tuen

30 ku lēk ke, “Lak bēi tō tuen yiic. Tē ɣeet wek, wek aabi manh akaja cīn raan cī kan cath ye yök ke mac. Luonykē ku bēiikē tēn.

31 Na le raan thiēc we, yeŋö lony wek ye? Ke lēkkē ye, awīc Bānyda.”

32 Gokē la ku yökkē manh akaja cīt tēwēn cī Jethu ke than thīn.

33 Tēwēn lony kek manh akaja, ke lēk raan la akaja ke, “Yeŋö lony wek manh akaja?”

34 Gokē bēer, “Awīc Bānyda.”

35 Gokē manh akaja ɣäth tēnē Jethu ku kumkē kōu aläthken, ku nyuc Jethu yekōu.

36 Tēwēn lööny yen dhöl, ke kɔc juēc thieth aläthken dhël yic.

³⁷ Ku wën lær yen piny gən Olip nhom, go kacken ye buəth puəth miət ebën, ku leckë Nhialic rin käjuëcdit jän göi cik tiŋ ku wëkkë apëi ëlä,

³⁸ “Bï Nhialic bënynaknhom cï bën rin Bänyda döc. Döör pan nhial ku læc tënë Nhialic.”

³⁹ Go kəc akut Parathï kök ke tō kəc yiic lueel tënë Jethu, “Bëny cəl kockun yi buəth aa bit.”

⁴⁰ Go Jethu bëër, “Alëk we, na cək kē biət, ka aleel ë röt, aa loi wuəu.”

⁴¹ Nawën lek Jeruthalem dööt, ke dhiau wën tiŋ yen gəu nhom,

⁴² ku lueel, “Döör akölrïëc ebën ëcï we dööt kəc Jeruthalem, ku wek aaci jai ë ye. Ku ëmën acäk bi bën tiŋ.

⁴³ Ala aköl bi kəc aterdun bën ku golkë we abi ciën tÿgör bakkë.

⁴⁴ Aabi we nöc ebën agut mïth rëër ke we. Ku gen Jeruthalem abi thuör piny ebën, abi ciën alël kääc alël dët nhom, rin këc wek aköl cï Nhialic bën bi we kony njic.”

Jethu aci la luanj Nhialic

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵ Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic. Ku cop kəc kän yaac ayeer kal luanj Nhialic yic.

⁴⁶ Ku lëk ke, “Acï göt athör theer wël Nhialic yic lən cï Nhialic ye lueel ëlä, ‘Luanjdië aci looi bi ya tən ye kəc ebën rök thïn.’ Ku yeen acäk wel bi ya luanj cuër.”

⁴⁷ Ku jəl a piöoc luanj Nhialic akölaköl. Go kəc käk Nhialic ku kəc gët lööŋ ku kəcđit baai wïc bik nöc.

48 Ku acin dhël cîk lëu bik yök bi kek ye looi, rin ye kɔc ëbën rëer yelööm ke piŋ wëlke, ku wickë bi ciën tön cîk piŋ.

20

*Bäny Itharel aa riel Jethu yööŋ yic
(Mt 23:27; Mk 4:27-33)*

1 Nayon akäl tök, tēwën piöoc Jethu kɔc ë Wët Puoŋth Yam luanŋ Nhialic, ke bēnydit kāk Nhialic, ku kɔc gät lööŋ ku kɔcdit baai bö tēnē ye.

2 Ku thiëckë, “Ee yin, lëk yo ye riel nō tō yiguöp ye yin luui kēlä? Ku yeŋa yik yi ë riel kēnē?”

3 Go Jethu bēer tēnē ke, “Wek aba thiëc aya, lëkkë ya,

4 riel ye Joon kɔc gām lökwëi yök tēnē Nhialic aye rielde ë rot?”

5 Gokë kaŋ guëek yic kamken ë röt ku luelkë, “Na luelku ka yök tēnē Nhialic, ka lueel ëlä, yeŋō këc wek wëtde gam?”

6 Ku na luelku ke rielde ë rot, ke yok aa näk, rin cī raan ëbën ye gam lön Joon ë ye raan kāk Nhialic tūŋ.”

7 Gokë dhuök Jethu, “Yok aa kuc tē yök yen rielde thīn.”

8 Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacä lëk riel ye yeŋ kakkä looi.”

*Jethu ajam ë waal bi rëc bāny nyuoŋth
(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)*

9 Ku ben Jethu jam ë waal tēnē kɔc ku lueel, “Monytui ëcī dom looi ku cum yic tiim ë luok, ku

riöp yic kəc kək. Ku keny wun dət, ku le pëi juęc nək wei.

¹⁰ Nawën le tē cī tiim luək thöön, ke tooc aluonyde tēnē kəc wäär cī riöp dom yic bīk la gām abäkke. Gokē alony dām ku thatkē ku copkē ciēen yecin.

¹¹ Go alony dət bēn tooc, gokē bēn dām ku thatkē ku banjē apēi. Ku toockē ciēen ke cīn kē cīk gām ye.

¹² Go alony dət ye kek diäk bēn tooc, gokē yiěk tətök aya ku copkē wei.

¹³ Go wun dom lueel, ‘Yenö ba looi? Yen abi manhdiēn nhiaar tooc, tēdē ka bīk la theek.’

¹⁴ Nawën tīn kəc cī riöp dom yic manhde, ke luelkē, ‘Kēnē ē manh raan yen la dom, ku ē yen abi kən lək thōn aköldä. Bäk näkku ku käckä aabi döŋ ke yo.’

¹⁵ Ku thelkē ayeer dom yic ku näkkē.” Ku jəl Jethu ke thiēc, “Yenö bī raan la dom looi tēnē ke?”

¹⁶ “Abi bēn ku nək kəc awën cī riöp dom yic, ku riöp dom yic kəc kək.” Nawën piŋkē ē wēt kēnē ke luelkē, “Diēt cīi rot loi!”

¹⁷ Go Jethu ke döt apēi ku thiēc ke, “Yenö ye wēt kēnē cī gət kēlä thēr teet yic, ‘Mēn wäär yen cī atēt kuec, yen aci bēn a mēn ril.’”

¹⁸ Ku lək Jethu ke, “Na deeny raan yecök mēn ka duony bī ruöth. Ku na wīk raan nom ka niōn yic.”

*Jethu awic bī wēñ wēt ajuēr
(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)*

¹⁹ Go kəc piöoc löön ku bāny kək Nhialic wic bīk Jethu dām nyin yic, rin cī kek ye ŋic lōn aa kek ke

jiëem Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riöc kəc awën tö thïn.

²⁰ Gokë kəc kök riöp thook bik röt looi ciët ke ye kəc path tənë Jethu, bik aa la thiëec bik deep rin na le wët rëec lueel, ke dömke ku yëthkë tənë bánydit mac baai.

²¹ Ku bik tənë Jethu ku thiëckë ëlä, “Raan piöoc, aņicku lön wët ye lueel ku kë ye piöoc ee yic. Yin acie dit raan ye kuëec nom. Ku yin ë kəc piöoc bik kë wic Nhialic looi dhël la cök.

²² Lëk ɣo, na ye täktäku buk ajuër dhiel aa gam, ɣok kəc Itharel tənë bėnyņaknom Cithër kua cuk bi gäm ye.”

²³ Ku Jethu ëci ruëenyden ņic, ku bėer,

²⁴ “Nyuthkë ɣa wëeu, ku thiëec ke, ye nom ņa ku ye rin ņa kakkä ci giëet ë wëeth kəu?” Gokë bėer, “Aa kək Cithër bėnyņaknom.”

²⁵ Go Jethu lëk ke, “Na ņieckë këya, gämke Cithër bėnyņaknom këde ku gämke Nhialic këde.”

²⁶ Ku acin wët rëec ci Jethu lueel kəc nhim lëu bi ya awuoc bi kek ye döm. Ku wët ci lueel ëci ke gõi ku bitkë.

Nhialic abi kəc ci thou cəl aa ben pır

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷ Go kəc kök akut Thaduthi. Akut cii yeen ye gam lön bi Nhialic kəc ci thou ben cəl apir, ben tənë Jethu ku thiëckë ëlä,

²⁸ “Raan piöoc, Mothith aci lõņ gõt ëlä tənë ɣo, ‘Na thou wämėnh ë raan ku nyiëeņ tik piny ke cın mĩth, ke wämėnh koor ala ɣöt tik bi mĩth dhiëeth ɣon mėnhė.’

29 Na thöönku lön tö mïth tik thïn kadhorou, ku thiëk wën dīt, ku thou ke cïn mïth.

30 Go wämënh buoth ye la yöt tik, ku thou aya ke cïn mïth cī dhiëeth.

31 Ku looi rot këya tënë mënhe ye kek diäk. Ku këya tënë ke ëbën kadhorou, aaci thou ke cïn mïth cīk nyääñ piny.

32 Nawën ke tik thou aya.

33 Ku lek tuen ku thiëckë, tē le kəc cī thou röt jət aköldä, bī ya tiñ ña, rin cī yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

34 Go Jethu bëër, “Thiëñ ye kəc röt thiaak ë kën pinynhom tën.

35 Ku kəc path bī röt jət thou yic, kəc ye pan Nhialic këden, aacie thiëek ku aacie ë thiaak,

36 ku aaci bī bën thou rin aa thöñ kek atuuc Nhialic. Ku aa mïth Nhialic rin cī kek röt jət thou yic.

37 Ku Mothith guöp ë jam lön ye kəc cī thou bën pīr, wäär gët yen tē cī Nhialic rot nyuöth ye ë bun dëp yic, ku jīem rin Bëny ëlä, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithäk ku ee Nhialic Jakop.’

38 Wëtde yic ë lön ye yen Nhialic ë kəc pīr, ku acie Nhialic kəc cī thou, rin kəc ëbën aa pīr tënë ye.”

39 Go kəc piöoc löön ke kääc thïn jam ku luelkë, “Aca ñiec dhuk nhom raan piöoc.”

40 Ku thök jamden rin ë cīk wïc bik bën thiëc.

*Jethu aci kəc piöoc lön yen raan ë tooc Nhialic
(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)*

41 Ku lueel Jethu tënë ke, “Yenö ë ye lueel lön raan cī ləc ku dəc ya raan dhiënh Debit?”

42 Rin aye Debit guöp luel athör waak yic ëlä,

‘Acì Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōṅdiēn
cuēc,

⁴³ yet tē bī ḡen kōc atērdū dhuōk ciēen yicōk.” ’

⁴⁴ “Ye kēdē ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit
cōol, ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alēk kōc bīk rōt tiit kōc gāt lōōḡ Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Tēwēn piḡ kōc ēbēn wētde, ke Jethu wēl yen-
hom kōcken ye buōth ku lueel,

⁴⁶ “Tietkē rōt ku duōkkē kōc piōōc lōōḡ Itharel ye
kiēt. Kōc cath kek alēthken dīt bār, rōt teem ḡōn
ḡōc yiic bī ke aa muōth athēēk. Ayekē nhiaar bīk
nyuc tuēḡ thōc kōcdīt tēn amat, ku ḡōn path akōl
yai.

⁴⁷ Ku keek aa kāk lēer tuōōr nyin, ku rōōkkē apēi
bīk kōc wēḡ lōn puōth kek. Kōckā aabī tēm awuōc
ril apēi.”

21

Ajuēr lēer

(Mk 12:41-44)

¹ Kaam wēn ke Jethu cī nyuc tē ye wēēu juaar thīn
luanḡ Nhialic, ku dōt kōc wēēu cuat kēn ajuēr yic. Ke
kōc juēc ajīēk aake cī wēēu aa tāau thīn.

² Nawēn ke tiḡ lēer aḡāāḡ bō ku cuet wēēu reen
lik thīn aya.

³ Go Jethu lueel, “Wek alēk yic, lēer kēnē acī
Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kōc kōk ēbēn.

⁴ Rin aa cīk juaar wēēuken juēc yiic, ku yen
aḡāḡē, acī kēn bī yen pīr dhuōl thīn ēbēn.”

*Luanj Nhialic Jeruthalem abi thuör piny
(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)*

⁵ Tëwën jiël kek luanj Nhialic, ka atuuc kök jam të dhëej luanj Nhialic thïn ku aleel peth cï ye buth, ku kadhëj cï gäm Nhialic bi ye door. Go Jethu bëer,

⁶ “Käkkith yakë tïj ëmën, ala aköl bi ke thuör piny ëbën, ka cïn alel tøj bi kööc alel dët nhom.”

*Acï Jethu lëk atuöocke lön bi ke maan
(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)*

⁷ Go kë thiëc, “Raan piöoc, ye nen bi kënë rot looi, ku yenö bi ye nyuöth lön të bi kënë rot looi aci thiök?”

⁸ Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhïim ku duökkë röt cöl aduöj. Rin kəc juëc aabi bën ë rienkië ku ye ñek lueel, ‘Ke yen raan cï ləc ku dəc, aköl bi yen bën akïn.’ Duökkë ke buöth.

⁹ Ku duökkë riöc aköldä të tïj wek tøj, ku aliäap baai ke loi röt. Käkkä abi röt kanj dhiel looi tuenj, ku acie lön cïi thök piny guö thiök.”

¹⁰ Ku ben Jethu lueel ëlä tënë ke, “Wuöt aabi kenhïim tuööm ku thërkë, ku bëei mec bánydüt abi thör kamken.

¹¹ Ayiëëkyiëëk piny düt juëc aabi röt looi, ku tuaany ku cəjdüt apeï aabi röt looi yän juëc yiic. Ku käreç kök aabi röt looi, ku kädüt kəc cöl ariöc aabi tïj nhial.

¹² Ku tuenj bi käkkä röt looi, wek aabi gum apeï, ku wek aabi yäth tən amat ku mec we. Ku wek aabi yäth luk yic bány nhïim ë rienkië.

¹³ Ku ë yen tən bi wek kəc ëbën lëk Wët Puöth Yam thïn.

¹⁴ Ku duökkë diëer të bi wek röt kuony thïn,

¹⁵ rin wek aba kony ba we cəl anɔc wəl puəth bāk lueel, kāk cii kəc aterdun we bi jöony, tēdē ke dhäl kakkun yakē lueel.

¹⁶ Wek aabi kəc ke dhiēth we, ku wämāthakun, ku kəc ruāai ke we ku māthkun gaany. Ku kəc kək kamkun aabi nök.

¹⁷ Ku raan ebēn abi we maan ē riənkiē,

¹⁸ Ku wek aabi kony na cək a nhiēm tōj nhom ka cii bi mää.

¹⁹ Deet bi wek wepuəth dεεt abi we cəl apir.

Jethu ajam wēt riəj Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ “Aköl tiŋ wek Jeruthalem ke ci apuruuk wuət kək gool, ke ɲieckē lən tē bi ye rac aci bēn.

²¹ Ke kəc rēer Judia aa dhil riŋ gat nhūm, ku kəc rēer geeu Jeruthalem aa dhil jāl, ku kəc tō bēi yiic ayeer aaci la geeu.

²² Rin tēnē, kek aa nīn bi kəc tēm awuöc bi kē ci gət athör thēer wəl Nhialic yic yenhom tiεŋ.

²³ Diäär liεc ku diäär muk mīth kor aabi gum apεidit ē nīnkā. Kəc ē wunē, aabi gum apεi ku aabi Nhialic tēm awuöc.

²⁴ Kəc kək aabi nök tōj yic, ku kəc kək aabi dəm ku la ke mac wuət kək yiic. Ku Jeruthalem abi wuət kək dəm ku rεckē apεi, ku mackē yet aköl bi bäänyden thök.

Aköl bi Manh Raan bēn

(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵ “Kāk kēc kaŋ tiŋ aabi röt looi tēnē aköl ku pεei ku kuεl. Ku kəc wuət pinynhom ebēn aabi puəth jiεth, ku riöckē atiaktiak dit loi rot wēr yiic.

26 Ku kɔc aabi riöc apɛi rin kæk loi röt pinynhom. Kæk tɔ nhial ëbën, aköl ku pɛɛi ku kuɛl aabi röt yääk.

27 Ku Manh Raan abi tɪŋ ke bö nhial pial yiic kek diik ku riɛdɪt apɛi.

28 Tɛ looi kääkã röt, ke we deet wepuõth ku rëërkë ë cök rin tɛ bi we luök käreɔc yiic acɪ yëët.”

29-30 Ku ben Jethu ke lëk kääŋ kënë, “Tɛ tɪŋ wek tim cɪt ŋaap ayɪ tiim kök ke loi yith yam, ka ŋiɛckë lɔn cɪ kër thiök.

31 Këya, na tiɛŋkë kääkã ke loi röt, ke ŋiɛckë lɔn cɪ bääny Nhialic thiök.

32 Alëk we, wek aacɪ bi mää r tɛ cök kääkã röt looi.

33 Nhial ku piny aabi liu, ku wët dië acɪ bi kan mää r.

Rëërkë we cɪ röt guiir

34 “Guiërkë röt, ku rëërkë we tir nhüim. Duökkë aköl bi yɛn bën cɔl ayök we ke we këc röt guiir. Duökkë röt cɔl ayök we pɪr pɪr rac, bæk aa rëër we cɪ wiɛt ë mɔu akölaköl, ku yakë rëër we tɛk kæk pɪr pinynhom. Aköl kënë abi la ciel wegup ke cæk ŋic,

35 cɪmën län adhie wëi adëëp. Ku kënë abi bën tënë kuat raan pɪr pinynhom ëbën.

36 Rëërkë we tit ku röökkë akölaköl bæk la riɛl bi wek kë bi rot looi göök, bæk köc yanhom yɛn Manh Raan we cɪ diɛɛr.”

37 Ku jɔl Jethu ë nɪnkã nök ke ye piöc luan Nhialic, na bö thëi ke jiël bi la nin gɔn Olip nom.

38 Ku kɔc aake ye guëër luan Nhialic rial bik piöcde bën piŋ.

22

Amat nêk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawên la tē bī Yan Ayum cīn yic luəu looi thiək.

² Ke kəcdit kək Nhialic ku kəc piöoc lööŋ wïc dhël path bī kek Jethu nək, rin riöc kek ciēt la aliām bī rot looi.

³ Ku raan tək kam kəc ye buəoth kathiäär ku rou cəl Juda Ithkariöt, ěci bēny jəŋrac la yepuəu.

⁴ Go la tēnē kəcdit kək Nhialic ku bāny apuruuk luanj Nhialic tiit, bī tē bī yen ke kuəny thīn, bīk Jethu dəm la guëek yic.

⁵ Gokē puəth miət wēn piŋ kek ye lən bī yen ke kony, ku thənkē lən bī kek ye riəp.

⁶ Go gam, ku wïc tēpəth bī yen Jethu dəm thīn ke cīn kəc ŋic ye.

Jethu aci miēth thēi cī guiir rin yai cam

(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)

⁷ Aköl bī Yan Ayum cīn yic luəu looi ěci bēn, aköl ye aməl nək rin yai.

⁸ Go Jethu Pīter ku Joon tooc ku lək ke, “Lak bāk miēth yai la guiir tēnē ɣo.”

⁹ Gokē thiëc, “Ye tēnən wïc yīn ɣo buk miēth yai la guiir thīn?”

¹⁰ Go Jethu bēər, “Tē le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabī rəm kek mony ɣëc tōny ě piū. Biaathkē pan le yen thīn.

¹¹ Ku lëkkē raan la baai, aye Raan piöoc lueel, ‘Ye ɣön nən bī ɣen miēth yai cam thīn ɣok kəckiən ɣa buəoth?’

12 Ku abī we nyuöth yön nhial lääu yic cī guir yic. Guierkē miēth ē tēēn.”

13 Gokē la ku yökkē keriēec ēbēn cīt tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku jolkē miēth yai guir.

*Guirku röt apath buk guöp Bēny rəm
(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)*

14 Tēwēn bī kek jāl mīth ke Jethu nyuc tēde ku nyuc atuöcke aya,

15 ku lēk ke, “Aca wīc apēi ba miēth Yan Ayum cīn yic luou kēnē cam kek we ku ba jāl gum.

16 Alēk we lōn acā bī bēn cam yet tē bī wēt tō yeyic yök bāāny Nhialic yic.”

17 Ku lööm aduŋ cī thiāŋ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lōmkē kēnē ku tēkkē ē kamkun.

18 Alēk we lōn yēn acīn muōn abiēc dēt ba bēn dek yet akōl bī bāāny Nhialic bēn.”

19 Nawēn ke lōm ayup ku leec Nhialic, ku bēny yic ku gēm ke ku lueel, “Kēnē ē guäpdiē cī juaar riēnkun. Yakē looi kēlä bāk ya ya tak.”

20 Nawēn miēth cök ke bēn aduŋ la yic muōn abiēc lööm aya ku lueel, “Kēnē ē döör yam ke Nhialic cī thany ē riēmdiē bī kuēr ē riēnkun.”

21 “Ku yen kīn, raan bā luōm arēēr tēn, ku amīth kek ya!

22 Ku ē tēde, Manh Raan adhīl thou cīt tē cī Nhialic guir ye. Ku raan bā luōm abī gum apēi!”

23 Gokē röt thiēec tōk, tōk, yeŋa kamkua lēu bī ya yen loi kēnē.

Atuuc aaci wēt tēer raan dīt kamken

24 Kaam wën aya ke kɔc ye buəθh teer wët lɔn nadë, “Yeŋa kamken yen bī ya raan dīt apɛi.”

25 Go Jethu lëk ke, “Pinynhom tən bāny kɔc cie kɔc Itharel aa la riel tənë kɔcken mɛckë, ku kɔc mac baai aa röt cɔl, ‘Kɔc määth ke kɔc baai.’

26 Ku acie tēde tənë we, rin raandīt kamkun adhil rot dhušk piny bī ciēt raan koor. Ku raan tō tuenj adhil rot dhušk ciēn bī luui tənë kɔc kɔk.”

27 Ku thiëc ke, “Yeŋa yen dīt, ye raan ye luöi aye raan ë luui? Cie raan ye luöi? Ku ŋen kamkun ŋen acit raan ë luui.

28 “Wek aaci kōc ke ŋa kārīl cā yök yiic,

29 ku cit mēnë cī Wā ŋa looi ba ya bēny, wek aba yiëk ë bāāny kēnë aya.

30 Wek aabi mīth ku dëkkë kek ŋa bāānydië yic, ku nyuöckë thöc nhīm bāk luŋ thān Itharel yic thiäär ku rou looi.”

Jethu aci kë bī Pīter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

31 Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon pinj wët diēnë, bēny jakrɛc aci thiëc bī gām riel bī we them ëbën, bī kɔc path tek thook tənë kɔc rɛc, cimën dhie ye rap kōm bī miël tek thok rap yiic.

32 Ku ŋen aci rōök rienku yīn Thaimon bī gamdu dhīel riel. Ku na ca jal dhuk tənë ŋa, ke yī kony wāmāthakui kɔk.”

33 Go Pīter bēer, “Bēny acin kë bā gël bī ŋa cīi mɛc kek yī, ku thuəu kek yī aya.”

22:24 Mt 18:1; Mk 9:34; Lk 9:46 **22:25** Mt 20:25-27; Mk 10:42-44

22:26 Mt 23:11; Mk 9:35 **22:27** Jn 13:12-15 **22:30** Mt 19:28

34 Go Jethu lueel tēnē ye, “Alēk yī Pīter, nhiäk bēäk piny ke thān ajīth kēc kiu, yīn abā jai arak diäk lān kuc yīn ya.”

35 Nawēn ke Jethu thiēc kōcken ye buōth, “Tē tooc yēn we bāk Wēt Puōth Yam la lēk kōc, ku wek aacīn wēēu ku jōkgō la keny ayī war, yakē yōk lān le yen kē liu tēnē we?” Gokē bēēr, “Acīn kēdāj.”

36 Go Jethu lueel, “Ēmēn, na la raan wēēu ke muk ke, ku muk jōkgō aya. Ku na yīn acīn pal, ke yī yōc alēth abēk wei ku yōc.

37 Luōikē ē kēnē rin aye wēl cī gōt thēr ē rienkiē lueel, lān ye yēn raan tōk kam kōc kārēc looi. Ku wēt kēnē abī yēnhom tiērē ēmēn.”

38 Go kōc ye buōth lueel, “Bēny, paal karou aa kīk.” Go bēēr, “Aa juēc.”

*Jethu arōök ke ŋic lān bī ye nōk
(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)*

39 Nawēn ke Jethu jīēl ku ruēc kōcken ye buōth, ku ler gān Olip nhom cīmēnden yen ye looi akōlakōl.

40 Nawēn lēk yet tēden adhie, ke lēk ke, “Rōōkkē Nhialic bī we cīi them jakrēc.”

41 Ku nyiēēnke piny ku le tuēn tēthin-nyōt, ku gut yēnhīal piny ku rōōk,

42 ku lueel, “Wā, na lēu rot ke kērēc tit ya acīi bō. Ku acie wēt diē ē wētdu.”

43 Go atuny nhial rot nyuōth ye ku deet puōu,

44 rin ē dhiau apēi yepuōu. Ku ben rōōk apēi abī tuc kuēr yeguōp cīmēn riēm.

45 Ku jōt rot tēwēn rōōk yen thīn ku dhuk tēnē kōc ye buōth, ku yōk ke ke nin rin cī riāäk ē puōu ke cōl agōk.

46 Go lueel tēnē ke, “Yenjö niin wek? Jatkē röt ku röökkē bī we cīi them jakrεc.”

Jethu aci dām

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

47 Jethu ē ɲot jam tēwēn bīi kɔc juēc ke wet Juda nhīim, raan tōk kam kɔc ye buoθh kathiäär ku rou. Ku ler tēnē Jethu ku muöθh ke ciim.

48 Go Jethu lueel, “Juda ca ɣa ciim ba Manh Raan nyuöθh kɔc dām ye?”

49 Nawēn tīɲ kɔc ye buoθh ke rēēr kek ye kē bī rot looi, ke luelkē, “Bēny, cuk thär? ʏok aa muk paalkua.”

50 Go raan tōk kamken palde miēt bei, ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic ku teem yīnyden cuēc wei.

51 Go Jethu lueel, “Acie këya.” Ku goot mony awēn yic tēwēn cī tōk pal, ku kony bī dām.

52 Ku jəl Jethu jam tēnē raandit kāk Nhialic ku bāny apuruuk luanj Nhialic tiit, ku kɔcdit baai cī bēn bīk ye dām, ku lueel, “Cāk bēn we muk paal ku atuel ciēt ɣa ye raan kɔc rum?”

53 ʏen ē rēēr kek we luanj Nhialic akōlaköl, ku akēckē kaɲ them bāk ɣa dām. Ku emēn wek aaci puöl bāk kē tō wepuöθh looi. Ku tēnē jɔɲrac abī la riel bī kērεεc wic looi.”

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

54 Gokē Jethu dām ku ɣēthkē pan raandit kāk Nhialic. Ku Pīter ē biöθh ke mec kɔc cök ciēn.

⁵⁵ Ku apuruuk aake cī many γöckē took kal yic. Go Pīter rot mät ke ku nyuuc bī γöc.

⁵⁶ Nawën tiŋ nyan lui pan bēny Pīter ke nyuc mac lööm, ke döt apēi ku lueel, “Mony kēnē ē ye rēer kek Jethu aya.”

⁵⁷ Go Pīter jai ku lueel, “Mony kēnē acä cək ŋic yīn nyēnē!”

⁵⁸ Ku kaam thiin awën ke mony dēt tiŋ Pīter ku lueel, “Yīn ē raanden aya.” Go Pīter bēēr, “Acie γen mäthdiē.”

⁵⁹ Ku kaam awën, ke wēt yen raan Jethu, ben mony dēt muök yeguöp apēi ku lueel, “Acin diu lön ye mony kēnē rēer kek Jethu, rin ē raan Galilia.”

⁶⁰ Go Pīter bēēr! “Mäthdiē, kē ye lueel acä cak deet yic.” Ku kaam wën ŋot jīem yen ke thən ajith kiu.

⁶¹ Go Jethu yenhom wel ku döt Pīter. Go Pīter kēwäär cī Bēny Jethu lēk ye elä, “Tuen ke thən ajith kēc kiu ya aköl, aba lueel arak diäk lön kuc yīn γa.”

⁶² Ku ler ayeer ke cī guöp yär ku dhiεeu apēi.

Jethu acī bui ku that

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Tēn awën ke kəc ke tit Jethu, ee yekē bui ku thatkē,

⁶⁴ ku derkē nyin ku guutkē kecin ku yöökkē, “Mεεkē! Yenγa yī gut?”

⁶⁵ Ku lueelkē käreεc apēi yeguöp.

Jethu acī yäth luŋ bāny Itharel yic

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶ Nawën bak piny, ke kəcđit Itharel ku kəcđit kāk Nhialic, ku kəc piöoc lööŋ mat kenhüm. Ku bīi Jethu luöŋden yic.

⁶⁷ Ku lëkkë ye, “Na ye Raan cī lōc ku dōc, ke lëk yo.” Go Jethu bëër, “Na lëk we ke wek aaciī wëtdië bī gam,

⁶⁸ ku na thiëëc we, ka cāk bī bëër.

⁶⁹ Ku ëmën ler tueŋ, Manh Raan abī nyuc lōŋ cuëc Nhialic Madhəl.”

⁷⁰ Gokë rek yic ëbën, “Na ye këya, ye Wën Nhialic?” Go Jethu bëër, “Ee ɣen, cīt tē cāk luël ye.”

⁷¹ Gokë lueel, “Acīn dët wicku kōc kōk bī bën jam kāk cī looi. Ƴok aaci wël cī lueel ë thuŋde piŋ.”

23

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tēnë Pilato (Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Go kōc luk rōt jōt ëbën ku ɣëthkë Jethu Pilato nhom raan Roma.

² Ku gōonykë ku luelkë, “Ƴok aaci mony kënë yōk ke rēc kackua nhīim, ke ye lëk ke bīk ajuër cīi ye tāau piny tēnë bēnyŋaknhom Roma. Ku aye lueel aya lōn ye yen Raan cī lōc ku dōc, bēnyŋaknhom.”

³ Go Pilato thiëëc, “Ye yīn bēnyŋaknhom kōc Itharel?” Go Jethu bëër, “Ee ɣa, cīt tē ca luël ye.”

⁴ Go Pilato yenhom wël kōcdīt kāk Nhialic ku thān awën ku lueel, “Acīn awuōc ca yōk ee raan kënë guöp.”

⁵ Gokë ŋot ke jam apeī ku luelkë, “Tēden yen kōc piōc thīn ajōk aliāap Judia yic ëbën. Acī jōak Galilia ku yen kīn cī bën Jeruthalem ëmën.”

Jethu aci ɣāth Antipāth Ƴërot nhom

⁶ Nawën piŋ Pilato ë wëlkä ke thiëëc lōn yen raan Galilia.

⁷ Nawën le ñic lön ye Jethu raan wun meɕ Antipäth Yërot, ku yeen ë rëër Jeruthalem ë ninkä, ke cöl Jethu ayëth yenhom.

⁸ Go Antipäth Yërot puşu miɛt wën tiŋ yen Jethu, rin ëci käjuëc piŋ ë rienke. Ku ëci Yërot wïc apɛi bi Jethu tiŋ, ku ñöõth aya bi käk ye Jethu ke looi tiŋ.

⁹ Go Jethu jal thiëc wël juëc, go Jethu biɛt kecïn wët tön dhuk nhom.

¹⁰ Go kœcɔit käk Nhialic ku kœc piöoc lööŋ röt cuot tuen, ku lueelkë wël rɛc apɛi Jethu guöp.

¹¹ Go Antipäth Yërot kek apuruöökke Jethu bui ku lëëtke. Ku rukkë alanh dhëŋ apɛi ciɛt alanh bëny yeköu, ku toockë ciëen tënë Pilato.

¹² Ku jöl Antipäth Yërot kek Pilato, wäär man röt jal mäath akölë.

Jethu aci tɛm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39-19:16)

¹³ Go Pilato kœcɔit käk Nhialic ku kœcɔit baai, ku kœc kök cöl ëbën,

¹⁴ ku lëk ke, “Wek aaci mony kënë bëëi ɣanhom, ku lueelkë lön ë yen raan rɛc kœc nhüim bik aliäap looi. Ku ëmën ɣen aci wët wïc yic wenhüim, ku akëc yök ke la guöp awuöc cök alön ci wek ye gaany käjuëc apɛi.

¹⁵ Na cök a Antipäth Yërot ka këc yök ke la guöp awuöc, yen ale yen ye cöl adhuk ɣanhom. Acïn awuöc ci mony kënë looi lëu bi ye nök.

¹⁶ Aba cöl athat ku luony.”

¹⁷ Ruöön ëbën aköl Yan Ayum cïn yic luou, Pilato ë raan tök kam kœc ci mac lony tɛ wïc kœc baai ye bi lony.

18 Go thän awën tō thñ wuəəu looi, “Näk! Ku lony Barabath tēnē yo.”

19 Barabath ěcī mac rin aliām cī rot looi geeu, ku rin cī yen raan nök.

20 Ę wīc Pilato bī Jethu lony, ku ben jam tēnē ke.

21 Gokē bən kiu apei, “Apiëēt tim cī rīiu kōu.”

22 Go Pilato bən jam tēnē ke, kēnē yen yic diäk ku lueel, “Yenjö? Ye awäc nō cī looi? Acīn awuöc ca yök ke cī looi lēu bī ye nök! Aba cəl athat ku cal ajiël.”

23 Gokē ηot ke kiu apei röldīt, lən dhil Jethu piäät tim cī rīiu kōu. Ku kēden wēn yekē lueel acī yenhom bēn guöt.

24 Go Pilato wētden gam ku tēm Jethu awuöc wēn wickē.

25 Ku lony Barabath, raan wäär cī mac rin aliäap, ku rin cī yen raan nök. Ku yīk ke Jethu bīk la luəi tēden wickē kepuöth.

Jethu acī piäät tim cī rīiu kōu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

26 Gokē Jethu kuaath ayeer. Ku wēn kuεeth kek ye, ke mony cəl Thaimon raan pan Thirene bö baai, nawēn cī tim cī rīiu Jethu göök, gokē dām ku cälkē aket tim ke buəöth Jethu cök.

27 Ku buəöth kəc juēc apei ku diäär dhiau rienke aya.

28 Go Jethu yenhom wēl ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duökkē dhiau ě rienkië, dhiaukē ě rienkun ku rin miëthkun.

29 Rin nñn bī ye lueel ělä aaci thiök, ‘Diäär mit gup aa diäär kēc mīth kaη thuëēt!’

30 Ku ë yen tən bi ye aa lueel thïn aya ëlä, ‘Anuëën buk ciët kəc ci thou, kəc ci wiëk nhïim, kəc ci kë ci wiik kenhïim kuöm piny.’

31 Na ye këcīt kënë rot looi ke tim təc, ke yenö yakë tak ke bi rot looi tē le yen riël.”*

32 Ku kuath apuruuk kəc karou aya, kəc la gup awuöcdit tet bik ke la nök kek Jethu.

33 Nawën lek tē cəl Ithkal dööt, ke piëët Jethu tim ci riïu köu ku kəc awën karou, raan tök ləŋ cuëc ku raan dēt ləŋ cam.†

34 Go Jethu lueel, “Wä, päl piny tənë ke, keek aa kuc kë loikë.”

Ku cuët apuruuk gek bik alëth Jethu tek kamken.

35 Ku jəl kəc juëc kööc ë tēën ke daai ye. Ku tən awën ë ye kəcđit Itharel bui ku luelkë, “Ee kəc kək kony, cəl akony rot tē ye yen Raan ci Nhialic ləc ku döc.”

36 Ku bui apuruuk aya. Ku bik tənë ye ku gëmkë muön abiëc ci wac,

37 ku luelkë, “Na ye bëny kəc Itharel ke yi kony rot.”

38 Ku piëëtkë tim ci ye göt thïn këlä nhial tim Jethu nhom, “KĒNĒ Ē BĒNYŃAKNHOM ITHAREL.”

39 Go raan tök kam kəc awën ci piäät kek ye lat ku lueel, “Ciï ye Raan ci Nhialic ləc ku döc? Kony rot ku kony ɣo aya.”

23:30 Ƴoth 10:8; Ny 6:16 * **23:31** Wëtde yic ee duër a këlä, “Na ye kë cīt kënë rot looi tənë raan cïn awuöc ci looi, ke ye tak yenö bi rot looi tənë raan la guöp awuöc.” † **23:33** Tën kënë ee ye cəol këlä rin thiëk yen kek gəndit la guen-ŋen cīt apen nhom raan. **23:34** Wk 22:18 **23:35** Wk 22:7 **23:36** Wk 69:21

⁴⁰ Go raan dëëtë puöu riääk ku nyieeny, “Cii ye cak riöcc Nhialic agut tē thou yin aya? ʔok aaci tēm thou cīmēnde.

⁴¹ Ku awäcda adhilku jət rin ʔok aa col kē cuk looi, ku mony kēnē acin kērεεc cī looi.”

⁴² Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ʔa tē ʔeet yin Bäänydu yic.”

⁴³ Go Jethu lək ye, “Yin alək yic, yaköl yin abī rēer kek ʔa pan Nhialic.”

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴ Nawēn tēcīt aköl ciel yic ke muööth loi rot pan awēn, ku cii aköl ruel ʔet tään aköl.

⁴⁵ Ku tēwēn ka alanh ye gēēn bī luan ʔ Nhialic tek yic aləŋ thīn rεεt yic rou.

⁴⁶ Ku cöt Jethu röldīt ku lueel, “Wä, wēikiē aaca than yicin.” Acī wēlkā lueel ku thou.

⁴⁷ Nawēn tīŋ bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony kēnē ē ye raan path alanden.”

⁴⁸ Nawēn tīŋ kəc ke cī kenhüim kut tēen bīk daai kē cī rot looi, gokē dhuk baai ke gut kepuöth.

⁴⁹ Kəc ke ŋiēc kek Jethu ēbēn, agut diäär ke buöth ye wäär jiēl yen Galilia, aake daai ē käckä ēbēn.

Jethu aci thiök

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Mony cəl Jothep ē tō thīn. Ku yeen ē raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ē ye raan path la cök, ku yeen ē ŋöth bēn bääny Nhialic. Ku yeen ē ye raan akut luk kəc Itharel.

⁵² Nawën le tîŋ lɔn cï Jethu thou, ke la tënë Pilato ku thiëc guöp Jethu.

⁵³ Ku bïi piny tim kôu ku der alath, ku tɛɛu raŋ cï wec kuur yic, raŋ cïn raan cï kaŋ thiök thïn.

⁵⁴ Ee ya aköl nïn dhiëc, aköl ye kɔc röt guir rin aköl cïi kɔc ye luui, ee bï guo bën.

⁵⁵ Nawën cï guöp Jethu bëi piny tim kôu, ke diäär wäär bö kek Jethu Galilia, buoth Jothep ku tîŋkë tɛ cï guöp Jethu täau thïn raŋ yic,

⁵⁶ ku dhukkë baai ku lek miök ñir guir bï kek guöp Jethu bën tɔc. Nawën aköl cïi kɔc ye luui, ke ke lɔŋ cit tɛ ye löŋ Mothith luël ye.

24

Jethu aci rot jɔt raŋ yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

¹ Nayɔn nhiäk rial aköl Nhialic, ke diäär la raŋ nhom kek miök ñir cik guir.

² Ku yökkë alet cï raŋ kum nhom ke cï laar wei.

³ Nawën lek raŋ yic ke cïi guöp Jethu yök thïn.

⁴ Tɛwën këëc kek ke cï gäi, ke röör karou ceŋ alëth yer apeï cï la toptop bö, ku këëckë kelöm.

⁵ Go diäär riöc ku gutkë kenhïim piny. Go röör wën lueel tënë ke, “Yenö ye wek raan pïr bën wïc tɛn kɔc cï thou?”

⁶ Acïi tɔ tënë, aci rot jɔt. Takkë këwäär cï lëk we ëlä wäär ñoot yen Galilia,

⁷ lɔn Manh Raan abï thön kɔc rɛc bïk piäät tim cï riïu kôu, ku abï bɛn pïr aköl ye nïn diäk.”

⁸ Go diäär wël wäär cï Jethu lëk ke tak.

9-10 Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär kək, kek aake cī la raŋ nom. Nawën dhukkë ke la kəc Jethu buəθh kathiäär ku tők ku atuuc kək, lək kë cī rot looi.

11 Go atuuc tak lən ë yen wět lueth, ku cīk gam.

12 Go Pīter rot jət ku riŋ raŋ nom bī la tiŋ. Nawën guŋ yekəu piny ku tiŋ raŋ yic, ke tiŋ aləθh wäär cī guəp Jethu der kepəc. Go dhuk baai ke cī gäi aya kë cī rot looi.

*Jethu aci rot nyuəθh kəcken ye buəθh karou
(Mk 16:12-13)*

13 Ya aköl tōŋ awën, ke kəc Jethu buəθh karou jət röt bīk la pan cəl Emauth, ku ë mec kek Jeruthalem tē cīt kilomīter thiäär ku tők.

14 Təwën cieth kek ke jam ku takkë kək cī röt looi,

15 ke Jethu bö ku cieth ke kuany keyöθh.

16 Ku mār kədāŋ kepuəθh bīk cīi ŋic.

17 Go Jethu ke thiēc, “Yeŋö bakë lueel tēthəer awën cieth wek?” Gokë kəc ku dötkë piny ke cī kenyin wel.

18 Go raan tők kamken cəl Kliöpath wětde bēer, “Adhil a yin raan tōŋ rēer Jeruthalem kuc kək cī röt looi thin ye ninkä yiic.”

19 Go Jethu thiēc, “Ye kəŋö?” Gokë bēer, “Aa kək cī röt looi tənë mony cəl Jethu, raan Nadharet. Kək cī looi ku wël cī lueel aye nyuəθh lən ye yen raan ril kək Nhialic tiŋ. Ku aci Nhialic ku kəc ebən gam lən ril yen kəriēc ebən yic ye lueel ku looi.

20 Aci kəcquan dīt kək Nhialic ku kəc piöoc lööŋ dəm ku gēmke bāny mac baai bī tēm thou, ku piētkë tim cī riūu kəu.

21 Ku ë yeku njöøth lön ye yen raan bï kəc Itharel waar käreç yïic. Ku ë nïn kadiäk ëmën tën looi kakkä röt.

22-23 Diäär kək akuøtda yic, aake cï riεel rañ nhom wën anhiäk, ku lek dhuk ke wët cï yook bën cəl agëi lön liiu guäpde rañ yic. Ku lön cï kek atuuc Nhialic cie lək ke lön pïir Jethu tïñ.

24 Go kəc kək kamkua riñ bïk la tïñ. Ku yökkë ayic lön liiu guöp Jethu rañ yic, cït tē cï diäär ye lueel thïn.”

25 Go Jethu lək ke, “Wek aa kəc cïn kē njieckë! Wek aacie kāk cï kəc kāk Nhialic tïñ lək we ye lac gam!

26 Kēc kəc kāk Nhialic lueel wäär, lön bï Raan cï ləc ku dəc kajuëckä kañ guum bï jal la Bäänyde yic.”

27 Ku tēt Jethu ke kāk cï lueel rienke wël thëer Nhialic yïic, jöök athör Mothith agut kāk cï kəc kāk Nhialic tïñ gõt.

28 Nawën cik thiök kek pan awën le kek thïn, ke Jethu loi rot ke cït raan bër tuenñ.

29 Gokë pëen ku luelkë, “Rëër ke yo, aköl acï cuəl.” Go la baai ke ke.

30 Tëwën cï kek nyuc bïk mïth, ke Jethu löm ayup ku dəc ku bëny yic, ku gëm ke.

31 Nyin yic tëwën ke njickë ku mër bïk cïi ben tïñ.

32 Gokë röt thiëc ë röt, “Yo kēc puøth ayum tëwën jïem yen kek yo, ku teet wël cï gõt thëer tënë yo.”

33 Ku jøtkë röt nyin yic ku dhukkë Jeruthalem. Ku yökkë kəc Jethu buøth kathiäär ku tøk ku kəc kək ke cï kenhïim mat, ku lëkkë ke,

34 “Bëny acï rot jøt ayic, ka cï rot nyuøth Pïter.”

35 Ku jøl kəc wën bö Emauth karou kē cï rot looi dhël yic teet, tē cï kek bëny njieç thïn wën bëny yen

ayup yic.

Jethu aci rot nyuöth atuöcke

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20; Luai 1:6-8)

³⁶ Wën ɲot jiεem kek, ke Bëny bö ku këëc kamken ku lueel, “Bi döör arëer ke we.”

³⁷ Gokë pëk wei ku riöckë ëbën ku takkë lön yen atiëp yen yekë tɲ.

³⁸ Goke thiëëc, “Yenö riöc wek? Yenö ye wek diu lön cii yen ye ya?”

³⁹ Tiëɲkë yacin! Ku tiëɲkë yacök, ee yen ayic. Gatkë ya, ku abäk tɲ rin atiëp acie la adiöŋ ku yom cimën ye wek ke tɲ kek ya.”

⁴⁰ Ku wën lueel yen kënë, ke nyuth yecin ku yecök ke.

⁴¹ Ku ɲot cik gam, rin miët diit ci kek puöth miët ku gai diit ci kek gai. Go Jethu ke thiëëc, “Le miëth camkë tö thɲ?”

⁴² Gokë gäm rëc ci tuak

⁴³ ku cuet ke dεei kek ëbën.

⁴⁴ Ku jəl lëk ke, “Käkkä gup aa käk ca lëk we wäär ɲot rëer yen ke we, lön bi këriëëc ëbën ci göt Löŋ Mothith yic, ku athör kəc käk Nhialic tɲ ku diët Nhialic yic aya ë rienkië, aa dhil röt tiεɲ täden.”

⁴⁵ Ku kony ke bik wël thεer Nhialic deet yiic,

⁴⁶ ku lëk ke, “Ayakë tɲ tē ci ye gät thɲ lön Raan ci ləc ku dəc, ë bi gum ku jət rot ran yic aköl ye nɲn diäk.

⁴⁷ Ku aci wël ci göt lueel aya lön dhil kəc pinynhom ëbën, jöck Jeruthalem lëk bik kepuöth wël Nhialic, bi kāracken päl piny.

⁴⁸ Wek aaci käkkä tɲ ke ci kenhiiim tiεɲ.

⁴⁹ Ku wek abi tuöc Wëi Nhialic wäär cï Wä lueel. Rëërkë geeu yet aköl bi riel nhial kënë bën tënë we.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Luj 1:9-11)

⁵⁰ Nawën ke Jethu jiël ke ke ku lek Bethani. Ku jät yecin nhial ku döc ke.

⁵¹ Tëwën döc yen ke, ke jiël tënë ke ku jät ë nhial.

⁵² Gokë door ku dhukkë Jeruthalem ke cï puöth miët.

⁵³ Ku keek aake ye lac rëer Luanj Nhialic ke lec Nhialic.

Lëk yam
New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55